"Vienybe Lietuvninku"
IŠEINA KAS SEREDA
Brooklyn, :: New York.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose..... $2.00
Europon ir kitur..... $3.00

Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kainų klauskite laišku.
J. J. Paukštis ir K. Brazys
120–124 Grand st.
Brooklyn, New York.

The Lithuanian Weekly
"Vienybe Lietuvninku"
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY
Brooklyn, :: New York.
Yearly subscription rate:
In the United States..... $2.00
To Foreign Countries..... $3.00

Advertising rates on application.
Address all communications to publishers:
J. J. Paukštis & K. Brazys
120–124 Grand st.
Brooklyn, New York.

Visuomenes, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 13. Brooklyn New York, 29 d. Kovo (March) 1911m. Metai XXVI
Entered as Second-Class Matter October 28, 1907, at the Post-Office at Brooklyn, N. Y., under Act of March 3-rd, 1879.

Nuogandi telegramos žinia.

Mūsų korespondentas iš Kauno paduoda rūsčią žinią, kuri iš Peterburgo Telegrafų Agenturos akiesmirksniu perbėgo visą Lietuvą; joje pasakyta, jog *Rusijos vyrieusybė nusprendusi uždaryti kuone visas Kauno gubernijos lietuviškas draugijas!*

Kitame numery bus indėta platesnė korespondencija.

PIGI HISTORIŠKA DOVANA!

Kas norite gauti ją ar tai sau, ar savo draugams, arba savo namiškiams pasiųsti į Lietuvą, tai prisiųskite mums 10 centų markėmis ir, apturėsite gana didelį ir akyvą jubilėjinį numerį 25 metų «Vienybės Lietuvninkų» sukaktuvių. Tame numeryje rasite 62 paveikslus žymių veikėjų ir rašytojų ant tautiškos dirvos, ir 58 straipsnius, kurie turi didelę svarbą, iš historiško atžvilgio ir pasiliks ilgai lietuvių literaturoje, kaipo savo rūšies dokumentas. Todėl pasiskubinkite jį įsigyti sau arba savo giminėms bei draugams gyvenantiems Lietuvoj, kaipo velykų dovaną. Prisiųskite mums augščiau paminėtą sumą ir aiškų savo adresą, o męs tuojaus išsiųsime tamistoms jubilėjinį numerį. Kreipkitės šiuomi adresu:
J. J. Paukštis & Co.
120—124 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.

Dėlei užsieninio lietuvių informacijos biuro.

«Pasižiūrėjus šaltai į pasaulio politika, pamatai,kad galingieji nedaug atydos teatkreipia į silpnus bei prispaustuosius.» Taip sykį rašė p. V. Kuzma «Tėvynės» 5N, ir ant to atsiremdamas stengėsi nurodyti, jogei mums nėra reikalingas lietuvių informacijos biūras, kurį p. J. Gabrys sumanė Paryžiuje inkurti ir jau inkūrė. Maždaug šitokios nuomonės laikosi ir mūsų «Lietuva». Tiktai «Draugas» šitą sumanymą prielankiai sutiko. Kiti gi Amerikos laikraščiai tyli. Tas ir davė progą Vilniaus inteligentų organui «Lietuvos Žinios» (N23) šitaip pasakyti: «Amerikiečių spauda apie tą biūrą irgi dvejopos nuomonės· klerikalų laikraščiai pritaria, o pirmeiviai — priešinasi arba tyli da («Vien Liet.»).»

Girdint šitokį «Lietuvos Žinių» išvedimą prisieina nusišypsoti, nes matosi, kaip europiečiai veikėjai paviršium tesprendžia apie amerikiečių opiniją: padalina laikraščius į klerikališkus ir pirmeiviškus, paima iš jų bent vieno katro išsireikštą nuomonę ir jau gatavas pusės milijono Amerikos lietuvių balsas!

Europiečiai turėję butų įsižiūrėti, kad su p. J. Gabrio sumanymu Amerikoje susidurė asmeniškumai. Toliaus, argi galima ką-nors rimto taip sparčiai pasakyti prie tokio svarbaus klausimo, kaip inkūrimas užsieninio lietuvių biūro. Todėl visi tie balsai «už» ar «prieš» biūrą tebuvo iš jausmų, o ne iš blaivaus ir šalto proto. Juk «Lietuvos» priešingas balsas, buvo tai balsas.. p. Kl Jurgelionio. O kodėl jis buvo priešingas, tai lengvai suprantama iš tos aštrios asmeniškos polemikos, kuri nesenai perėjo tarpe p.p Gabrio ir Jurgelionio (polemika buvo taip nepaprasta, kad buvo net išduoti slapyvardžiai ir pasigrumojimai teismu!) Mums rodos, kad europiečiai inteligentai neprivalo priduoti svarbos tokiam balsui. Tai vienas *minusas*

«Tėvynė» rods neturėjo priežasties tam biūrui priešinties. Vienok ji šitą priežastį atrado taip-pat asmeniškumuos. Kas skaitė «Tėvynę» pastaruoju pusmečiu, tas galėjo rasti visą eilę užsipuolimų ant p. Gabrio. Bešališkai žiūrint, visi tie užsipuldinėjimai neturėjo rimtos priežasties. p Gabrio asmuo buvo pervarytas per «filosofišką» ir «matematišką» kritiką, ir — tik asmuo. Ir štai, kada tas-patsai asmuo pakėlė klausimą lytintį visą mūsų tautą, «Tėvynė» ir pasiskubė surišti su asmeniu ir visą šitą klausimą (inkūrimą informacijos biūro). Be abejonės, jei šitą patį klausimą butų pakėlęs kas kitas, o ne p Gabrys, tai «Lietuva» ir «Tėvynė» butų visai kitaip atsiliepę.

Argi gali europiečiai ant šito fakto užsimerkti? Jie turėtų pripažinti, kad šitas «priešingas biūrui balsas» turi savo antrą *minusą*.

Tai ir visas bus priešingumas iš pirmeivių pusės.

Klerikalų laikraščiai? Na, čia bus didesnė paklaida. Jeigu «Draugas» sympatiškai atsiliepė biūro sumanymui, tai dar neišeina, kad tai visi klerikalai. O ką pasakė «Žvaigždė»? Nieko. O «Katalikas»? Tasai spjaudo sykiu ir p. Gabrį ir biūrą. Štai jums ir klerikalų balsas!

«Draugo» nuomonė apie biūrą atrodo daug tikresnė, negu pirmeivių organuose («Lietuvoje» ir «Tėvynėje»): ji išreikšta be priemaišos regimų ypatiškų tikslų «Draugas», nors šiaip yra paskutinio nukalimo jezuitas, bet čionai pasirodė plačiau sprendžiąs lietuvių tautiškuose klausimuose (kokie motivai jį prie to privertė, čia neturi svarbos).

Pasilieka da kiti mūsų laikraščiai, kuriems «Lietuvos Žinios» primeta tylėjimą, kaip va ir «Vienybė Lietuvninkų». Paprastai yra sakoma, kad «tylėjimas reiškia pritarimą». Iš didesnės dalies ir čia bus tiesa. iš mažesnės dalies kiti mūsų laikraščiai tyli dėlto, kad svarsto Pas mus yra priprasta viską nutarti «šurum-burum», — ar tai bus svarbus dalykas, ar menkas. Klausimas įneštas, rankos pakeltos, nosis suskaitytos —ir didžiumos viršus!Svarstymo jokio. Vėliau pasirodo, kad nutarta visiškai klaidingai. Kiek paskui būna riesenos, ginčų, polemikų, nes matai daugelis sarmatijasi pasirodyti, kad turėjo klaidą! Pavyzdžiu yra mūsų organizacijos, kurios be jokio galvojimo nutaria ir paskui veda nepabaigiamas vainas.

Tas-pats bus ir su mūsų «tylinčiais» laikraščiais.Atspauzdino pranešimus apie inkūrimą informacijos biūrą, — nepridėjo jokių komentarų, — reiškia tam pasiviškai pritarė. Toliaus — galvoja. Paryžius labai toli. Jis daug arčiau europiečiams. Amerikiečiai laukia, ka pasakys europiečiai. Na, o europiečių žiūrima tik į amerikiečių «balsą». Pasigavę vieno-kito laikraščio žodį, jie jau ir nutaria — tai balsas visos amerikiečių Lietuvos. .

Taitiekapietūlų laikraščių nuomonę kaslink šito klausimo. Dabar objektiviškas žodis apie patį informacijų biūrą

«Tėvynės» N5 p. V. Kuzma stengėsi priparodyti, jog tasai biūras esąs nereikalingas. Kodėl? Jisai išvedė, kad pasaulio galingieji neatkreipia atidžios į silpnesnes tautas; neatkreips jie ir į lietuvius O biūras būsiantis proga tiktai «mūsų paryžiečiams paryžiškai pasilankstyti, pasikraipyti, pašokinėti» (!). «Lietuvos Žinios» priduria· «Ir mums matos, kad visai teisingai «Tėvynė» kalba»...

Kokia tai biedna nuomonė ir vienų ir kitų!

Biedna visu-pirmu dėlto, kad nurodoma, jog silpnesniams nereikia spirtis prieš galinguosius. Ilga ir kraujais užrašyta žmonijos historija parodo, kad visos silpnesnės tautos ir kiekvienas atskiras asmuo visuomet stengėsi ir stengiasi prieš savo skriaudėjus atsispirti. Prie to verčia prigimta kova už būvį. Ar gi lietuvių tauta jau nebe turi savo nevidonų, kad mūsų laikraščiai agituoja nuleisti rankas? Antra — biedna tokia nuomonė ir todėl, kad informacijų biūras tapo suprastas, kaipo kokios ginkluotos kovos biūru. Patsai jau biūro vardas parodo, kad jis iš didesnės dalies bus tiktai informacijų šaltiniu. Informuodamas svetimtaučius apie Lietuvą ir lietuvių judėjimą, jisai podraug informuos ir lietuvius, kas rašoma svetimuose laikraščiuose apie Lietuvą. Tai jau bus vienas didelis žingsnis prie Lietuvos tarptautinės politikos. Iš to aiškiai matome, kad biūras atneš labai didelę mūsų tautiniam ir politiškam atgijimui naudą. Šitą naudą jau senai suprato visos skriaudžiamosios tautos, ir jos inkūrė savo biūrus anaiptol ne dėl «pasikraipymų» ir «pasišokinėjimų». Pasišokinėt žmonės randa vietą ir be jokių biūrų. Nežinia, ar «mūsų paryžiečiai» myli pasišokinėti, ar ne. Bet jie biūrą sumanė tik į kitas tautas nusižiūrėję.

Galėtų tik kilti klausimas: ar šitas biūras pajėgs iš-pat pradžių savo užduotį atlikti. Bet šitas klausimas priguli nuo visų lietuvių inteligentų. Jeigu jie jį rems, nežiūrėdami kas sumanė; jeigu jie jį pridabos, tai šito biūro ateitis labai didelė. Išpradžių nėra ko daug norėt. Juk «ir mažas kupstas vežimą verčia». Iš mažos išaugs didelė įstaiga. Vieni iš sumanytojų nueis į kapines ar gyvenimo audrų bus nublokšti į tolimus pasviečius, o jų vieton stos vis nauji mūsų veikėjai, kurie ves šito biūro darbą tuo keliu, kokiu jiems lieps *keturių milijonų tauta.*

Vargomatis.

S. L. A. ir visuomene.

Kaip pirma p. Gulbinas su didelę drąsa užatakavo S. L. A., priskirdamas jį falangon marodierių — skriaudikų visuomenės, taip dabar su nemažesne rezoliucija jis pasitraukė atgal į saugesnę vietą. . atsisakius nuo tolesnės polemikos S. L. A. reikaluose . .

Man visai nerupėjo, kas per vienas p. Gulbinas, kas matosi ir iš to, jog visame straipsnyje jis nebuvo nei karto paminėtas vardu. Gali būt, ka[illegible]an rupėjo, ar p. Gulbinas yra S. L. A. sąnarin, ar ne, nes šita aplinkybė išdalies galėtų parodyti p Gulbino apsipažinimą su S. L. A. tikrais reikalais. Žemiaus parodysiu, jog p. G. (noroms, ar nenoroms) klysta pats ir klaidina be reikalo kitus

p. G. pasiremia konstitucija, pagal kurią, anot p. G., išeis apie $25 000 užlaikymui S L. A administracijos, tuom laiku kada aš, argumentuodamas su p.G. šiame klausime pasiremiu, anot jo, tik «mokesčių knyngele», kur pasakyta, jog dedami centai yra užlaikymui Administracijos *«ir labdaringiems darbams».*

Čia pasirodo vienas iš dviejų: arba p. Gulb 1) yra labai menkai apsipažinęs su S. L. A. tvarka, arba 2) jis nusiduoda nežinąs apie tą, apie ką žino kuone kiekvienas S. L. A. narys. Tas dar navatniau pasirodo patėmijus iš p. Gulb. raštelio jo puikų apsipažinimą su «Bagočijada» ir visais kitais prietikiais, kurie nuo kelių metų yra tikra S. L. A. votim.

Taigi, lai p G. žino, kaip kiekvienas sąnarys menu, žino, jog Susivienijimo seimai skiria labdaringiems darbams netik tikruosius *tautiškus centus,* kurie pasidarydavo iš 1 cento, mokamo sąnario kas mėnuo, *bet taipgi skiria labdaringiems darbams ir visus likučius nuo užlaikymo Centro administracijos.* Iš šito bus taipgi suprantama, jog kalbėdamas apie atnešamą S. L.A. naudą, aš turėjau omenyje netik S. L. A. praeitį *bet taipgi dabartį ir ateitį* nes jeigu S. L. A. ikišiolei su savo menku «tautišku centų» fondu padarydavo tautai dikčiai gero (ką ir p. G. matomai daleidžia), tai ateityje jis dar daugiaus padarys, tą *fondą dabar didindamas* pakėlimu kelių centų mokesčių savo sąnariams. Argi tame galima matyt visuomenės skriaudą, kaip tą mato p Gulbinas?

Uždėjimas 10 c. kuopos reikalams taip-pat čia jokiu būdu negali būt pavadintas skriauda, kas tik nori giliaus į šitą reikalą pažiūrėt: *kuopoi* tuomi *lygiai* išsidėsto lėšos *ant visų sąnarių,* o *visuomenę* tas galės paliuosuoti nuo bakhanalijų, kokios tankiai matomos mūsų baliuose, kuriuos kuopos, neturėdamos mokesčių savo užlaikymui, rengia *dėl[illegible]nio* ir tuomi daro tikrą ir piningišką ir morališką skriaudą visuomenei (pelnas abelnai nėra smūklininkams už išgertą degtinę ir alų). Taigi ar šitas gali būt *visuomenės* skriauda, ypatingai jeigu kuopos piningai pasilieka kuopai ir ji gali su jais daryt, ką nori?

Pagaliaus reikia pasitikėt, jog nei p. Gulb. neskaito skriauda tų 50 centų, kurie mokami už organą. Taigi ir pasirodo, jog «netoks jau velnias baisus, kaip jį piešia»: kur p. Gulb. mato skriaudimą visuomenės,ten, atidžiai pasižiūrėjus, greičiau rasime jos naudą.

Tiek apie «skriaudas». Dabar keli žodžiai apie «referendumą». p. Gulb. sutinka su tuom, jog visose organizacijose, kurios rėdosi referendumo būdu ir kurias aš išskaitliavau pereitame savo straipsnyj, nėra tvarkos, nėra konstruktiviško (tveriančio) veiklumo ir kai-kuriose pilna dezorganizacija. Bet jis nenori pripažinti, kad tam būtų kaltas referendumas. Jis suverčia visą kaltę už S. L. A. betvarkę ant taip vadinamos «Bagočijados»; kitose organizacijose jis atranda taipgi kitas aplinkybes ir faktorius (veikėjus), kurie arba suardė ikišiolei gerai stovinčias organizacijas arba nedavė nei žingsnio joms pirmyn žengti. Tas teisybė, kad S. L. A. daugiausiai triukšmo pridirbo ir dirba ikišiolei Bagočius ir jam panašaus menciaus gaivalai; tas teisybė, kad L. S.S. netik subankrūtino finansiškai, bet, kas daug svarbiau, supūdė morališkai krūva avanturistų, kurie prisidengę referendumo skraiste *de facto* šeiminin-

kavo ir šeimininkauja Sąjungoje su didesne sauvale negu vedėjai bile kokios kitos organizacijos, kurią jie vadina «atžagareiviška, despotiška, ar cariška». L. S. S. sąnariai tik mano, kad jie turi savo balsą rėdyme organizacijos, *de facto* gi jų balsais tampo, kaip šiaučius šikšną ant kurpalio, kruvelė viršminėtų avanturistų, su pagelba slykščiausių intrigų Tų intrigų nepamatys lengvai praščiokas darbininkas, bet jas lengvai gali išvesti aikštėn nors ir pusiau inteligentiška ypata; iščia išeina reikalas pjudyti darbininkus prieš inteligentus — «uzia, uzia ant inteligentų: jie darbininkų priešai, jiems netikėkit!»— šaukia kruvelė tų avanturistų Sutinku taipgi su p. Gulb., jog ir kitoms organizacijoms nedavė nei užsimegsti jo paminėtos priežastis ir aplinkybės Bet p. Gulb. turi sutikti taipgi su manim, jog «Bagočijada» Susivienijime, avanturistus L. S. S ir kitas aplinkybes kitose organizacijose *pagimdė nekas kitas, kaip referendumas* Referendumas buvo ir yra šaknim, iš kurios išaugo ir išbujojo visos piktžolės (ačiu trukumui sąlygų, prie kurių referendumas nors šiaip-taip būtų galimas ir apie kurias aš pirma minėjau).

Nežiurint ant mano pakvietimo, p Gulb visgi nedavė nei vieno pavyzdžio iš draugijų gyvenimo, kur referendumas būtų pasirodęs, kaipo *tverianti organizativiška* jėga Tiek draugijų ir tiek kartų metų bandė tą «referendumą», ir visur jis pasirodė, yra ir bus (bent pas mus, pakol negims tam tikros sąlygos) tiktai gimdytoju betvarkės, haoso ir tūpčiojimo ant vietos. Laužti mūsų organizacijas į referendumą, tai yra vis viena, ką spirti kelių mėnesių vaiką *vaikščioti patį*.

Jeigu kas iš šalies, matydamas tą drįsta patėmyt, jog vaikas sau tokiu būdu greičiau kojas išsisukįs negu išmoks vaikščioti, tai mūsų «sociologiški pedagogai» klyksi, kad tu «atžagareivis», «nepažangus» etc.

Ką gi jiems pasakyt? Jiems (ir p. Gulb. neišskyrus) galima nurodyti dar vieną pavyzdį: Jeigu žmogų, kuris nuo savo gimimo (arba nors kelis metus) buvo uždarytas nuo dieninės šviesos, išvestume lauk į saulės spindulius, tai kas su juom pasidarytų? Saulės spinduliai — geras dalykas; bet žmogus, *staiga pereidamas iš tamsos į blizgančius saulės spindulius* apaktų. Tas yra kiekvienam žinomas moksliškas faktas. Kaip tik tas patsai dedasi ir mūsų organizacijose: žmonių didesnė dalis analfabetų, per 40 metų lietuviai neturėjo šviesos (spaudos) ir dabar varu varoma juos į neatbūtina apakimą, vieton pirma išlengvo laipsniškai ir atsargiai juos su ta šviesa supažindinti —Toks auklėjimas mūsų organizacijų yra lygus patžūdystei ir būtų tikras prieš tautą nusidėjimas Taip vesti organizacijas yra neišmintingu, lunatiko darbu

L.S.Sąjunga, kuri keli metai atgal pasinėrė su ausimi į tą stebūklingą «referendumo gyduolę» ir pradėjo vartoti net žecerių rinkimams pagaliaus persitikrino apie teisingumą viršpaminėto pavyzdžio ir netaip senai pasirodė tarp jų balsai, rimtai patariantie L. S S referendumą panaikinti Tas vienok, sprendžiant pagal p. Gulb. pavyzdį, neužgina jiems brukti referendumą į S. L. A. Čia tik vienas tam gali būti motivas: «Še, jeigu aš pašpringau, tai tu nuo jo padvėsk»...

Pagaliaus apie mano dėmę išdidumo .

Taip, p. Gulbine! Aš jaučiuosi išdidum atsiminus, kad netik esu S L. A. nariu, bet net turiu progą jį gint nuo užmetinėjamų jam nebūtų nuodėmių. *Gint gerą reikalą, gint didžiausį mūsų tautos ramstį....taip, nuo to galiu jausties išdidum!* Ir neskaitau to sau už jokią dėme .. Tai ir viskas!

K. Dzūkas.

Mės turime lietuvišką muziką auklėkime ją.

Nesenai «Katalike» p. A. S. suvaitojo, jog mės teturime vos tik apie penketą lietuviškų kompozicijų ir iš to, išeina, kad lietuviškos muzikos kaip ir neturime.

Nejaugi neturime?

Man teko matyti atspauzdintas ir pardavojamas (veik visas turiu aš savo gaidų rinkinyje) šiąs grynai lietuviškas (ne verstines) kompozicijas:

1) Dr V. Kudirka «Kanklės» 2 sąsiuvos. 40 liaudies dainų vyrų chorams ir 2 vienam balsui su piano pritarimu.

2) V. Storostas «Lietuvos Aidos». 55 dainos maišytiems chorams.

3) J. Naujalis, op. 12. 8 dainos vyrų chorams ir taippat 8 — maišytiems.

4) J. Naujalis, op 14. Penkiolika dainų maišytiems chorams.

5) M Petrauskas, I sąsiuvinys. 5 dainos maišytiems chorams.

6) K. Čiurlianis «Vieversėlis». 23 dainos 3 lygiems balsams.

7) Vidunas «Lietuvos Varpeliai» 33 dainos, iš kurių 3 maišytiems chorams, — likusios gi lygiems (vyrų, ar moterių) balsams.

8) Č Sasnauskas «Lietuviška Muzika». Dvylika sąsiuvų, kuriose 6 didelės ir 2 mažesnės kompozicijos maišytiems chorams, 1-vyrų chorams, 3 vienam balsui, su pianu ir 1 didelė Kantata 1-balsui dram. tenoriui, vyrų chorui, maišytam chorui, kanonai, fuga ir maršas.

9) J Naujalio originališkos kompozicijos 1 balsui su piano pritarimu:

a) Sonėtas apie Kauno bokštą;

b) Lopšinė Daina;

c) Barkarolė.

10) M. Petrauskas, «Lietuviškas Šiupinys», kuriame a) Našlys, — žaislas 1 balsui su pianu b) Aguonėlė — taip-pat, c) Suktinis, šokis 5 maišytiems balsams ir d) Duetas iš «Kaminakrėčio» sopranui ir tenorui.

11) A. Kačanovski, «Lietuvių Hymnas» 1 balsui su pianu.

12) M.Petrauskas, «Liuosybės Daina» (Šitos kompozicijos neturiu, mačiau tik katalioge).

Taigi vien tik iš čia įvardintų vokališkų veikalų turime jau grynai lietuviškų kompozicijų šiek:

49-vyrų chorams, 95-maišytiems chorams; 53-lygių (vien vyrų, ar moterių) balsų chorams, 11-vienam balsui 1 duetą ir 1 kantatą. Viso *210 kompozicijų*. Tai truputį daugiau negu 5, ar netiesa, pone A. S—i?

Apart čia paminėtųjų, daugelis kompozicijų tilpo mūsų perijodiškuose raštuose, kaip va «Tėvynės Sarge», «Šaltinyje», «Dirvoje» ir kalendoriuose.

Taigi lietuvišką muziką, nors. tiesa, neperdidžiausią, bet visgi jau turime.

Kodėlgi ypatos, kaip va p. A. S., žinančios net apie vokiečiu kompozitorių Mendelson'ą, drįsta rašyti į laikraštį, jog lietuviškos muzikos neturime (girdi, nedaugiau kaip 5 komp.)? Kodėlgi tokį raštą laikraštis talpina, net patėmijimo neprisegdamas?

Štai kodėl. Mės savąją muziką neremiame, neplatiname. Mūsų kompozitoriai neturi kur savo veikalus dėti, nes mės jų neperkame, o jei kurie bando savaiskaštais lietuviškas kompozicijas išleisti, tai apart piningiško nuostolio nieko nesulaukia, nes kas tuos veikalus pirks, jei mūsų chorai vien tik Mendelsohnus dainuoja. Juk nei vokiečių muzika nebūtų taip aukštai pakilusi jei vokiečiai būtų vien japoniškas kompozicijas dainavę. Ko gi mės laukiame, ar kad indijonai užsiimtų mūsų muzikos plėtimu?

Pernai «Vien. Liet.» padaviau projektą Dainininkų Sąjungos sutvėrimui. Nurodžiau kokią didelę naudą toji Sąjunga atneštų lietuviškai muzikai. Paaiškinau kaip lengva tokią Sąjungą sutverti. Ir ką ant to atsakė mūsų chorai, mūsų muzikos mylėtojai? Nieko! Atsiliepė tik vienui-vienas mūsų muzikas p. M. Petrauskas. Štai ką jis man tame dalyke rašė:

«Skaičiau Tamistos manymus kaslink chorų — labai geri; gal šį-tą reikėtų da pridėt, nes viskas gana trumpai paduota; bet pamatinė mintis yra labai gera . Reikėtų apgalvot kokiu būdu geriau būtų galima sutvert (tos Sąjungos) geležinį kapitalą, kuris būtų kapitalu visų kuopų ir kokia iš to kapitalo būtų nariams nauda. Reikėtų kad kas pradėtų plačiau gvildent šį dalyką .»

Laikas ir labai laikas pradėti rimtą apkalbėjimą, užuot rašinėjus sieksnines korespondencijas apie parengtus lietuviškus koncertus su vokiškomis dainomis, nevykusiai ant lietuviško kurpalio temptomis; vieton protestų prieš tąsias korespondencijas, vieton skelbimo nesuomonių apie lietuviškos muzikos neturėjimą... Laikas, kad laikraščiai paskatintų mūsų visuomenę prie šio dalyko.

P Bukšnaitis.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

AMERIKA.

Sugrįžęs į Washingtoną prez. Taftas rado daugybę protestų kaip iš amerikonų taip ir iš mexikiečių, už gabenimą Amerikos kareivių į Mexikos parubežius. Prezidentas tuojaus pranešė Mexikos pasiuntiniui de la Barra, kad Mexika iš Amerikos pusės neturi nieko bijotis. Amerika norinti tik «dėl viso ko» turėti gatavą armiją, kad nedaleisti Mexikos revoliucijonieriams kartais nuskriausti amerikonų pačioje Mexikoj ir Amerikos pasieniais. De la Barra tuomi užsiganėdinęs ir mušęs savo valdžiai telegramą, atkartodamas p. Tafto žodžius.

Tuom tarpu pradėjo išsirišti ir daugesnis politiškų mazgų. Vienu iš tų buvo įsikišimas Japonijos į Mexikos reikalus Dabar pilnai išsiaiškino, kad Japonija Mexikos revoliucijoje lošė nemažą rolę. ir ji lošė dvejomis kazyromis. Iš vienos pusės ji slaptai sympatizavo revoliucijonieriams, ir mirkčiojo jiems: tik jųs išverskit Diaz'ą! Iš antros, kaip jau dabar patirta, Japonija beveik me tai atgal buvusi susitarusi su patim Mexikos prezidentu, vesti slaptą kovą prieš Ameriką ir stumti jos intekmę iš Mexikos. Ta sutartis įvykusi Mexico City ir ikišiolei buvo gilioje paslapty. Bet niekas paslapty neišbūna! Taip ir čia Amerikos valdžia apie tokią sutartį pilnai sužinojo. Pateko į kompromitą patsai Mexikos prezidentas Diaz (kurį Amerika taip stipriai palaikė ant sosto!) ir Japonija. Ši pastaroji suskato, kad inerzinimas Amerikos gali jos planams pakenkti, todėl pasiskubė prie klaidos prisipažinti ir mušties į krūtinę. Šiąnedėl Washingtone japonų ambasadorius Uchida iškilmingai pranešė prezidentui Taftui, kad Japonija savo slaptingą sutartį su Mexika atšaukianti!

RUSIJA.

Pereitą savaitę parėję telegramos iš Pekino pranešė, jog kokis tenai augštas chinų urėdninkas nužudęs Pekine rusų ambasadorių Korostovičių Tokios-pat žinios buvo pasklidę ir Peterburge. Nors tas valdiškai dar nebuvo patvirtinta, vienok nebuvo ir aiškaus užginčijimo. Tas atsitikimas liūdija, kad tarpe Chinų ir Rusijos santykiai vis labiau įsitempia.

Nežiūrint į tai, kad buvo jau pranešta, jog tarpe Chinų ir Rusijos pradeda įvykti santaika, telegramos iš Tomsko, Siberijoj, sako, kad visose rytinėse guberni jose yra daroma rusų kareivių mobilizacija, būti ant gatavo traukti į Chinus. Ant gelžkelių pilni amunicijos traukiniai lekia į parubežę, kad net sustojo pervežimas visų kitų daiktų.

Iš Rusijos pareina žinios apie nuolatos augantį bruzdėjimą tarpe studentų. Universitetuose lekcijos atsibūna po priežiūra žandarų ir policijos. Profesoriai valdžiai įsiteikdami stengiasi sulaužyti studentų senovinę liuosybę. Neramesni moksleiviai šimtais išvaromi iš universitetų keliauja į namus. Bet tas mažai ką gelbsti. Randasi vis naujų priešginų. Lekcijų laiku salėse kažin kas paleidžia chemišką obstrukciją, nuo kurios smarvės ir profesoriai ir policija nešinasi laukan, užsiėmę nosis. Peterburge moksleiviai mėtėsi į revoliucijos darbą. Policijai pakliuvo keli studentų social-revoliucionierių rateliai, pas kuriuos rado slaptą spaustuvę ir spausdinamus atsišaukimus, kuriuose kviečia darbininkus prisidėti į studentų streiką. Žinoma, kasdien vis naujus būrius areštuoja. Bet tuomi tik labiau erzina visos Rusijos moksleivius.

Pereitą savaitę buvo atsisakęs iš vietos ministerių pirmininkas Stolypinas, ir jo vieton buvo skiriama finansų ministeris Kokovcev. Caras Stolpino rezignacijos nepriėmė. Todėl dar tikrai nežinia, kas premieru pasiliks. Stolypinas būk dėlto norėjęs atsistatydinti, jog valdžia pradėjusi tramdyti jo darbus. Jisai pradėjo tyrinėti ir traukti po teismu glemžikus valdžios turto armijoje, laivynėje ir civiliškose žinybose. Kodėl valdžia už glemžikus-graf terius užtarė? O gi pasirodė, kad prisiėję butų teisman stoti daugeliui caro giminių ir net... pačia mearui!

MEXIKA.

Sugrįžus į Mexiką finansų ministerini Limantour buvo tikėtasi, kad tarpe mexikonų prasidės kokie-nors žingsniai prie santaikos. Bet revoliucijonieriai greitai apsivylė, nes patyrė, kad Limantour ne tiek rūpinasi įvesti Mexikoje ramybę, kiek išgelbėti prezidento Diaz'o sostą, Limantour apgarsino į liaudį atsišaukimą, kad ji padėtų ginklus ir klausytų Diaz'o. Todėl sukilėliai nusprendė ginklų nepadėti iki išvers Diaz'ą.

Būriai sukilėlių įsibriovė jau ir į Coahuila valstiją, kur vaikščiodami apie gelžkelių liniją suturi traukinius ir iškrečia juos, jieškodami Diaz'o kareivių.

Kaip kur revoliucijonieriams sekasi, bet vietomis ir prakiša. Sonora valstijoje, ties La Colorado sukilėliai po 9 valandų mūšio paliko ant kovos lauko 44 savo draugus užmuštus ir daugybę sužeistų. Visas kasyklų miestelis La Colorado baisiai suardytas.

VOKIETIJA.

Kovo 18 d. šimet, kaip ir kasmet buvo iškilmingai apvaikštinėta sukaktuvės 1848 metų revoliucijos. Netoli Berlino ant Friedrichshain kapinių uždėta tūkstančiai vainikų kritusiems kovoje už politišką liuosybę Pasakyta daugybė prakalbų. Per visą tą dieną policija stengėsi nesirodyti žmonėms į akis, todėl ir jokių sumišimų nebuvo.

Kada vilyčia nepataiko tikslan, tai šovėjas kaltina pats save, o ne ką kitą. Taip ir galvočius daro.— *Konfucius.*

IŠ VISUR.

× Viterbo, Italijoje, tebesitęsia nagrinėjimas 36 kamoristų bylos. Kamoristas Salvi ir kitas jo sėbras yra apkaltinti nužūdyme italo Cuocolo ir jo moteries. Vyras buvęs peiliu nudurtas, o moteris uždusinta. Jie buvę taip gi Camoros sąnariais, tik paskiaus ėmę išdavinėti. Salvi dabar ginasi, nors pirmiaus buvo prisižinęs, ir buvo rastas gražios Coucolo moteries žiedas, kurį Salvi padovanojo savo mergai. Abelnai visi kamoristai prisilaiko vienos taktikos — nieko neprisipažinti. Jiems užmetama daugybė piktadėjiščių. Kuningas Vitozzi, vienas iš kamoristų, kalėjime apsirgo. Jisai tik meldžiasi, o prie piktų darbų neprisipažįsta.

× Atidarius pasimirusio didžiausio Europos pininguočiaus, Alberto Rotšildo testamentą, rasta skiriama 12 milijonų pavargėliams. Vienok tai labai maža dalelė iš jo turto, kadangi jis paliko mantos į 700 milijonų. Pavargėliams tekliūna vos vienas trečdalis iš turto nuošimčių Todėl maža ir geradėjistė.

× Paryžiuje tūlas aviatorius, oficierius Breguet parodė, kad ir aeroplanais galima daugeliui žmonių skristi. Jisai užsisodino ant savvo biplano 11 pasažierių ir per 4 minutes išlakstė net tris mylias.

× Damazas Macochas, garsus sukėlėjas Čenstochovos skandalo, staigu atvėrė savo sąžinę ir pradėjo prie visko prisipažinti, kad tik esą jį greičiau «čionai, ant šios žemės nuteistų».

Apkaltinimas jo dabar susideda iš šių punktų: 1) apie užmušimą brolio Vaclavo, 2) apie išvogimą su Izidorium Starčevskiu iš vienuolyno išdo 10,000 rublių, 3) apie paglemžimą su kun. Olesinskiu 5000 rb. vertės procentinių poperių iš celės pasimirusio vienuolio Gavelčiko, 4) apie išvogimą su virš minėtais vienuoliais 4000 rb. nuo bažnyčios altoriaus ir 5) apie suklastavimą tūlų dokumentų.

Nemažai buvusių po Motinos Dievo sparnu ir pasidarbuota!

× Peterburge vaikščioja nuomonė, kad atsisakymas Stolypino iš vietos buvo tik rusų valdžios slaptas kabliukas. Tokio gabaus politikieriaus, kaip Stolypinas, valdžia nerandanti dabar Rusijoj. Greičiau finansų ministeris Kokovcev išeisiąs atstaukon.

Iš Lietuvos.

BIEJUNOS, Trakų pav. Vienas ūkininkas turi baltą arklį; bet tas arklys negali pastovėti vietoje, o vis tripinėja. Ukininkai kalbą, kad velnias labai jį pamylėjo ir apsėdo. Ukininkas buvo įsivedęs gričion arklį, uždegė Grabnyčių žvakę ir turėjo po puodu uždengę, norėjo mat pamatyti velnią. Bet

nepamatė. Velnias nieko nežiūri, kaip joja, tai ir grįčioj joja.

Mokantis groti ant armonikos.

GELVONIAI, Viln. pavieto. Vasario 12 d. Kuleniškių sodžiuj pas ūkininką Čižiūną sargybiniai darė kratą. Sargybiniai pasakojo, jog jiems pranešta, kad pas tą ūkininką kun. Ambroziejus padaręs kokį tai susirinkimą, dalinęs kningutes. Sargybiniai paėmė keletą kningučių, laiškų, taipgi «L. Uk—o» priedo «Žemės» kelis numerius (paties «L. U—ko» neėmė). Tą pačią dieną taipgi viso sodžiaus ūkininkus šaukė valsčiun ir Gutmano alinėj padarė «doprosą» apie tą būk buvusį susirinkimą. Žinomas daiktas, kad nieko nepešė, nes nieko nebuvo.

Ten buvęs.

GELVONIŲ, Vilniaus pav., parapijoj klebonauja garsus kun. Šimeliun'as, kuris kiek galėdamas stengiasi lenkinti vietinius lietuvius: dalindamas tam tikras kningeles ir kt. Kai-kada jisai klausia žmonių, — kokių nori kningučių: lenkiškų ar lietuviškų. Jei žmogus kitusyk pasako, jog lietuviškų, tai jis ima atkalbinėti, jog su lietuviška kalba netoli nueisi ir tt.

Pamaldos būna vieną nedėlią lietuviškai, kitą lenkiškai, nors lenkiškai kalbančių visai mažai.

Čyžėlis.

ERŽVILKAS, Res. pav. Sausio 25 d. šių metų pagrįžo tėviškėn, atsėdėjęs metus Kauno kalėjime, buv. II Dūmos atstovas d—ras Pr. Gudavičius. Vietiniai gyventojai sutiko žinią apie pagrįžimą su dideliu džiaugsmu, nes Gudavičius plačiai pagarsėjęs mūsų apylinkėje, kaipo įžymus gydytojas. Ne vienam žmogui išgelbėjęs gyvastį, ne vieną kartą ir nevienam žmogui davęs patarimą.

Labai skaudų smūgį ir neišdildomą įspūdį padarė daktarui netikėta jo sesers Kotrynos mirtis (pasikorimas, pagal valdžios pranešimą), kuri taipogi už politišką prasikaltimą buvo nuteista 1½ metams tvirtovės ir sėdėjo tame pačiame kalėjime Kauno kalėjime.

Z. T.

VILNIUS. *Lietuvių Dailės Draugijos* metinis susirinkimas buvo «Rūtoje» vasario 14 d. Draugija dabar turi 117 narių ir 1763 rb. pinigų. 1910 m ineigų buvo 1332 rb., o išlaidų 1175 rb. Tarp kitko susirinkime nutarta 1911 m. išleisti tam tikrą knygą apie dailę. Knygoje bus ir šiaip dailesnės literatūros raštų ir paveikslų etc. Draugijos nariai gaus tą knygą dovanai.

Lietuvių Dailės Paroda dėl tinkamo būto nesuradimo, atidėta porai savaičių ligi kovo mėn vidurio.

Mokytojų kursai. Kaune prie miesto keturkliasės mokyklos yra mokytojų kursai Ligšiol į tuos kursus lietuviai-katalikai nebuvo priimami, bet dabar Vilniaus mokslo apskričio globėjas leido ir lietuviams į tuos kursus pastoti.

LAUŽUVA, Šiaulių pav. Mūsų klebonas, kun. Dembskis, šiomis dienomis išvažiuoja Jeruzoliman; nuolatos ten gyvens. Jis buvo parąpijonams neprieinamas, apsieidavo kaip oficierius su kareiviais (matai, seniau jis buvo kapelionu kariuomenėje). Buvo historijos su smiltimis su liktoriais

Galų gale žmonės pradėjo nedėioti surinktų pinigų klebonui Sako,— «kada atvažiuos kun. Tumas, pinigus atiduosime ir žibintuvus pirksime».

Mūsų miestelyj nesenai apsigyveno gydytojas lietuvis, nesenai baigęs Dorpato universitetą. Pavasarį bus atidarytas pačtos skyrius. Laižuviečiai turės duoti arklį ir per trejus metus po 300 rub. pašalpos.

Laižuviškis.

KAMAJAI, Zarasų pav. Pas mus iš kaszinkur atvyko koks tai keistas žmogus. Su pagalba stalelio atspėja būsiančias žmogaus laimes, kiek turi kišenėje pinigų ir tt Ima už tai 25—50 kp. Tokiuo būdu išviliojęs pinigų šventadieniais girtuokliauja.

Paparčio žiedas.

PANEVĖŽYS. Netoli miesto yra Karpio miškai. Dabar ten pastatė dirbtuvę lankams lenkti. Tam tyčia nupirko tūkstantį kelmų. Darbininkai daugiausiai dirba svetimtaučiai, «padriadčiko» atvežti. Mūsų gyventojai tiktai rąstus suveža. Uždarbis vidutiniškas, tiktai arkliams sunku po lieknynus važinėti. Bevežant uždirba kai-kurie ir 1r. 50 k.; kiti gi, kurie veža ratlankius Panevėžin, tai tie uždirba ir arti 2 rub.

Jurės Smiltis.

PLUTIŠKĖS, Suv. red. Ukininkas I. D., laidodamas savo motinę, per mišias užžibino savo žvakes, kurias atsivežė iš namų. Pasibaigus pamaldoms užgesino ir išsivežė. Klebonas baisiai užsirūstino ir sulaukęs sekmadienio iš sakyklos visiem pranešė, ir pasakė, kad panašus dalykai daugiau neatsitiktų, t. y. kas kartą bažnyčion atnešta, tai turi ir pasilikti, o kas to neišpildys, tai po mirties turės atkentėti pragare.

J Sakalas.

(«Liet. Ukin.»)

Karo teismas. Vilniaus karo apskričio vadui įsakius Suvalkuose vasario 28 d. pradės veikti laikinis karo teismas. Iš Suvalkų karo teismas persikels Gardinan.

Gelžkelis Vilnius —Ukmergė — Panevėžis — Mintauja. Inžinierius Aleksas Virtbergas sausio 24 d. gavo caro leidimą savo lėšomis ištyrinėti šitą kelią, kuris turės 235 varstų ilgio. Paskui ketinama čia plačių vežių gelžkelį tiesti.

Ginklų grąžinimas. Policijos vyriausis skyrius išsiuntinėjo visiems gubernatoriams įsakymą grąžinti anuomet per revoliuciją atiintus ginklus tiems žmonėms, kurie galėtų dabar iš vietinės policijos gauti leidimą juos laikyti. Revolveriai gi nebus grąžinami. Taip-pat ir tie ginklai, kurie daugiau dvejų metų policijoje išgulėjo. Tie ginklai jau tampa išdo savastis ir bus iš dalies atiduodami policijos apginklavimui, o iš dalies parduodami.

SENAPILĖ, Suv. gub. Iš čia iki Vilkaviškio stočiai automobilis pradėjo vaikščioti vasario 19 d. Išeina iš Senapilės paprastai 12 val. dieną ir grįžta atgal 5—6 val. vakaro.

KIBURŲ ir LINKAVOS, Panev. pav. valsčiai nutarė šventadieniais sankrovas pardavojančias svaiginančius gėrimus, laikyti uždarytas.

26 protokolai. Šiomis dienomis Vilniuje sustatyta 26 protokolai ir bus teisman traukiami 26 skerdikai, kurie pardavojo nestempeliuotą mėsą.

VILNIUS. Vasario 17 d. vakare iš Peterburgo etapu atgabenta 52 Peterburgo universiteto studentu, jų tarpe vienas ietuvis, suimtų už dalyvumą streike. Iš stoties po kereivių sargyba buvo jie į etapo kalėjimą nugabenti ir ten pasodinti.

50 metų baudžiavos panaikinimo sukaktuvių šventimas. Vilniaus daugybė cerkvių ir š-to Jono bažnyčioje — mokiniams dalyvaujant — buvo iškilmingos pamaldos.

Miesto «Blaivybės» komitetas buvo cirko būste suruošęs didelį liaudies vakarą su paskaitymais, ste buklingu žibintuvu, dainomis, deklamacijomis, vaidinimu ir kariuomenės muzika. Inėjimas buvo neapmokamas.

Finansų ministeriui paliepus tą dieną visi monopoliai uždaryti.

General-gubernatoriaus rūme iškilmingas pasėdis, gubernatoriui pirmininkaujant.

«Rusų susirinkime» irgi iškilmingas posėdis su prakalbomis.

Visi laikraščiai, kurie išėjo tą dieną irgi pašventė savo skiltyse vietelę tos dienos paminėjimui

Vienu žodžiu kiekvienas, kaip išmanė, taip stengėsi tą paminėtiną dieną švęsti.

Švenčionių pav. Apvaikščiojau tyčia Švenčionių pavieto dalį, kad prisižiūrėti, kaip čia žmonės gyvena. Teko kol kas būti tik Adutiškio parapijos sodž. Bagdžiūnuose, Mikuliskyj, Vileitoje, Galacikiuose, Smilguniškyj. Žmonės visur tamsūs, klebono inbauginti, kurs dagi iš sakyklos gina «Liet. Ukin.» skaityti; bijosi todėl jo parapijonis tą laikraštį, arba šiaip siūlomąją kningutę į rankas imti. Girdėjau tą-pat ir nuo kningininko, kurs šventadieniais prie Lentupio bažnyčios kningas, paveikslus ir kitus šventus daktus pardavinėja.

V. A.

RIETAVA. Reseinių pav. Trijų valsčių ūkininkai: Rietavos, Andriejavos ir Veviržėnų nutarė 50 metų baudžiavos panaikinimo sukaktuvių paminėjimui inkurti Rietavoje žemesnę ūkio mokyklą. Kuningaikštienė Bogdonienė Oginskienė prisideda prie to sumanymo ir aukauja tuo tikslu vieną valaką (20 dešimtinių) žemės, sodiečiai 30 000 rublių iš valsčiaus pinigų likusių ir dar prižada kas metai mokėti mokesčius mokyklos naudai.

Seniau yra būk buvusi Rietavoje kuningaikščio Ireneušo (Bogdano tėvo) Oginskio inkurta dvikliasė žemės ūkio mokykla 1859 met. su lietuviška išguldoma kalba. Žinomas lietuvių rašytojas Laurynas Ivinskis toje mokykloje negalėjo išguldinėti, ne mokykla buvo uždengta 1863 m., o Ivinskis iki tam laikui mokytojavo Karpio inkurtoje mokykloje Joniškėlyje (Panev. pav.)

Nepasisekė «Minsk. Sl.» skelbia, būk Vilniaus vyskupijos valdytojas Michalkevičius stengėsi iš vidurinių reikalų ministerio išgauti leidimą Vilniaus dvasiškiams laikyti viešas paskaitas, kuriose butų kovojama su socializmu, kaipo su srove, kenkiančia Kristaus mokslui. Su laiku buvo ketinama ir Minske tokias paskaitas intaisyti. Tačiaus gauta dabar iš dvasiškijos reikalų žinybos atsakymas, kuris užgina kuningams tokių paskaitų organizavimą ir parodo sakyklą, kaipo vietą tokiems klausimams aiškinti.

Dėlei slapto vaikų mokinimo. Šiomis dienomis Kauno gubernatorius paskelbė šitokį įsakymą: Niekas neturi teisės nei veltui, nei už pinigus duoti savo būto vaikų arba suaugusių mokymui, jei nėra tokiam mokymui gauta leidimo iš valdžios, arba jei mokytojas neturi tam tikrų teisių. Niekas neturi taip-pat teisės bent kokiu būdu raginti prie slapto mokymo arba mokinimosi. Tuos įsakymus peržengusieji bus baudžiami 500 rublių arba 3 mėnesiai kalėjimo.

Vienuolynai. Visoje Rusijoje teužsilaiko tik šeši katalikų vyriški vienuolynai kurie turi teisę priiminėti naujai įstojančius vyrukus, bet tik tokius, kurie jau yra pasiliuosavę nuo kariuomenės ir baigę 24-tus metus Penki vienuolynai yra Lenkijoje, šeštasai mūsų šventoje Žemaitijoje Kretingos miestelyje. Tas vienuolynas priguli bernardinams, vietų jame yra 14, bet užimtų tik 3 Vienuolyno perdėtiniu dabar yra kun. Hyginas Dyrmeika.

ANTALIEPTAI, Ežerėnų pav. Prie pravoslavų moterų vienuolyno ketina čia netrukus inkurti mokytojų-moterų seminariją. Būtas jau pastatytas.

PANEVĖŽYS. Vas 10 d. Panevėžio teismas nuteisė *Gutmaną* 12 metų katorgos, *Garbauską* ir *Vaitonį* 8 metams, *Kireilį* 3 metams kalėjimo už sudaužymą 1908 m kovo 9 d. Palavėnyje monopoliaus.

Alksnų Ponaitis.

Lidos pavietas, Viln gub. Šiomis dienomis Lidos paviete prie pat Slonimo pavieto sienos vilkai užpuolė urėdninką Rafalovičių ir nors tas du vilku šoblia užkapojo, vis dėlto kiti vilkai jį sudraskė.

(«Liet. Žin.»)

Lietuvis mokslo vyras Peterburgo universiteto historijos-filologijos skyriaus studentas, šiemet baigiantis abu tuodu skyriu, Augustinas Voldemaras apie sausio 20 d gavo aukso medalį už moksliską veikalą iš srities agrariškojo klausimo historijos: «Imperator Adrian, kak reformator poziemielnago stroja Rimskoi imperii» (imperatorius Adrianas, kaipo reformatorius žemės sutvarkymo Romos imperijoje). Veikalas turi viršiau 200 puslapių rašto in 4. Recenzavo profesorius Rostovcevas.

L. N.

AUGŠTOJI PANEMUNĖ, Suv. gub. Sausio mėn. pabaigoje, nežinia, iš kur atsirado mūsų apylinkėje šernas. Sausio 28 d. šernas nušautas

Panemunės Volungė.

Mariavitų suskilimo pradėjęja, naujoji «motinėlė» Cigleriutė, Varšavos general-gubernatoriaus įsakymu išsiunčiama iš Rusijos sienų. Cigleriutė yra Austrijos valdinė.

VILNIUS. *Drg. „Ruta".* Baudžiavos panaikinimo 50 metinėms sukaktuvėms paminėti «Rutoje» vasario 19 dieną buvo parengtas vakaras. Vaidinta žinomąjį Fromo-Gužučio veikalą iš baudžiavos laikų «Ponas ir mužikai». Žmonių vakaran susirinko daug. Vaidinimas šį kartą nepavyko.

Kondratavičiaus «Margiui» muzika. Zavadzkio kningynas gavo pardavimui didelę dramos operą (dainavimui fortepijonui pritariant) «Marger» (Margis). Muziką prie tos gražios iš lietuvių senovės Kandratavičiaus poėmos patiekė lenkų kompozitorius Kastantas Gorski.

Teismas. Kovo 23 d. bus byla kun. Petro Valiuškio Videniškio klebono. Kun. Valiuškis kaltinamas, kad teismo tardytojo valdiškąjį raštą pavadinęs «raštpalaikiu».

Senutė. Šiomis dienomis —paduoda žinią «Siev. Zap. Slovo» — pasimirė Kauno gub. (Reseinių apskričio) Šurapcų sodžiuje senutė V. Vitos (turbut Vitienė) turinti 145 metus amžiausd Nežiūrint į tokią senatvę, Vitienė iki numirsiant, gerai matė, gerai girdėjo ir puikiai savo jaunas dienas atminė. Apie baudžiavą, apie senovės papročius ir atsitikimus kalbėdavo tarsi viskas vakar butų buvę. Daug iš jos pasakojimų buk turi užsirašęs žinomas senovės Lietuvos tyrinėtojas lenkas L. Krzyvickis.

DAUGAI, Trakų apsk. Daugų parapija grynai lietuviška. Gerb. klebonas kiek tik galėdamas, rūpinasi paskleisti žmonėse apšvietimą ir susipratimą. Kai-kurie ūkininkai jau gerokai susiprato ir pradėjo geriau ūkininkauti. Viskas tai ačiu klebono rūpesčiu.

Čia labai išsiplatinusi iš eivystė Amerikon. Sugrįžę iš Amerikos žmonės, nors ir gerokai kitas pinigų atsiveža, tuojau visus ir prageria. Mat, norima parodyti tuo, kad žmogus visur važinėjęs turi būti ir geras gėrėjas? Argi ne geriau būtų už juos žemės gabalą nusipirkus ar savo vaikams apšvietimą davus? Reikalų yra daug, pinigų gi maža.

J. Keleivis.

Nauji nikeliniai pinigai. Smulkiuosius pinigus, kurie ikišiol liejama iš vario žadama pakeisti nikeliniais su mažu tik vario priemaišu (75%) Nikeliniai pinigai bus mušami tokie: 20 kapeikų, 10 kap. ir 5 kapeikos. 15-kos kapeikinių pinigų nebus visai. Taip-pat bus panaikintos ir varinės penk kapeikos ir pinigėliai ½ kap. Taip nusprendė nesenai Dūmos pinigyno komisija.

Žemaičių vyskupijos kuningų permainos. Kun. J. Tumas jau patvirtintas ir svietiškosios vyresnybės Laižuvos (Šiaulių ap.) klebonu; perkelti komendoriai: kun. Jurgelevičius iš Girdiškės į Raudėnus, kun. Zelionka iš Gaurės į Kaltinėnus.

Šventasai Tėvas buvo išleidęs raštą, kuriuo ginama katalikų kuningams užsiimti skolinimo taupymo draugijomis ir k Dabar «Berl. Local-Anzeiger» praneša, jog Šventasai Tėvas leido Gniezno-Poznanės (Vokiečių Lenkuose) antvyskupijos kuningams dar du metu rūpinties tomis draugijomis.

JAKŠTONIAI, Panev. ap. Eidamas per tą sodžių, nustebau, pamatęs ant kryžiaus tokį užrašą: «Ivan Baliunas 1909 godu». Jakštonių sodžiuje gyvena vien lietuviai...

Šnip.

PANEVĖŽYS Prie bažnyčios šventadieniais esti visokie lošimai: tai saldainiais, tai kitokiais daiktais. Stovi čia ir žydeliai su savo «prekėmis». Vaikinai, it musės, prie tų lošimų limpa. Kitas, pristigęs kuo lošti, net vogti eina Reikėtų pasistengti pašalinti tuos lošimus.

Šnip.

ŠIAULIAI. Sausio 31 d Vilniaus teismo rūmai teisė čia bylą latvių: Krišo Sacko, Janio Potės, Gustavo Vinterio, Metos Ramm, Janio Tesnic ir Zuzanos Metrin, kaltinamų už įsteigimą Žagarės latvių socialdemokratų kuopelės, rinkimą aukų partijos reikalams ir laikymą kningynėlio. Kal-

tinamuosius gynė II-sios V. Dūmos atstovas Kauno advokatas Stašinskis. Sack ir Vinteris nuteista ištremti Sibirijon, Potė — dviem metam tvirtovės, kiti — išteisinta

BERŽANŲ, Šiaulių ap. grafas St. Hutten-Čapskis, kaip praneša «G. C.», *nepardavęs* savo dvaro ministerių pirmininkui Stolypinui, kaip laikraščių buvo paskelbta.

Dėl vasario 19 d. paminėjimo daugelis rusų laikraščių nubausta, daugiausiai provincijoje, taip antai NN konfiskuota ir nubausta redaktoriai: «Viatskaja Rieč», «Kostromskaja Žizn», «Prikaspiskij Krai», «Astrachaniec», «Mogilevskij Viestnik» ir kiti.

Dėl mariavitų suskilimo. Svetimų tikėjimų departamentas išsiuntė valdininką Tiaželnikovą ištirtų priežasties, dėl kurios mariavitų kun. Žebrovskis ir jo pasekėjai atskilo nuo mariavitizmo.

(«Viltis»)

UPYTĖ, Panev. pavieto. (Mūsų kor.) *Vilkai žydą papjovė.* Netoli nuo Panevėžio, Upytės miestely buvo turgus. Žmogus biednas nusipirko paršą ir užsidėjęs ant pečių maiše nešėsi namo Einant per mišką paršas pradėjo žviegt. Tą išgirdo vilkai ir tuojaus žmogų apspito. Nusigandęs žmogelis numetė paršą ir ėmė bėgt. Prisivijo žydą važiuojantį su rogėmis ir įsiritė pas jį vežiman. Bet atsigrįžęs pamatė, kad vilkai atsiveja paskum; žmogus išmetė iš rogių žydą ir paėmęs vadžias suragino arklį ir nulėkė Paskiaus rado žydą vilkų sudraskyta. (Keista žinia! Ypač dėlto, kad Lietuvoje vilkų mažai bėra. Red.)

T. T.

LIETUVIAI KITUR.

Iš Lietuvių Informacijos biūro veikimo Paryžiuje. Lietuvių Informacijos Biūras jau pradėjo savo veikimą. Vienas jo narių p. Z. Skirgaila vasario 22 d turėjo paskaitą apie lietuvių dainas Artistiškoj Lenkų Draugijoj. Padaręs trumpą įžangą apie lietuvių dainų ypatybes ir jų skirtumą nuo kitų tautų dainų, ypačiai nuo lenkų, gerbiamas prelegentas su fortepiano pagalba ėmė dainuoti lietuvių dainas, kad tuo pavyzdingai parodyti lietuvių dainų gražumą.

Tokiu būdu nejučiomis paskaita virto koncertu Ruimas buvo pilnutėlis klausytojų. Visi buvo užžavėti dainų gražumu. Daugelis prašė atkartoti antrą ir trečią sykį.

Baigiant savo paskaitą, p Skirgaila išreiškė savo gailestį, kad lietuvių senobinė daina vis rečiau ir rečiau skamba Lietuvos padangėj, kai-kur ji jau visai išnyko, jos vietą užėmė dainuška lenkiška arba gudiška. Didžiausia kaltė tame esanti dvaro ir klebonijos.

Užsibaigus paskaitai, prelegentą publika ėmė klausinėti ar lietuviai turi savo tautišką hymną, ar turi revoliucioniškas dainas ir tt.

Į šiuos klausimus padėjo prelegentui atsakyti J. Gabrys kuris dalyvavo paskaitose

Paskaita ši turėjo milžinišką pasisekimą: iš visų kampų girdėti buvo «ja z Litwy i ja i ja...kai-kurie bei kai-kurios pradėjo net sudarkyta lietuvių kalba su lietuviais kalbėti. Žodžiu, lietuviška daina užžavėjo visus, sužadino giliai užslėptus jausmus, ir daugeliui išvirtėlių ir atšalėlių priminė, *kas jie yra.*

Liet. Informacijos Biūras pasistengs plačiau surengti tą pačią paskaitą ir francūzų visuomenei.

L. J. B.

PERŽVALGA.

× **Leidžia lietuviškus žaidimus.** Koksai nepasirašęs vardo «Šaltinyje» apsigarsino leidžiąs «Tautiškus žaidimus, arba kaip linksmai perleisti laikas. Kningutė jau esanti spauzdinama.

× **Vėliausiai atkeliavę lietuviai.** Vasario mėnesiu, š. m. Amerikon atkeliavo lietuvių 581 asmuo. Nuo liepos 1910 (kada prasideda metas) iki vasariui 1911 lietuvių atkeliauta 10,958. Sausio mėnesiu atkeliavo 612; taigi per vasarį 31 žmogum mažiau.

Viso labo per vasarį atvažiavo visokių žmonių 51,496. Iš tų 1,408 Amerikon visai neįleista. Daugiausiai neįleista New Yorko prieplaukoje, nes 672; paskui eina Kanados rubežius, — per ten neįleista 352 per Mexikos rubežių 93; per San Francisco 79; Galveston 59; Philadelphia 50; Boston 41 etc

× **„Draugas'' duoda mums užklausimą.** Dėlei mūsų pastebėjimo apie «Draugo» ir p. K. Jurgelionio savytarpę išpažintį («V. L.» 10 N), «Draugas» 16 N neužganėdintu pasirodo. Mat jo suprasta, kad męs norėjom pasityčioti iš «Draugo» ir kad męs netikim, jog jis nėra klerikališkas ir veidmainys. Todėl spiria mus atsakyti, ką męs suprantame po žodžiu «klerikališkas» ir «veidmainys».

Visu-pirmu męs pasiaiškiname, kad 10 N «V. L.» męs jeigu ir norėjom pasijuokti, tai visai ne iš to, kad «Draugas» klerikališkas ar veidmainys. bet iš to, kaip mūsų visuomenės veikėjai per laikraščius vaikiškai atidarinėja vienas kitam savo giliausius «credo'sus». Šitas dar tebėra nepaprastu, ir kažin begu kada rimti žmonės prie t okio smulkaus egotizmo nueis.

Jeigu gi «Draugas» nori žinot, kaip męs suprantame «klerikalizmą» ir «veidmainystę», tai — su mielu noru. Pradėsim nuo paskutinio «Draugo» męs veidmainiu nelaikom. Priešingai — męs jį laikom rimtu ir sympatišku fanatiku, su kuriuo daug smagiau gyventi, negu su veidmainiu. Todėl ant šito nėr kas neatsako, nes veidmainio prasmė mums visiems aiški.

Klerikalizmas — štai vynis, už kurios męs tankiai užkliūname. Čia, mums. rodos bereikalo gerb. mūsų bendras prisimeta nesuprantąs to, apie ką triūbija visas pirmeiviškasis pasaulis, ir nemato, kame yra skirtumas tarpe tikėjimo ir klerikalizmo. p. Kubilius klysta sakydamas, kad klerikalizmas lietuvių pirmeivių akyse yra tai **nežinomas iksas.** Klerikalizmas yra tai labai regimas A-B-C trikampis, atsiremiąs 1) tikėjimu, 2) politika (Romos). 3) tautyste. Ir atpenč, męs tvirtintume, kad tai tikėjimas yra nežinomas idealų iksas, kurį praktiškasis šių dienų klerikalizmas nori savo trikampin suformuot. Todėl tikėjimas nėra pirmeivijai pavojingas (nors tuli mūsiškių to nemato), nes jis yra žmonijos idealų sritis, kuriai nėra rubežiaus Bet užtai klerikalizmas labai pavojingas, nes jis siauras, šaltas, varžus ir vienu trikampiu nori išrišti netik visą žmonių regimąjį gyvenimą, bet ir ideališkas prokilmes.

Ne. Tai vis dar neaišku. Palygisim tikėjimą su demokratiškosios valdžios idealu, o klerikalus su biurokratais, kurie saviškai valdžios idealą supranta ir tik per savo kanceliarijas jį perkošia į liaudį. Tas palyginimas vistiek bus nevykęs. Bet dėl mažumo čion vietos, męs tuomi pasitenkįsim.

Juk «Draugas» mato, kad žmonės kovoja su klerikalizmu joties dėlto, kad jisai labiau yra biurokratijos, o ne demokratijos, išreiškėjas. Paveizdan, pas protestonus žmonės mažiau kovoja su klerikalizmu negu pas katalikus. Kodėl? Todėl, kad jie liuosiau rėdosi savo tikėjimo reikaluose ir nebekelia tokių pragarinių riksmų, bylų, net muštynių su savo vyskupais už valdžią bažnyčiose, kuriose daugiau yra demokratijos, negu pas katalikus.

Tokiu būdu nėra ko «Draugui» maudauties, jei kas vieton katalikiško pavadina jį klerikališku. Ag remdamas tokią bažnytinį biurokratizmą «Draugas» kito vardo ir negaus. Negaus, iki ne supras, kad tikėjimas yra žmogaus sielos dalykas, o klerikalizmas, kaip biurokratiška apraiška, turi prieš galingą demokratiją priklaupti.

× **„Tėvą'' Kazimierą valdžia persekioja.** «Žvaigždė» rašo, jog «Tėvas» Kazimieras («kapucinas su barzda») nebegalėjęs ilgiau Kauno gubernijoje — Žemaitijoje darbuoties, nes svietiška valdžia pradėjusi persekioti. Todėl šisai dabar persikėlęs į Seinų diecezią. Kovo 1 d. davęs misijas Pajevony, 8 d. Mariampolėje, paskui važiuosiąs Vištytin, Punskan, etc. Beje, dar «Žvaigždė» priduria, kad kapucinas esą norėtų vėl Amerikon atvažiuoti, bet Rusijos vyriausybė nenorinti išleisti jo čionai, t. y. valdžia daranti priekabes, kad vienuolyno vyriausybė neleistų.

Na, męs tam nelabai intikim. Priežastis, dėlko «Tėvas» kapucinas nenori (ar negali) Amerikon atvažiuoti, męs girdėjom, yra kitokios...

× **„Žvaigždės'' jubilėjus.** «Žvaigždė» pereito vasario mėnesy sulaukė 10 metų savo sukaktuvės, nuo pradėjimo eiti Brooklyne. Paminėjimui tų sukaktuvių šiemet velykose išleis «Žvaigždė» jubilėjinį numerį su aprašymais lietuviškų parapijų ir draugijų, illustracijomis, etc.

× **Bijo savo šešėlio.** «Keleivis» dagirdęs, kad T. M. D. ketinanti išleisti kun. J. Žilinskio raštus, su priepoliu ėmė šaukti, kad T. M. D. esanti klerikališka. Todėl ir pradeda žmones agituoti priešai, kad nedėtų aukų tų raštų išleidimui

«Keleivis» greitai nusigąsta savo šešėlio, kuris mat dar juodesnis už jį patį. Jis taip bijosi kuningų, kad dėlei to bijosi ir jų geresnių raštų. Kun. Žilinsko raštai yra geri. Paimkim jo tyrinėjimus iš lietuvių historijos, ypač historijos — rasime labai svarbios mokslui medžiagos (tiesa, jos nedaug). Silpnesnės tik yra kun. Ž. eilės.

Mūsų nuomone tik dėlto dabar nereiktų kun. Žilinskio raštus išleisti, kad da peranksti: jis pats tebėra gyvas, dar nevisi jo darbai įneis. Tuomtarpu yra lietuviškų raštų, kuriu rašytojai jau pasimirė, ir blaškosi sklypučiais tie raštai po kalendorius, brošurėles, savuose ir svetimuose laikraščiuose. Tokių ir nemažų rašytojų yra visa eilė: Poška, Stanevičius, Donelaitis, Ivinskas, Daukantas, Valančauskas, Strazdelis, Vienožinskis, Baranauskas, ir kit. ir kit. Jų raštai būtinai reikia surinkti ir išleisti. Tarp šitų rašytojų žinoma yra daugelis kuningų, bet bailaus «Keleivio» šešėlis tegul neatbaido T. M. D. nuo to prakilnaus darbo.

× **Užvaduoja viską.** «Keleivis» įsidrąsino jau ir su kankinių aukomis elgtis, kaip jam patinka. 12 N apgarsino kokį ten laišką, kuris būk esąs iš Lietuvos kalėjimo (nepasakyta nei vietos nei kas rašo. Na, tas tai ir negalima.), ir pasisako išsiuntęs visus piningus, kokie tik visuomenės buvo sudėta kankiniams.

Kiek žinoma lietuviams amerikiečiams, yra tam tikra Kankinių Kasa ir Kankinių Komitetas, kurie apžiūri visus politiškus kankinius ir suima iš visos lietuvių visuomenės tam tikslui aukuojamus piningus. Jie lengviausiai prieina prie kalinių, jie pilningas apyskaitas išduoda visuomenei. Toms senoms įstaigoms yra užsitikėjusi visa mūsų visuomenė ir laikraštija. Na, o «Keleivis» sugraibstęs iš darbininkų centus skardinasi siuntinėjąs po Lietuvos kalėjimus. Kam reikia kelti anarchiją ir ignoruoti mūsų politiškas įstaigas? Kas galės net patikrinti, kad «Keleivio» sintinėjami piningai patenka į Lietuvos kalėjimus?..

Iš Amerikos.

Moterįs kovoja prieš moteris. New Yorke tapo įsteigta nauja moterų draugija. kuri pasiskliesianti po visą Ameroką šakomis. Ji vadinasi «The Society for Maintaining American Institutions» (Draugija apsergėjimui Amerikos įstaigų). Tikslas būsiąs — kovoti priešais sufragizmą, mormonizmą ir socializmą, kurie, esą: «laužo švenčiausias amerikonų įstaigas, kaipo šonkaulį tautos didybės». Šios draugijos apaštalai yra — antisufragistės Mrs. Julia Heath ir Mrs. Gilbert Jones. Leisią agitativiškus raštus, laikysią prakalbas, kad viršuj minėtiems judėjimams užkenkti. Ir čionai pasikviečia sau talkon... visų tikėjimų bažnyčias!

Keista kombinacija!

Atgiedojo pats sau šermenis. Ovid, Mich pilietis Faxon prieš mirtį patsai prigiedojo į fonografą laidotuvių giesmių ir liepė nieko daugiau pas jo šermenis negiedoti, tik pastatyti prie lavono fonografą. Taip jo giminės ir padarė: Niekas jam pasimirus negiedojo, tik pastatytas fonografas.

Sugrįžo laivynas. Kovo 18 d sugrįžo iš Kubos Amerikos dalis laivyno — 11 karės laivų, kurie padarysią da šiek-tiek manievrų ir išsiskyrstysią į savo stovykles.

Uždraudė nemorališką teatrą. Boston, Mass. majoras Fitzgerald uždraudė Holis teatre statyti veikalą «The Easiest Way» (Lengviausis kelias), kaipo nemorališką, kurstantį prie paleistuvystės.

Labai ištroško. Becket, Conn. miestelis išbuvęs 30 metų «sausas» (uždraustais gėrimais) šįmet nubalsavo inkurti smūkles.

Išgelbėjo vienavardį. Los Angeles, Col. jury teisė kokį ten Jones už valketystę. Tuomtarpu pašoko žmogus iš publikos: «Aš esu ir gi Jones, še doleris, paleiskit mano vienavardį!» Tuojaus pakilo iš publikos ir kiti du, kurie ir gi esą tom pačiom pavardėm. Visi trįs sudėjo po dolerį aukų savo vienavardžiui, kurį teismas ir turėjo paleisti, nes su 3 doleriais nebevalia skaityti žmogaus už valkatą.

Socialistai pasigavo Morganą. Socialistų spaudoje pasipylė nurodinėjimai, būk milijonierius J. Prierpon Morgan užperkąs visus Amerikos mėnesinius žurnalus ir kningų leidimo firmas, kad nieko nespauzdintų, kas pakenkia jo interesams.

Beprečių suokalbis. Washingtone, valdiškoje beprečių prieglaudoje susekta beprečių suokalbis. Jie buvę susitarę nužūdyti visus savo perdėtinius ir pabėgti. Visi tie beprečiai buvo kadaisiai teisti už kriminališkas pražangas ir buvo rasti nepilno proto. Dabar juos surakino į pančius.

Sudegė ugnagesiai. Milwaukee, Wis. begesinant gaisrą fabrike Midleton Manufactoring, žuvo liepsnose 6 ugnagesiai ir 14 jų pavojingai apdegė.

Išvažiavo «miego ligos» studijuoti. Boston, Mass Iš čionai išvažiavo į vakarinę Afriką Dr. S. B. Wolbach su d-ru Todd. Jie pasišventė išstudijuoti tarpe afrikiečių keistą «miego ligą», kuriaja tūkstančiai laukinių serga ir miršta.

Nenusineškit mirdami sveikų inkstų! — nes Baltimores, Md. universiteto profesorius Dr Shipley ir Dr. M. H. Richerdson iš Harvard'o, abudu tvirtina, kad sveikus mirštančio žmogaus inkstus galima bus išimti ir indėti tam, kas turi nesveikus. Būsią taip lengva indėti, kaip va plumberis indeda naują galuką paipos į sugedusios vitą. Visa bėda tik būsianti, kad inkstai turėsią būt lygiai to paties didumo, ką ir nesveikieji.

Meta gorsietus. Washington, D. C. vietinėje taip vadinamoje «high class» draugijoje šią žiemą moterįs ir merginos pradėjo «grįžti prie gamtos» ir per balius ir vakarėlius pradėjo išeti visai be gorsietų, tik lengvose jupkelėse, kaip va ir Lietuvoj kaimų merginos. Daugumui šita mada pamėgo. Bet už tai gorsietų sankrovos plaukus raunasi iš desperacijos.

Iš Panamos kanalo.. Panamos kanalas kasamas yra iš trijų vietų: nuo Atlančio vandenyno, nuo Ramaus vandenyno ir vidury. Nuo Atlančio iškasta 574,199 kub. sieksnių, nuo Ramaus vandenyno — 509,217 s. ir vidury — 71,833,522. Viso iškasta iki kovo 1 d. š. m. 131,829,436 kub. sieksniai. Lieka dar kasti 50,708, 330 k. s.

Meilė ir grabe. Manitovee, Wis. pasimirė viena dieną ir tą pačią valandą senukai: Tamas Kabila 72 m. ir jo moteris bobukė 61 m. Jiedu labai mylėjosi. Vienname grabe juos ir palaidota.

..15 amerikonų sušaudė. El Paso, Texas, tebesilaiko gandas, jog Mexikos valdžia tikrai sušaudė 15 amerikonų, kurie buvo prie revoliucijonierių ir mušyje ties Casas Grandės pakliuvo nelaisvėn. Bet, kadangi jie buvo prisidėję prie revoliucijonierių, tai mūsų valdžia didelio triukšmo ir nekelia.

Johnson'as jau lekios. Garsus kumštininkas Jack Johnson pasiryžo ir augštybėse atsižymėti. Šiemet San Franciske jisai pasišvęsias lekiojimui ore ant Curtis aeroplano. Na, čia platus laukas. Nebus ko bijoties yankių.

Neledžia valdžios klerkams organizuoties. Washington, D. C. Vyriausio pačmeisterio padėjėjas generolas Stewart įskundė American Federation of Labor, kad ji pradėjusi organizuoti tarpe krasos klerku uniją. Sulyg dabartinių krasos taisyklių nevalia jos darbininkams turėti «jokių slaptų organizacijų». Todėl A. F. of L. priskaityta prie slaptųjų, nors ji daug metų gyvuoja ir apie 3 milijonus turi sąnarių!

TARP AMERIKOS LIETUVIU.

CAMBRIDGE MASS

Kovo 13 d. vietinis lietuvis, A. Daugenis, parėjęs iš darbo neberado savo moteries, paskiaus dasižinojo, kad ji pabėgo su D. Šeiriu, kartu pasiėmę ir $50. Šliubas buvo imtas grynai katalikiškas Bet sugudrėjo ir jį sulaužyti.

Dr-tė Lietuvos Sūnų kartu ir S. L. A. 138 kuopa nutarė nesiųsti piningų į centrą iki XXVI seimo; o jeigu seimas nepataisys konstitucijos ir bus tokia valdyba kaip dabar tai žada visai atsiskirti nuo S. L. A. Kita 104 kuopa metai atgal turėjo 150 narių, dabar liko tik 10.

Tapo patraukta teisman vietinė Lietuvos Sūnų Dr-tė už neužmokėjimą metinės algos P. Bartkevičiui, kaipo vice-prezidentui. Tame draugystė visai nekalta, nes tik keli dėl ypatiško piktumo stengės tą visą iškirsti, o paskui pasijuokti. Dėl šito dr-tė jau turi apie $50 lėšų Kada bus teismas, nežinia.

Cambridge jaunuomenė surengė ant 31 d. kovo šokius. Tai pirmas atsitikimas, kad čia lietuviai gavėnios laiku šoktų. Katalikai žarijoms spjaudo. Bet bonkoms galvas skaldyties, tai katalikiška.

Vijunas.

WORCESTER, MASS.

«V. L.» 11 N p Vid-tis duoda neteisingas žinias ir neva kritiką, kuri būtinai reikalauja pataisymo.

Prie susivienijimo Worcesterio draugysčių aš daugiausiai dirbau ir viską teisingai žinau, todėl nenorėčia pasilikti paniekintas be reikalo. 1906 užsimezgė dr-čių susivienijimas nevien statymui svetainės bet ir dėl visų svarbių tautos reikalų. Gali liūdyti tos pačios draugystės, kurios tą gerai žino. Norint tas sąryšis buvo nusilpęs ir atsimetė daug organizacijų (buvo atsimetus Liet. Sū-

nų Dr-tė ir Klubas), bet likusios dr-tės ir snaudė (liko šios: Šv. Jurgio, Šv Liudviko). Per darbščius sąnarius Šv. Kazimiero Dr-tės buvo pajudintas ir sušauktas susirinkimas darbuoties toliaus: manyta įsteigti tautišką namąsvetainę, ūkio mokyklą, etc. Ant tų sumanymų visos sutiko. Bet išdirbant įstatus Šv. Jurgio Dr-tė atsimetė dėlei užvardijimo, kad nebuvo pasakyta, jog suvienytos draugystės yra Romos Katalikų. Liko tik dvi draugystės prie šito tikslo. Likusios dabar ėmė darbuoties. Per savo susirinkimą Šv. Kazimiero Dr-tė išrinko delegatus pakviesti Lietuvos Sūnų Dr-tę ir Lietuvos Dukterų. Visos sutiko, ir dabar įvyko jau antras drūtas sąryšis. Bet čia visgi nėra pasidarbavimas L. S. Dr-tės suvienyti kitas dr-tes, bet kitos dr-tės tą atliko.

Kaslink tų $80, ką manęs klausia p. Vid-tis, ką liko nuo pikniko 1906 metų, tai tiek turiu pasakyt, jog tie piningai buvo padėti bankon po globa Šv. Kazimiero Dr-tės Bet susidrūtinus draugysčių sąryšiui išnaujo, buvo perduoti į kasą Susivienijimo Pašelpinių Draugysčių Worcestery'je ir yra padėti bankoje su kitais piningais, kuriuos męs sunaudosime statymui svetainės. Tą gali paliūdyti visos dr-tės ir sekretoriaus kningos.

S.C.V. narys J. Kalakauskas.

RACINE, WIS.

Kovo 12 d čia atsibuvo prakalbos, surengtos T M D. 121 kuopos. Kalbėjo p. K. Mikolaitis iš Chicagos ir p. P. M. Liutkus iš Racine. Žmonių buvo daug prisirinkę ir visi ramiai užsilaikė. Prie kuopos prisirašė 6 nauji nariai. Toliaus J. Mačiuliui paaiškinus apie silpną kuopos stovį, susirinkusieji suaukavo $4.02 kuopos reikalams. Visiems aukavusiems verta ištarti ačiu.

Merkurijus.

BOSTON, MASS.

Malonu atžymėti, kad anglų laikraščiai Bostono lietuvius pradeda girti. Taip antai kovo 17 d. Bostonas turėjo didelę šventę, — tai buvo 135-metinės sukaktuvės pergalės, kada generolas Washingtonas 1776 m. pergalėjo Britanijos armiją ir išvijo generolą Howes iš Bostono. Tą šventę buvo didelės parodos, kuriose vietiniai dienraščiai sako dalyvavę ir lietuviai· nekoksai Jonas Adams pašalpinės draugijos sekretorius buvęs už maršalą. Amerikonams labai patiko, kad lietuviai prisidėjo prie apvaikščiojimo. «Boston Post» pridurė net pastabą, kad So. Bostone esanti didelė lietuvių kolonija ir Bigelow vakarinėje mokykloje kelios dešimtis vaikinų ir merginų gavę diplomus, ir kai kurie išsiėmę pirmus pilietiškus poperius, kas amerikonams labai svarbu.

Ir ištikro Bostono lietuvius reikia iš geros pusės paminėti. Taip va kun. Žilinskas kasnedėlią pradėjo nurodinėti alkoholio blėdį,— kad alkoholis gerti nevien yra nuodėmė dėl dūšios, bet visų-didžiausia skriauda dėl kūno, nes alkoholis naikina sveikatą fyzišką ir protišką, atima nuo žmogaus dorą ir dailumą. Kad taip ir kitų kolonijų kuningai pametę tinginį pradėtų moksliškai išguldinėti alkoholio kenksmingumą, tai beabejo pas mus veikiai sumažėtų alkoholio vergai.

M. Stakėnas.

WORCESTER, MASS.

Vienas iš vietinių dienraščių padavė akyvą biografiją jauno lietuvio vaikino, apie kurį nors trumpais žodžiais čia aš perpasakosiu «V. L.» skaitytojams.

Tas vaikinas yra tai Petras Levanavičius, 20 m., gyvenąs ant 12 Clapp str. Treji metai atgal jis atvyko iš Lietuvos, apie Naujadvarį. Apart lietuviškos kalbos jisai jau mokėjo rusiškai ir lenkiškai, bet jo idėalu buvo pasiekti augštesnį mokslą anglų kalboje. Patsai Petras štai kaip papasakojo savo praeitį

«Kaimas, kuriame aš gimiau, susidėda iš 20 ūkių. Pirmutinį mokslą gavau namie. Lietuvoje kas namie mokinasi turi sunkiai vargti. Mokytojus reikia patiems samdyties, valdžia netik neduoda mokytojų, bet dar draudžia samdyties. Keletas vaikiukų susirinkę į vienus namus taip ir mokinomies lietuviškai. Paskui aš turėdavau vaikščioti 6 mylias į Eišiskį, kur yra nemaža mokyklėlė. Męs buvom apie 60 mokinių, tas jau skaitėsi daug! Tarp tų visų tik dvi tebuvo mergaitės. Mergaičių Lietuvoje neleidžia į mokyklas, jos būna prie motinų. Vaikinus tenai skaitoma už reikalingesnius išmokint.

«Mokintojai? Na, mokintojai pas mus tik vyriški Merginos būna tik prie motinų šono, padeda dirbt ir meldžiasi... Mokykloje męs turėjome 4 skyrius. Ketvirtas skaitosi augščiausis. Pabaigęs mokylą gavau diplomą ir gerai mokėjau rusiškai ir lietuviškai. Buvo man 14 metų.

«Mokyklos Lietuvoje visai kitokios negu čia. Visi daiktai senoviškos systemos. Mokiniai sėdi po penkis prie vieno staluko. Į augštesnę mokyklą eiti Lietuvoje lėšuoja daugiau, negu čia į akademiją ar kollegiją. Reikia turėti piningų. Lekcijos prasideda nuo 8-ių išryto ir tęsiasi iki 5 popiet, su viena valanda pietums.

«Kada aš eidavau į Eisiškius mokyklon, aš panedėliais nukakdavau tenai ir apsibūdavau iki subatai pas mano tėvo draugą. Gaves diplomą dasigavau į Vilnių, kur dirbau viename kningyne vasarą. Tuom laiku pasirįžau važiuot Amerikon, kur aš girdėjau, jog lengvai galima pasiekti augštesnį mokslą. Be to aš norėjau pamatyti šitą kraštą. Tai buvo mano kasdieninė mintis dar nuo mano mažumėlės.

«Išpradžių tėvas nenorėjo ir girdėti galiaus sutiko mane išleisti, ir treji metai atgal aš apleidžiau namus ir nuvykau pas Vaclą Miliauską, iš ten nukakau per 21 mylią į Vilnių, kur dvi savaiti pabuvau ir aplankiau savo draugą studentą. Išten nukakau į Finlandiją, į Hango, iščia sėdau ant laivo į Liverpoolį ir pagaliaus pasiekiau taip senai mano geidautą Ameriką.

«Išsėdęs New Yorke pasiekiau šitą miestą. Aš nežinojau angliškai nei vieno žodžio, bet turėjau tikieta spausdintą keliose kalbose; tą parodžiau policmonui, kuris man ir nurodė adresą pas mano pažįstamus. Jie labai apsidžiaugė manim. Čia aš nepoilgo įstojau vakarinėn mokyklon. Perėjau pirmą antrą ir trečią laipsnį ir gavau leidimą įstoti į augštesne mokyklą (high school), kur persiėmiau anglų skyrium, algebra ir fyziologija.»

Tokia tai biografija jauno vaikino, kuris pamylėjo mokslą, ir be abejonės jis nesustos prie mokslo siekęs vis tolyn ir tolyn Tas turėtų būti pavyzdžiu visam mūsų jaunimui, kad negaišuotų laiko ant niekų, ant tuščių susirinkimų ir juose rėkavimų, bet eitų Levanavičiaus pėdomis.

Dar jaunas ir veik savamokslis vaikinas, o dabar jau žino latinų kalbą, algebrą, matematiką ir historiją. Be to jisai nepasikakina atsišalinimu tik prie mokslo, kaip daugelis mūsų vaikinų-moksleivių padaro Levanavičius ir čia dalyvauja jaunimo chore ir visame kame pataria kitiems savo broliams, kuriems mokslo neteko ragauti.

X.

ROCHESTER, N. Y.

Ant galo ir pas mus prasideda šiokis-tokis rimtesnis švietimosi darbas. Vietinės draugijos: T. M. D. 52kp., L. S. S. 7kp., D. L. K. Gedemino Dr-tė ir Teatrališkas Ratelis susijungė į vieną ryšį ir nutarė inkurt bendrą kningyną. Visos suaukavo po $10, taipgi kiekviena išrinko po du delegatu sutvarkymui kningyno reikalų, partraukimui kningų ir užrašymui laikraščių. Čia randasi ir daugiau draugysčių, kaip va: Šv. Jurgio, Šv. Petro, bet jos į tą darbą žiūri kreiva akim. Pasiųsti delegatai buvo šaltai priimti, nenorį jos prie to girdi prisidėt. Kaslink S. L. A. 69 kuopos tai jos nėra ką ir kaltinti, nes ji pati taip silpnai stovi, kad kažin kaip išeis. O keletas metų atgal ji čionai užimdavo vyriausią vietą.

Čia buvo pakilę nesusipratimai tarpe tautiečių ir socialistų dėlei ypatos p.J. Lutkausko, kuris prakalbose kai-kuriuos suerzino, ir pradėjo tąsyties, kai žąsiukai už slieką

A. Šiurpulis.

BURLINGTON. N. Y.

Per «kazimierines» daugelis lietuvių vaikinų mdomiai atšventė savo varduves. Apsisteliavo keles bačkutes alaus ir kitokių gėrimų Paskui gerokai «apsišventinę» pradėjo vaikyties su peiliais po gatves Gėda lietuviams už tokius peštukus!

Darbai čia eina pusėtinai, bet iš kitur pribuvus sunku gauti darbas. Fabrikų yra 3 geležiniai ir 2 šilkinės.

Miesto vaikas.

COLLINSVILLE, ILL.

15 d. kovo pasimirė lietuviškos liuteronų bažnyčios kuningas Martinas Keturakaitis.

Jis atvažiavo į Collinsvillę prieš aštuonis metus ir čia suorganizavo lietuvių liuteronų parapija; pasistatė mažą bažnyčią ir čia ligšiolei pamokslininkavo. Mirė staiga ištiktas apopleksijos. Turėjo 63 metus Amerikoje išgyveno 14 metų. Paliko pačią našlę, 2 sūnu ir tris dukteris.

Velionis Keturakaitis iš lietuvių duoną valgė, ale lietuviškais reikalais visai nesirūpino; taip sakant, buvo biznio žmogus.

Girtuoklystės vaisiai. Vietinis saliunininkas, lietuvis Mikas Banaitis, nušovė kitą lietuvį savo «kostumerį» kokį ten «Andrew Stein» (taip bent paduoda angliškas laikraštis). Nabašninko tikra pavardė Andrius Stanis. Jisai su savo draugu per dieną gėrę pas Miką Banaitį smūklėje ir už ką ten jie sako susivaidiję; vienuoliktą valandą naktį iš ketvergo i pėtnyčią (16 kovo) M. Banaitis, uždaręs smūklę ėjo namo su savo draugais ir susitiko A. Stanį su jo draugu, ir tuom syk M. Banaitis nušovė minėtą Andrių. Ant rytojaus policija areštavo M. Banaitį ir jo draugus Visi nuo žmogžūdystės gynėsi, bet gi likęs gyvas A. Stanio draugas tvirtina, kad nušovė Banaitis Taigi M. Banaitį ir nepaleidžia už jokią kauciją,o tuom tarpu eina tyrinėjimas.

V. J. Raudonius.

IŠ SCHUYLKILL PAVIETO.

Pennsylvania valstijos gubernatorius Teneris pasirašė ant teismo nuosprendžio (viroko) J. Kristupavičiui, kurį pavieto teismas nuteisė mirties bausmei. Kristupavičius praeitą rudenį nušovė seną moterį Richart; dabar 30 d. kovo bus pakartas kalėjimo užtvaroje.

Dar nepasibaigė reikalas apie tą pasibiaurėtiną darbą, štai laikraštyje «Pottsville Republican» pranešama kita žudystė, kuri atsitiko Shenandoah, Pa.

Tūlas vyras ėjęs uličia, o Adomas Andrusevičius apie trisdešimts metų senumo vyras, pradėjęs praeivį mėtyt gniuštėmis sniego; nepažįstamasis ėjęs neatkreipdamas jokios atidžios, bet kad Andrusevičius jį lydėjo mėtydamas sniegu net porą skvėrų, tai nepažįstamasis atsisukęs liepęs nustot mėčius, o jeigu nepaklausysiąs, tai jis šausiąs; bet Andrusevičius nepaklausęs; todėl nepažįstamasis išsitraukęs revolverį, ir paleidęs šūvį; Andrusevičius, pataikytas kulipka tiesiai į kaktą, puolė ant žemės, ir į tris ketvirtis valandos pasimirė. Tūlas M. Covany norėjęs šovėją sulaikyt, bet šis pasileidęs bėgt, ir likšiol nepagautas, nedasižinota jo nei vardo nei pravardės; Covany sako, kad žudytojas kalbėjęs į Andrusevičių lietuviškai. Tas atsitiko pusiau devintą valandą išryto, kovo 20 d.

A. B. Strimaitis.

DETROIT, MICH.

Šiame mieste darbai jau kiek pagerėjo. Suėmė fabrikuosna darbininkus senuosius ir kai-kur dar ima ir naujų. Tačiaus prastiems darbininkams sunku gaut darbą, o kai amatninkų ir mašinistų tai net per laikraščius pajieško.

Čia tarp lietuvių sutikimo dar vis nėra. Pjaujasi dėl partijų ir nuomonių. Tikimos vienok, kad žmonės, vis daugiau skaitydami rimtesnius laikraščius, sueis į tvarką ir sutikimą, pradės blaiviau žiūrėt į savo, kaipo tautiečių, reikalus.

Vietinis Piliečių Klubas pradėjo rengti vasarai dideles prakalbas. Žada kviesti Dr. Šliupą. Tik vieniems detrojiečiams per sunku iš toli kalbėtojas parkviest. Daug kaštų. Bet Dr. Šliupas čionykščiams lietuviams labai prasiverstų; jis ne vieną sudrūtintų tautiškoje dvasioje Todėl būtų gerai, kad aplinkiniai lietuviai prie tų prakalbų prisidėtų. Susirašyti galima su minėto klubo sekretorium: Mr. J. Naujokas, 531 Grand Ave., Detroit, Mich.

F. Gražis.

GRAND RAPIDS, MICH

Pereitą savaitę tik-ką neužsimušė jaunas vaikinas, J. Pocevičius, dirbąs kariuomenės ligonbūty. Jis mat pasismarkavęs norėjo išlipti iš gatvekario dar jam nesustojus. Dikčiai sukultas dabar guli ligonbūtyj. Daktarai turi viltį, kad pagys. Perspėjimas visiems, kad nelipt iš karo, kol jis neapsistoja!

Kovo 19 d. blaivininkų kuopelė turėjo prakalbas. Parkviestas buvo kalbėti Dr. Graičiūnas, iš Chicagos. Aiškino blėdingumą svaiginančių protą gėrimų. Taipgi krutomaisiais paveikslais parodė žmogaus gyvenimą, nuo mažens, ir kaip jis užaugęs pradėjo gerti ir peštis paskui pateko miestely Joliet į kalėjimą, kur ir pabaigė savo vargingą gyvenimą. Prakalba vienems patiko kitiems ne. Žinoma, yra daug gėrimo priešų, bet yra dar jo ir garbintojų.

Žmonių buvo prisirinkę pilna Šv. Jurgio svetainė. Pabaigus kalbėti mokyklos mergaitės padainavo blaivininkų dainą, prof. Sakalausio kompoziciją, taip bent kun. V Matulaitis aiškino. Sudainavo silpnai; penkių svirplių but geresnė harmonija. Jos nekaltos kad silpnai sumokintos.

Tuomi prakalbos ir užsibaigė.

Darbininkai su nekantrumu laukia 1 d. balandžio. Mat nuo tos dienos yra laukiama atsakymo nuo darbdavių: ar pakels mokestis ir ar pripažįs uniją. Jeigu ne, tai gali būti didelis streikas.

J. Garnupis.

BROOKLYN, N. Y. . .

Lietus pašventė. Kovo 16 d. ligonbutyje pasimirė jauna lietuvaitė, Barbora Šartvikiutė, paeinanti iš Kauno gub., Švekšnos parapijos, Balsenų sodžiaus, pragyvenusi Amerikoje 8 mėnesius. Iš ligonbučio parvežus pas jos dėdę, p. Vainorių ant 625 Driggs ave., buvo atlikta prigulinčios sermenįs, ir sukalbėta su kun. V. Varnagiriu atvežt į lietuvišką bažnyčią apkrapyti. Bet atvežus pasirodė, kad dar 10 minučių perankstі; todėl kuningas liepė palaukti. Bet kad ir palaukus, kuningas liepė laukti kito kuningo, o žmonės nenorėjo ant gatvės po dideliu lietum stovėti, todėl patįs nuvežė nabašninkę ant Šv. Traicės kapinių ir palaidojo tik su P. Dievo pakrapijimu.

Kas apie velionę nori daugiau ką dažinot, kreipkitės šiuo adresu: K. J. Mikas, 120 Grand str., Brooklyn, N Y

K. J. Mikas.

BROOKLYN, N. Y.

East New Yorko priemiesty, kokia 40 minučių važiavimo nuo Williamsburgo lietuviai paskutiniais metais pradėjo tautiškai krutėti: susitvėrė S. L. A. kuopa, buvo net socialistų kuopelė, bet ta vėl pairo. Paskiaus p. L Eremino pasitriūsimu tapo sutvertas lietuvių maišytas choras «Daina». Tas tai choras 19 kovo šventė savo metines sukaktuves.

Teko ir man netikėtai į tą lietuvių dainininkų šventę pakliūti. Inėjus į salę tuojaus metėsi į akis sienos gėlių kaspinu išrašytas parašas: «Daina» 1910-1911 metai». Būrelis lietuvių po salę linksminasi, grupelėmis šnekučiuojasi; staigu prisėda prie piano muzikantas ir pasigirsta lietuviškų šokių melodija. Šoka čia klumpakoji, suktinį, našlį ir kitus, kokie jau dabar pas lietuvius žinomi. Paskiau sustoja «Dainos» choras ir sudainuoja keletą dainelių. Vėl linksminasi, vėl po stiklinę alaus išsigeria, užsikanda, ir vėl dainuoja. Pributa ton šventėn ir Williamsburgo vyrų choro «Milda». Išėjo ir šis choras dainuoti Ir taip praėjo visas vakarėlis nejučiomis, smagiai ir ilgai paminėtinai. Iš šalies žiūrint labai malonų daro įspūdį tokie lietuvių draugiški susirinkimai. Čia žmogus nenupuola doriškai ir ant dvasios, kaip mūsų nusibodusiuose baliuose, ir mitinguose. Čia podraug būna apšnekėta ir visoki visuomeniški reikalai, daug rimčiau ir draugiškiau negu mūsų paprastuose mitinguose, kur vieni kitus dar išsiplūsta, išsivainoja ir išėję nedraugais ant visados pasilieka Daugiau, daugiau tokių gražių ir draugiškų susirinkimų.

Kaslink šito vakarėlio tik tiek reikėtų patėmyti, kad prie šitos progos choro vadovams reikėjo pasakyti kokia prakalba, nes pašaliniams žmonėms, kurių buvo į 60, reikėjo gi paaiškinti šito dailaus choro historija, kaip jis susitvėrė, kiek nuveikė, kokius jis turi savo vargus, draugus ir priešus, etc. Paprastai pas kitus žmones šitokie jubilėjiniai vakarėliai pasilieka giliai jų historijoje. Todėl ir pas mus jie reikėtų kuomi nors svarbesniu atžymėti.

Svečias.

BROOKLYN, N. Y.

Pereitame utarninke gavome išgirsti pirmąją lietuvių kalboje (Brooklyne) paskaitą iš valstietybės arba Civics. Skaitė Liaudies Mokykloje p. Draugelio salėje p. V. Jankauskas. Paskaita labai svarbi ir ji tokia svarbi, kad ji reikėtų lietuviams amerikiečiams girdėti kuotankiausiai. Valstietybė yra kiekvienam maždaug prasilavinusiam žmogui žinotina. Bet, ant nelaimės, kaip mažai lietuvių apie ją nusimano! Prelegentas sulygino keletoje šalių buvusią ir esančią valdymosi tvarką, pradėjus nuo ankstyvesnių historijos laikų, kuomet atsirado monarchijos, oligarchijos, tyranijos, iki vėliausiai žmonės priėjo supratiman, kad geriausia valdžia, yra tai demokratiška, t. y. valdžia pačių žmonių per žmones ir dėl žmonių. Šita valdžia dabar yra ir Amerikoje. Nuo šito punkto prelektorius ir priėjo į tikrąją tėmą — kaip rėdosi Amerika. Sunku perduoti trumpais žodžiais šita plati tėma, sunki matyt buvo ir prelegentui nes jis į vieną lekciją pasistengė sujungti tūkstančius klausimų· kas tai yra visos Amerikos valdžia, kaip rėdosi kiekviena valstija atskirai, kaip renkama yra visos šalies ir kiekvienos valstybės visa valdžia ir urėdminkai, kiek jiems mokama algų, kaip darosi įstatymai, kaip įstatymai aprubežiuoja žmonių pasielgimus ir suteikia gyvenimo plėtojimąsi beilaisvę, kas tai yra Amerikos pilietis, kokios jo pareigos, kodėl piliečiai būtinai turi balsuoti ir ir kaip negerai daro tie žmonės, kurie nebalsuodami paveda valdininkus išrinkti negerus, kurie paskiaus paverčia kongresus į skandalų teatrą ir tt. Šitie visi klausimai lietuvių publikai labai retai girdimi ir mažai tepažįstami, nes mūsų raštijoje nėra dar nei vieno veikalo, kuris išaiškintų maždaug piliečio pareigas linkui kitų piliečių ir savo krašto įstatymų; mūsų laikraščiuose yra visko, yra rėksmų ant negerų įstatymų, bet nėra nieko rašoma, kaip reikia Amerikoje gyvenantiems lietuviams prisidėti prie šitų įstatymų padarymo ir pagerinimo, kad atsiekti pilninga žmonių gerovė ir laimė. Prie įstatymų darymo, prie šito didelio viešpatystės darbo kiekvienas lietuvis yra netik leidžiamas, bet ir kviečiamas. Ir tai neina. Lietuvoje mus broliai, dūsauna, keikia maskolių valdžią, kad laisvės neduoda. O čionai kur valdžia net verstinai nori, kad lietuviai šita laisve naudotųs, nieks šituomi nesirūpina. Kiek pas mus yra piliečių? Kaip niekas. Buvo girdėtis net, kad nesenai mūsų «garsus» kalbėtojai net ant gatvių į žmones kalbėjo, kad pilietystė esanti tik nusispjaut. O Rusijoj už šitą galvas guldo, po kartuvių eina. Matosi, kaip mūsų žmonės dar žemi. Jie rėkia tol, kol ko neturi, — kaip vaikas tytės; o kaip tik gauna ko norėjo, tai vėl to nebenori. Taigi ir šita paskaita dabar pas mus labai ant vietos. Negana jos vienos. Reikėtų kasnedėl, ar kas mėnuo po

KAZYS PUIDA.

Žemes Giesme

APYSAKA.

PIRMOJI DALIS.

(Tąsa.)

— Ir ką-gi, stengiesi augti?

— Kol kas ne, bet stengiuosi nusileisti pačion mano paties pragaro gelmėn. Noriu mano pragaro bieso-valdono jėgą ištirti, kad mano būtybės angelas mano pragaro biesą įveikti galėtų... Tuomet tai sieksiu prie saulės ir žvaigždžių...

Lakštingalų chorą pradrėskė tolimos dainos tolimas atgarsis. Kaž-kur, matyti gretimojo kaimo susirinkusi jaunuomenė užtraukė dainelę:

«Vai tu, sakal sakalėli,» ..

Pusiau girdimi žodžiai, pusiau užgirstina gaida lėkė pro kalnus, sodnus, driekės jaunų krūtinių vieko verpetais, skundės nesuprastino, nuolatinio lietuvio krūtinės svečio-ilgėsio varsomis. Sklydo nutrūkusios gaidos į tarpkalnius, glaudės prie žolės žiedų, prie medžių viršūnių ir, ilgėsio kankinamos, klausė kiekvieno gyvio:

«Ko liūdi, pūtinėli?». .

Apmirusi apylinkė pabudo. Neužilgo iš kitos pusės atsiliepė nauja dainelė:

«Siuntė mane motinėlė»...

— Ot kame mūsų žmonių jėga!— sušuko sujudęs Jurgis.— Daina — tai visas jų turtas. Norėčiau taip guosties, verkti, linksminties ir skųsties išmokti...

Bet Antanas neatsiliepė. Jis visais kūno sąnariais, visa savo dvasia klausės trijų chorų ir dvasioje lygino juos. Po ilgos tylos atsiliepė:

— Kad taip lakštingaloms suteikti mūsų dainų žodžiai, būtų ko brolau, pasiklausyti...

Ukai siūbavo, lingavo, tarytum dainų žodžiams pritarė. Per tą laiką jie užaugo ligi kalnų viršūnių, užgulė visus tarpkalnius ir rodės, kad kalnų nugaros guli milžiniškose ūkų jūrėse; rodės, kad ūkai sergi tų kalnų viršūnes. Tarpkalnių dugno nematyti — ūkai sulygino klonius, pripildė tarpkalnius ir iš kalnuotos apylinkės padarė plačią lygumą. Tyla aplinkui. Tiktai Nemunas šniokščia, šnabžda, mėlina juosta juosia mylimus krantus, bučiuoja pakrančių gėles ir plaukia praamžinu loviu...

VALIO, DALGELI, VALIO...

Oginto atgabenta iš Kauno švenčioniečių darbininkų partija buvo maloniai visų sutikta. Kaip darbininkai. taip ir darbdaviai buvo vieni kitais pakakinti. Augaloti, tvirti vyrai žymiai skyrėsi su savo «cikcik» iš lanksčios, švelnios panemuniečių kalbos. Darbe neapsileizdavo vietiniais darbininkais ir raginimo nereikalaudavo...

Giedrios, skaisčiosios vasaros dienos, kaitra ir mirtingieji dalgių smūgiai — viskas susiliejo vienon virpančion darbo-žygio gaidon. Nušutęs, išblyškęs be apribotos varsos, dangus, tarytum užsnūdo praamžinos būtybės kelionėje Tą skaisčiąją pavasario dausų blaivą nuplovė saulė kaitriais spinduliais, kaip nuplauna ji stebūklingos blaivos rugienėlių vainikėlius Kas tik gyvas ūkininko namuose darbymetį netinginiauja:— visų rankos dirba kokią-nors nesudėtino, paprasto, švento darbo mechanizmo dalelę. Tyla užgula ūkininko namus ir, rodos, kad pasaulis sustojo savo bėgyje; rodos, kad Amžinastis užsnūdo neprieinamų uolų aukštybėje ir savo snauduliu pasaulio kelionę sustabdė. Tik kartkartėmis pralėks kregždelė, yt svaigulingos minties atspindis; subimbs musės ant mėšlyno; išta, katės išgązdinta, sukudakuos ir spruks aviečių ar agrastų tankumynan, įsiraus smėlin ir neperdegintos žemės krūtine šaldo plunksnų šildomą kūną. .

Sodne bičių aviliai, pavėsin sustatyti, niūkso, yt didžiausių slėpinių uždaviniai ir, rodos, klausia kiekvieno:— kame mano trūso tikslas, kame mano viltis, kame mano būtybės nauda?

Ogintas ką-tik sugrįžo iš lauko nuo darbininkų; pavėsio prieglobstyje atsisėdo ir žiūri nuo kalno viršūnės į kirtėjus, kaip po jų dalgių smūgiais griūva tanki, siūbuojanti, tarytum gyva, rugių siena. Sielos stygomis jaučia rugių nebylį skundą, jų negalę priešinties stipresniam, ginkluotui žmogui. Jaučia ir mato, kaip rugių miškas linksta bangomis, kelias ir tiesias prieš mirsiant, tarytum paskutinį kartą stengias savo sielos akimis pažvelgti į išblyškusias, bevarsias dangaus akis ir nusiskųsti ta didžia žmogžudingo darbo gėla...

Margis pakėlė snukį, įsmeigė akis į sodno tankumyną, ausis pastatė ir klausos. Tarp sodno medžių sumirgėjo margas sėjonas, balta jakutė ir gelsvai-baltų plaukų vainikas. Staiga iš užpakalio atsiliepė skardus, jaunos mergaitės balselis:

— Jurguti, kodėl tu visuomet vienas, visuomet tyli ir vien tik savo ūkiu užsiėmęs?

Jurgis pakėlė mažas, rusvas akis, atidžiai pažvelgė į seserį, valandėlę patylėjo ir atsiliepė:

— Tylėti, mano geroji, daug geriau, negu kalbėti...

— Nevisuomet.

— Žinau, kad nevisuomet

— Tai kodėl nekalbi?

— Neturiu ką pasakyti.

— Nė užklausti?

— Klausiau, bet nieko man neatsakei.

— Ir todėl tylėjai?

— Ne. Laukiau, kada tu manęs paklausi.

— Tai-gi, aš atėjau.. — nutraukė, nedrąsiai pradėdama savo reikalą.

— Aš klausau.

— Tu toks šaltas visuomet su manim ir su mama...

— Ką? — nustebusiu balsu, sušuko Jurgis.

— Mama skundžiasi, kad su tavim niekuomet negalima ilgiau pakalbėti, vieni tik reikalai ir reikalai Apie ką kitą nė neužsiminsi...

— Mama skundžiasi, sakai... Nelabai malonu tas girdėti, bet, žinai tu ką...— jis atsisėdo, patylėjo valandėlę, tyrinėjo sesers veidą ir užbaigė:— kodėl tu neklausi— kodėl aš tyliu ir nesiskundžiu?

— Tu visuomet tyli.

— Tai-gi ir tyliu, nes skundui nenoriu prabilti leisti. Jeigu aš pradėsiu skųsties, tuomet paprašysita manęs nutilti...

— Jeigu turi kokį reikalą, tai sakyk, — pakreipė visą pasikalbėjimą kiton pusėn.

— Aš... aš...— akis nuleidus, pradėjo Viktutė.

— Klausyk, Vikčiuk, ar aš budelis koks. ar smaugėjas, kad tu taip manęs nedrįsti? Juk nieko blogo aš tau nepadariau, tavęs nenuskaudžiau ir tavo norai visi išpildyti. Nieku tavęs nevaržau, daryk, kas tik tau tinka. Jeigu kuomet norėtum tekėti, tai žinok, kad tavo dalis tą pačią dieną bus ligi paskutinio skatiko išmokėta...

— Jurgi!— sušuko, užgauta mergaitė.

— Neužsigauliok, Viktute, ne tam tą pasakiau, bet tam, kad žinotum ir kad savęs nieku nevaržytum.

— Aš žinau, kad tu geras, labai geras. Bet aš taip retai tave matydavau, nepažįstu visiškai, todėl aš tokia nedrąsi su tavim.

— Ar-gi galima atsinešti į brolį taip, kaip tu atsineši?

— Matai, tai toks nepaprastas, nematytas daiktas...

— Kas nepaprasta? Kas nematyta? — stebėjosi Ogintas.

— Tas, kad tu pametei gerą, pelningą vietą ir, tiek mokslo išėjęs, sugrįžai kaiman ir su prastais žmonėmis apsigyvenai.

— Aha! Tai tas tave taip stebina ir nedrąsina.

— Ne, bet...niekas tavo gerais norais netiki...

— Tas ne tiesa! — priešinos Jurgis. — Ar mano draugai neina su manim išvien; ar nemato jie, kur aš juos vedu? Jie mato ir supranta, ir dirba dvigubai daugiau, negu pirma dirbo Ir su manim eidami jie neapsigaus. Nevis, ne, — bet ne visi tiesą vienodai supranta ir todėl žmonės skiriasi vienas nuo kito ne tik mintimis, bet ir darbais.. Kodėl aš vietą mieste pamečiau?— Ar tau tiktų, kad kas dieną kas-nors atėjęs sakytų: «tamsta padarysi tą ir tą, paskui tą, o paskui šitą» Ar tiktų tau, kad iš gy-

(T. b.)

APIE AZEVĄ.

Pirm dvejų metų buvo apskelbta visam pasauliui apie Azevo pasibaisėtinus prasižengimus. Pakol kas Azevas už savo begėdiškus darbus, nėra nubaustas ir vis tebetarnauja Policijos Departamente.

1909 m. Stolypinas viešai prasitaręs Dūmoje, kad Azevas yra detektivu Depart. Pol. nuo 1892 m. ir ypač atsižymėjęs savo «naudingais darbais» 1903—1908 m. Azevas iki 1909 m. pradžios prigulėjo prie socialistų revoliucijonierių partijos, ir 10 metų tisumoj atsižymėjo tarpe draugų revoliucijonierių, kaipo narsus ir prityręs teroristas, o paskutinius 5 metus buvo nariu net Centro Komiteto.

Pasirodė, kad Azevas ne buvo nei ištikimu revoliucijonierium nei ištikimu policijos agentu. Jis išduodavo revoliucijonierius, pats gi ypatiškai dalyvavo teroristų užmušėjistėse, o po tam apie tai pranešdavo policijai; bet visa tai darė ne kaipo revoliucijonierius ir ne kaipo detektivas, bet kaipo šaltakraujis galvažūdys, darydamas visa tai savo ypatiškai naudai — pasipelnymui.

Išdavinėjo jis policijai revoliucijonierius vien tik dėlto, kad jam už tai mokėjo piningus. Jis dalyvavo užmušime Pleve's, kng. Sergijaus ir kit. nes šiuo keliu mat jis galėjo atsižymėti organizacijoje ir ingyti užsitikėjimą visos partijos; taip gi tokiu būdu galėjo suteikti naudingesnes žinias ir policijai. Išdavimas desėtkų revoliucijonierių, nuėjusių vėliaus po kartuvėmis Azevui buvo vis tas-pats, ką ir nužūdymas Pleve's, kng. Sergijaus. Visa tai jis darė vien tik savo naudai.

Vasara 1904 m. Azevas pasiryžo nugalabinti Pleve; jis pats sugalvojo visa planą, prikalbino prie to Sazonovą, Kaliajevą, Savinkovą ir kitus. Pirm to 3 savaitėmis jis atvyko Petrapilėn iš kur vadovavo visu tuom suokalbiu. Nepasisekus nužudyti Pleve (8 berželio) Azevas išvažiavo Vilniun ir pas save parsikvietė Sazonovą, kurjam davė naujas instrukcijas antram pasikėsinimui. Pleve tapo nužūdytas (15 berželio) Petrapilėj, o Azevas gavęs telegramą Varšavoj apie tai, tą pačią dieną išvažiavo į Vilnių, ir išten davė telegramą (16 berž.) policijai, idant atkreipti ant savęs melagingą **alibi**.

Rudenį 1904 m Azevas Šveicarijoj organizavo slaptą suokalbį ant gyvasties kng Vladimiro, kng. Sergijaus ir Klegelso. Dėlei šito suokalbio išpildymo pasiuntė jis Rusijon daugybę teroristų. Jis skirstė važiuojantiems Rusijon teroristams dinamitą.

Kaliajevo mesta bomba tapo užmuštas kng. Sergijus.

Azevas buvo soc. revol partijoj visą laiką, nuo jos pradžios gyvavimo. Žinojo jis apie nužūdymą Charkovo gubernatoriaus Obolenskio (1902 m.), gub. Bagdanavičiaus (1903 m) Jis dalyvavo nužūdyme Pleve, kng. Sergijaus, kng Vladimiro, gen. gub. Trepovo, gener. gub. Kleigelso, gen. gub. Unterbergo, Dubasovo, Durnovo, Gapono, pasikėsinimuose ant Stolypino ir 3 pasikėsinimuose ant caro gyvasties.

Azevas per 7—8 metus buvo teroristų vadovu ir dalyvavo visokiuose teroristų suokalbiuose ir užmušėjistėse; bet visą tai darė ne kaipo revoliucijonierius, kaipo **kriminališkas prasikaltėlis**.

Burcevas dabar reikalauja, idant Azevas butų patrauktas teisman, atsakomybėn už savo darbus, ir kaltina tuos, kurie slepia Azevo begėdiškus darbus ir dabar dar stengiasi apginti jį nuo persekiojimų.

P. Banys.

: o :

LAIŠKAI IŠ LIETUVOS.

Netaip senai rašydamas vienam amerikiečiui lietuviui laišką pasistebėjau, kad kaip matyti iš laikraščių, pas juos, sulyginamai visgi gana daug darbų atliekama. Ir pusiau juokais, pusiau ištikrųjų užklausiau: ar pas jus yra žmonių daugiau, ar laikas ilgesnis?

Į tokį mano klausimą man buvo atsakyta, kad nei vieno, nei kito nėra, bet tai kalta **«abelnoji darbo pakraipa»**.

«Didžiojoj Lietuvoj — sakė jis — dabar labai inbingusi kova tarp liberalų ir klerikalų. Puiki liberalizmo idėa vienok nesiskaito su savo spėkomis. Keletas desėtkų gero noro pirmeivių nori magiškos lazdelės pamojimu išmušti iš poros milijonų galvų metašimčiais įsigyvenusią religiją. . Štai kame reikia jieškoti nepasisekimų dygmės!»

«Pusiau-liberalai žmonės inteligentai, tingųs į kovą, o labiau myli ramų kultūros darbą, kad ir religiją ne Dievas žin kiek myli, vienok labiau mėgsta šlietis prie klerikalų, pas kuriuos randa netriukšmingą ramiam darbui vietą. Reikia pripažinti, kad prie klerikališkų laikraščių («Draugijos», «Vilties») daugelis gana veiklių inteligentų viešai nuėjo, o kiti da... laukia išsirišant krizio...»

«Pirmeivių pareiga surasti tiltas tarpe liberalų ir klerikalų, kuriuomi butų galima eiti visiems kultūros link. Kultūros darbai galima visiems išvieno varyt, o siauresnės filosofiškos pažiūros (politika, religija etc.) reikia siauresnėms grupelėms ir palikt. Pasekmės bus labai geros. Šiek tiek iš to patyrėm ir męs amerikiečiai».

Taip man rašo amerikietis, kuris, rods, daugiau negu kiti turi progą susipažinti su vienų ir kitų gyvenimu (žinoma, su Lietuvos gyvenimu tik iš laikraščių). Kadangi panašios nuomonės Amerikos spaudoje da neteko matyti, o panašiai manančių žmonių gali buti Amerikoje nemažai, tai, paduodamas to laiško ištraukas pasistengsiu paliestus klausimus paaiškinti viešai — taip kaip man jie, Lietuvoje gyvenančiam, išrodo.

Tiesa, gali būti, kad Didžiojoj Lietuvoj «abelnoji darbo pakraipa» nenusistovėjusi; tiesa, kad tarp liberalų ir klerikalų eina kova. Bet nevisai teisingai nupieštas tos kovos turinys. Man nei laikraštijoj, nei šiaip viešame Lietuvos gyvenime visai nežinomi tokie atsitikimai, kad pirmeiviai «magiškos lazdelės pamojimu» norėtų «išmušti iš poros milijonų galvų metašimčiais įsigyvenusią religiją. (Šita jeigu jau kam užmesti, jei pirmiausia reikėtų amerikiečiams. nes pas juos ir laikraščiuose ir kitur neretai tenka susitikti su grynai antireligiškomis propagandomis.) Kaip Lietuvos pirmeivių laikraščiuose, taip ir jų įstaigose (draugijose partijose etc.) ir šiaip visame viešame gyvenime visuomet platinama ir propaguojama **tik demokratiškos idėos**, tarp kurių, žinoma, ineina ir **tkėjimo laisvė**. Bet nuo tikėjimo laisvės ir kovos prieš religiją tai da labai, labai toli. Kad Lietuvos pirmeiviams (inteligentams) rūpėtų kova prieš religiją, tai jų eilėse nebutų **giliai tikinčių** žmonių. O tokių, nors nedaug, bet yra (yra net vienas, kitas kuningai).

Visa šita religijinė išrodanti kova paeina štai iš ko.

Niekam ne naujiena, kad tikybos, apskritai, o katalikų tikyba ypačiai remiasi biurokratizmo principais. Tie biurokratizmo principai jau skiepijama kiekvienam žmogui iš pat mažens Mokykla, gymnazija stiprina, o kunigų seminarija stengiasi indieg ti juos į kiekvieno kleriko širdį ri sielą.Išėjus kuningui iš seminarijos vėl tas palaikoma prisiegomis, vys kupų ir popežių aplinkraščiais ir tp. Štai kad ir pereitos vasaros popežiaus «gromata» «sillonistams». Ten aiškiai sakoma: «Krikščioniškoji demokratija» (t. y. kuningų partija. Mano pastaba) **turi išlaikyti luomų nelygybę** (mano pabraukta), kaipo gerai sutvarkytos visuomenės ypatybę, ir susitaikyti su ta žmonių visuomenės forma ir charakterium, kurį yra jai davęs Dievas Įsteigėjas». «Jis (remiamasi pop. Leono XIII «gromatomis») yra pasmerkęs tūlą demokratijos rūšį, kuri yra priėjusi prie tokios **niekšystės** (mano pabr.) kad viršenybę visuomenėje ir pažįsta tautai ir nori pasiekti luomų nelygumą». «Ne, Gerbiamieji Broliai — nepastatysi visuomenės kitaip, negu yra sutvarkęs ją Dievas; **nepastatysi visuomenės, jeigu Bažnyčia neužties po ja pamatų ir pažiūrės darbo»** (mano pabr.) («Vadovas» N26, pusl. 110, III.) — Štai su kokių idėų skelbėjais patariama mums **išvien** veikti! O gal lietuviai kuningai tų popežiaus direktivų nelabai paiso? — Kad tai taip butų! Bet nelaimė (o gal laimė), kad gyvenime ligi mažiausių smulkmenų tas direktivas pildo: **ant visko** stengiasi uždėti savo leteną, (o kur negali, tai bent antspaudą =pamatų tiesimas ir darbo prižiūrėjimas). Tokį savo darbą jie dengia tikybos gelbėjimo, palaikymo ar platinimo skraiste.

Iš šito štai kokios pasekmės Apšvietos draugijos, kurios nedavė kuningams cenzūruoti savo veikimo, tapo uždarytos. Liko tik tos, kurioms «bažnyčia pamatus užtiesė ir prižiūri darbą» ir, žinoma, «niekšykščių» (t. y.) demokratizmo laisvos minties) anaiptol neprisileidžia.

Lieka da kitos kultūros įstaigos — ūkio rateliai, vartotojų draugijos, susišelpimo kasos. Bet, kaip praktika parodė (Mariampolės Ūkininkų Draugovė», «Žagrė» kaikurie ūkio rateliai, Kauno gub), ir čia kuningų visaip daroma, kad tik uždėti savo globą arba bent antspaudą, visaip trukdoma, jei jiems nepasiseka ir tt.

Tik stambiais ruožais pabriežęs tą Lietuvos klerikalų ir liberalų kovą ir visai šiuo kartu neįsileisdamas į smulkmenas, aš šiuo kartu pasakysiu tik štai ką. Lietuvos pirmeiviams dabar yra du keliai: eiti išvien su klerikalais ir palaikyti (net kartais stiprinti) liaudyje įsisenėjusį autokratizmą ir jopasekmes, arba, nežiūrint į nieką, visokiais būdais platinti tikrai demokratiškas idėas. «Tilto» tarp klerikalų ir liberalų nereikia daryti, nes jis yra, — bet yra tik tose tiesose, kur perėjęs neatrasi liaudies... Kitaip ir buti negali: kol kuningai bus kuningais (tokioje prasmėj, kaip dabar visų vadinama ir suprantama), tol jie **negalės** sutikti, kad kas be jų palaiminimo ir priežiūros ką nors minioje veiktų; tikram gi žmogui-demokratui (kol jis tokiuo bus) —sąžinė neleis tokioje (kaip klerikalai nori) pakraipoj darbuoties tarp liaudies.

A. R...

LIETUVIŠKI ŽAIDIMAI.

Angelas ir velnias. Vienas atsisėda kedėn, kaipo teisėjas. Niekam nematant, teisėjas pasako vienam: «Tamsta pabūsi už velnią». Lygus skaičius sustoja į ratą (vidurys tuščias) ir eidami rutą, dainuoja:

Vakar buvo angelas, šiandien angelėlis,
Kame dingo tas kvietkelis, taip puikiai žydėjęs?

Užbaigus dainuot kiekvienas ima sau porą (vistiek ir vyrą); kuris pasiima paskirtąjį velnią, tas pas teisėją deda fantą, kaipo angels pristojęs prie velnio. Angels statydams teisėjui fantą, nuskiria iš būrio velnią. Vėl visi sustoja į ratą ir tą-patį daro iki atsibosta. Užbaigus ratą, kiekvienas atsivaduoja fantus nuo teisėjo, kuris paskiria kiekvienam bausmes.

Fr. Bartašius.

Nuo Redakcijos. Butų gerai kad kas-nors surašytų, kaip yra išpildomos bausmės už fantus.

—:o:—

JONAS SUTKUS.

(Žiur. «V. L.» 12N.)

vim į svečius. Pasakoja kad jam daugiausiai patikdavę visų gerbiami kuningėliai. Taigi ir jis visuomet sakydavęs, kad būsiąs kuningėliu. Tėvai pasiremdami ant jo neva palinkimų leido jį į mokslą. Iš-pat mažęs Jonas buvo labai jautrios širdies kad tik kas žodį pasakys ar aštriai į jį pažiūrės tuoj ir verkdavęs.

Turėjo labai gerą atmintį, ant ko jį interesuodavo, — greitai suprasdavo ir išmokdavo. Bet kninga nelabai jį užimdavo; tiek žinojo, ką mokytojas aiškindavo kliasoj, o namie nepažvelgdavęs nei į kningą. Labai jis interesavosi mechanika ir visą liuosą laiką namie ant to praleisdavo, taip gi ir visus gaunamus nuo tėvo piningus išpirkinėdavo smulkmenoms; tai pirkinėdavęs senas laikrodžius, mašinerijas, tai šiaip senus gelžgalius ir ratukus, iš kurių vis dirbdavęs laivus ir traukinius. Jei tėvai butų suprasta tikrasis Jono palinkimas, butų neveržta jisai į kuningus, bet į kokią techniška mokslainę atiduota; ir šiandien męs rasi turėtume gabų techniką, iš kurio rasi butų pasigrožėjusi visa mūsų tauta. Taip tai ir daugelis mūsų jaunimo būna pražudoma... Gymnazijoje būdamas Jonas ir gi tuomi labiausiai užsiimdavęs. Palinkimas jo prie technikos pasiliko jame iki mirties. Pereitą pavasarį budamas Texuose padarė du gražiu stalu ku, kedę su išlenktomis kojomis, šėpukę ir tt. Tą viską padarė iš prastų dėžių lentelių, su peiliu ir obliu už 25 c.

Texuose gegužio mėn. buvo lenktynės orlaivių Draugas su juo buvęs tenai, štai ką pasakojo: «Buvome ant tų lenktynių su Jonu Sutkum. Lenktynės Sutkų taip užėmė, kad į jį žiūrint atrodė, jog jis nieko daugiau dabar nemato, kaip tik padangėse lakstančius orlaivius. Rodės, kad su jais lekia visos jojo mintįs». Po tam jisai darė planus ir sumanė daryti savotišką skrendamąją mašiną, kurią oro spėka varytų. Nežinia, kaip jam tas butų nusisekęs, jeigu jis butų turėjęs piningų Taip esant jisai padirbo tik vieną ratuką, ant kurio turėjo remties visa ta mašinerija.

Grįšime prie jo antrojo palikimo. Pastojus Jonui seminarijon jau nebepritiko peiliu drožinėti ir dėstyti ratukus — todėl čia jis pamylėjo literatūrą ir su visu karštumu griebėsi prie jos. Tada dar nebuvo Lietuvoje savosios spaudos. Klerikai užmanė leisti mėnesinį laikraštį — «Jaunomenės Draugas». Jis taipgi jame sandarbininkavo ir kokį laiką net buvo to laikraštuko vedėju.

Apsipažinęs su kuningiškojo gyvenimo pareigomis jisai pasijuto ėsąs persilpnas tam pašaukimui, idant jąs tikrai išpildyti; o buvo labai dievotas vaikinas, todėl veidmainiauti neišdrįso. Besimeldžiant ir beprašant Dievo, kad pergalėtų «silpnybę», traukiančią jį nuo kuningystės, beviešėdamas pas draugus vakacijų laiku pažino merginą Reginą Seniauskaitę, ir ją pamylėjęs, metė ėjimą į kuningus. Bet mergina jį atmetė, o tėvas prakeikė. Nuo dabar prasidėjo Jono visos nelaimės. Nematęs ikišiolei didelio vargo, net nesupratęs, kas tai yra rūpesčiai kasdieninio gyvenimo, pasijuto ant syk baisiai toli nuo savųjų atmestu, apleistu nuo visų artimųjų, mylimų ir draugų.

Svarbiausios žymės jo pobudyje buvo — tvirtumas būdo ir teisingumas; ką sykį sumanė, tai jau prie to ėjo nežiūrėdamas ant kliūčių, o jei nepasisekė, ėjo vistiek toliaus neatsižvelgdamas. Atkeliavęs Amerikon, čionai susidūrė su biauriu reališku gyvenimu ir visomis neteisybėmis. Matydamas sunkias gyvenimo sąlygos ir prikalbinėjamas brolio, pusseserių ir Worcesterio klebono kun. Jakščio, buvo manęs vėl įstoti į seminariją Bet per velykas pamatęs, kaip kuningą Jakštį mergos ištempė iš lovos ir atvilko zakristijon ant «prisikėlimo Kristaus» ir kaip jis besikabinėdamas altoriaus, vapaliuodamas nesuprantamus žodžius, laikė mišias, Jonas tuomi labai pasibiaurėjo ir ant visados išsižadėjo kuningystės luomo. Paskui dirba prie «Žvaigždės» pas kun. Miluką Kun. Milukas, negana ką darbe išnaudodavo, bet dar ėmė užmėtinėti neteisingumą. Tada Jonas Sutkus atsiklaupęs ir pakėlęs du pirštu, paklausė kuningą: ar yra Dievas danguje? Kuningas nusijuokęs ir pasakęs, kad yra biznis ir doleris, ir dėl to dolerio žmogus viską gali padaryti. Tada Jonas atsikėlęs spjovė ir išėjo. Ištenai nuvažiavo pas dėdę kun. Dielininkaitį, regis Shenandoah'rin. Tenai beviešėdamas vėl pamatęs labai nepatogius kuningo darbus, ir nakčia išdūmęs, palikdamas kuningui laiškelį, kad dėl jo biaurių pasielgimų negalįs būti su juo po vienu stogu. Nuo to laiko, kaip pažino kuningų privatinį gyvenimą ir veidmainystes, Jonas nustojo ėjęs išpažinties

Iš Shenandoah'rio nuvažiavo į Wilkes Barre. Tenai dirbo prie lenkų laikraščio kur susitaupęs apie $40 atvažiavo Valparaisan Išbuvęs ten vieną terminą, mokinosi anglų kalbos; už mokslą dar užsimokėjo, o už valgį — indus mazgodavo. Pavasarį 1907 m. pritrukus piningų mokslui, važiavo Chicagon darbo jieškoti. Nepasisekus gauti darbą, sugrįžo Valparaisan, ir tenai kokį laiką kopustus kaupė bei žemes kasė ant gatvių. Vėliaus jis, jau būdamas susipažinęs su mergina, kuri paskiaus pasiliko ir jo motere, pradėjo gauti iš jos šiek-tiek pašalpos mokslui. Gavusi ta mergina kiek piningų iš Lietuvos jį sušelpė, ir Jonas besilavindamas literatūroje, ėmėsi versti lietuvių kalbon Šekspiro «Hamletą».

Kur tik ilgiaus užsibuvęs tarp lietuvių Jonas Sutkus tuoj įstodavo į jų draugijas ir bandė veikti, stengėsi įnešti kokius nors į draugijas pagerinimus. Reikia pasakyti, kad jam tas sekdavosi, bet tarpe draugų velionis Jonas neturėjo užsitikėjimo nei meilės. Kolei buvo dievotas, sakydavo, kad tai tėvo prakeikimas jį persekioja. Tačiaus reikia manyti, kad jis dėlto negalėjo visiems įsigerinti, jog nemokėjo veidmainiauti, politikuoti. Mat jis kiekvienam sakydavo į akis teisybę, arba į laikraštį tiesiog parašydavo.

Wilkes Barre'je buvo sutveręs chorą «Aidas». Paskui tenykščiai «vadovai», ant jo ko ten supykę, net ir vardą draugijos permainė, kad nepasiliktų velionio Jono darbo žymės!. Valparaise užmanė išleidinėti laikraštį du sykiu į mėnesį — «Jaunimo Sapnai», kurį jis ir rėdė. Vietiniai studentai po jo direktiva lošė teatrus; Chicagoje net pelną turėjo išperstatymo. Bet draugija jo neapkentė... Viens iš artimiausių Jono draugų šiaip sako: «Nežinau ir nesuprantu, dėlko jie buvo neteisingi ir nedėkingi Sutkui už tokį jo triūsą. Turbūt čia lošia rolę labai dar žemas mūsų tautiečių pobūdis, vaikiškas pavydas»...

(Užbaiga seka.)

Lietuvis.

—: o :—

KULTŪROS NEŠĖJAI IR PROLETARIJATAS.

(Kritikos trupinėliai.)

Inteligentija! — kaip tą žodį gerbia skaitančioji visuomenė! kaip jis laikomas už šventą ir kokį tai virš esybinį! Jeigu kokioje nors visuomenės reikalų šakoje yra vedamas kokis darbas ir jeigu jame inteligentija dalyvauja, — visuomenė tikisi puikių pasekmių.

Bet šiandien žmonių gyvenimą tvarko visokios aplinkybės. Jeigu taip susidaro aplinkybės, kad jos prispaudžia kaj-kurią visuomenės šaką ir šita šaka jaučiasi labai neužganėdinta, tai męs, pačios visuomenės nariai, jieškome: iš kur išdygo to blogumo šaknis.

Šiandien neužsiganėdinimų nestinga. Paimtum pavyzdžiui, kad ir Lietuvą, kur visuomenės padėjimas toli neužvydėtinas. Ekonomiškas padėjimas blogas, o politiškas dar blogesnis; suprantama, kur tie du padėjimai blogi, ten trečio — kultūriško — gero padėjimo nėra ko laukti.

Ir štai, tūli iš mūsų pirmeivių jiešką šaknies to blogo... inteligentijoje. Apie tąjį «pakasto šunies» jieškojimą ir apie pačią inteligentiją aš čia ir noriu keletą žodžių tarti.

Kaipo medžiagą, kur nurodoma blogo šaltiniai, męs imsim peržvelgti straipsnius p. Z. A «Keleivio» N4 š. m. J. B. S., «Kovos» N7 š. m. Tie du rašytojai, kaipo socialistai, turi pretenzijas, būsią kritikai kitų rašytojų — nesocialistų, ir nurodinėsią, kodėl jie žiūri ne iš «proletariškos» pasaulėžvalgos. Stokim gi net ir socialisto vieton ir pažiūrėkim: ar viskas sekasi mūsų socialistams «rašytojams» sutaikinti su dabartiniu gyvenimo bėgiu

J. B. S. savo straipsnyje «Mūsų inteligentijos apsilpnėjimo priežastįs», sekdamas nekokį-ten Bevardį, nurodo, būtent, jog šiandien mūsų inteligentija pradėjusi nupulti dvasioje Tarp kitko, dar lyg savim neišsitikėdamas, klausia: «Ar ištikro esame nuilsę?» — ir pats į savo klausimą ant vietos atsako, kad reikią pripažinti; jog «taip», nes «... Apsvarsčius, kad tarpe trijų bei pusketvirto milijono žmonių negalime dar įstengti leisti nei vieno dienraščio, — apsvarsčius, kad tarpe tokios minios žmonių vos-vos užsilaiko keliatas savaitraščių, lengvai pastebime, koks nuošimtis mūsų tautos yra šiek-tiek apsišvietusiais ir suprantančiais kultūros reikalus. Juk tokius reikia skaityti vos tūkstančiais, kuomet milijoninės minios, tai užžėlę varpučių dirvonai, tai neprieinami raistai. Išdirbti tuos raistus — tai reikia spėkų, pasišventimo, triūso, prakaito, gyvasčių ir kraujo!...»

Taip. Kad lietuviškoji dirva dar daugiau turi dirvonų, negu išdirbtosios dirvos, negalima užginčyt; tiesa, kad reiks ir daug triūso padėt iki išsidirbs tie dirvonai. Tą sunkumą jaučia beveik kiekvienas jautrus lietuvis, tautos darbininkas. Bet anaiptol čia nėra dar faktas, kad lietuviškoji inteligentija «nusilpnėjo». Juk męs atmename tokius negandos laikus, kada mūsų šviesuomenė ištikro buvo visai silpna, t. y. kada lietuviškoje padangėje nebuvo dar nei to «keleto» savaitraščių Juk tik į 30 metų kasamės, kaip męs išvydome pirmą savo gimtoje kalboje laikraštį «Aušrą», o šiandien jau matome nebe «keletą», bet keliolika lietuviškoje kalboje mėnesinių žurnalų, savaitraščių, dvisavaitinių ir net du-savaitinių! Ir tas viskas įvyko per tris dešimtis metų darbo tokiose sąlygose, kaip kad lietuviškajai inteligentijai reikėjo dirbti! Neikiek neapsiriksim tvirtindami, kad męs spėriai einame priekyn kultūros dirvonuose, nes visiems tiems laikraščiams reikia spėkų, reikia triūso kad juos palaikyti dvasiškai, neminint jau materiališkojo stovio. Matome, kad kai-kurie mūsų laikraščiai (kaip va «Vienybė Lietuvninkų») jau pamini net savo 25 metų sukaktuves. Atsiremdami tais faktais kas kiekvienam neužmerktomis akimis matoma, jokiu būdu męs negalime sutikti su mūsų socialistų rašalių nurodinėjimais, būk mūsų inteligentija «eina silpnyn».

Viršuj pasakėm, kud mūsų pažiūros į gyvenimą ne visų vienodos. Kitas mano, kad būnant kitokių pažvalgų, būnant socialistu, — reikia žiūrėti ir į faktus nevienodai. Kitą gi politiškos pažvalgos priverčia žiūrėti į pasaulį taip, kad vietoje lietuvio, jis mato «tautietį»; vietoje dūruojančių po kalnus mūsų brolių-artojų, mato ten kokius «kirklius ir arėlius», nes tam pačiame straipsnyje J. B. S. sako: «Mūsų tauta egzistuoja frazeologijoje ir gal poezijoje arba, kitaip sakant, ant poperiaus; tikrybėje gi yra tik apmirusi masa, lyg kad kalnas, ant kurio kaukarų arėliai ir kirkliai skraido» ..

Ką sakysite apie tai? Ar gi gali blaivas ir rimtas žmogus į Lietuvą žiūrėti, kaipo į pasakišką Atlantidą, kuri dingo kadaisiai Atlantiškojo okeano bangose, arba kaip į griuvėsius Pompėjos miesto, žuvusio nuo Vezuvijaus lavos? Ar gi retas iš jūsų skaitytojų, neatmena, kaip draskė dirvonus savo tėvynės? argi retas iš jūsų grįždami vėlai iš darbo netraukėte skambančių dainų, kurios liūdijo apie buvimą Lietuvos, ir kad po tuos tėvynės kalnus ne arėliai lakiojo, bet triūsė žmonės, panašųs J. B. S. ir kitiems?

Ar gal proletaras J. B S. nebepripažįsta Lietuvos proletarų žmonėmis, tik kirkliais ir arėliais?

Bet toliaus J. B. S lyg kad pasitaiso, ir sako, kad «yra tikra inteligentija, kuriai tikrai rūpi tautos atgijimas, jos kultūra, laisvė ir gerbūvis; bet girdi, ji neskaitlinga ir ir silpna, ir kad jos darbas gali būt palaikomas vien tik užsidegimu imtynėse su priešginybėmis» Bet nelaimė, kad ir tas silpnas spėkas «... apėmė nusiminimas. Pasekmės jo liūdnos. Jos būtų dar liūdnesnės, **jeigu nespindėtų spindulėlis vilties** (mano pabraukta), kad tas pagimdytas reakcijos smugio skausmas visgi praeis ir spėkos vėl pasididįs. Kitaip reikėtų vien tik susikalti didelį karstą ir laukti amžino pasilsio...»

Iš ilgų autoriaus to straipsnio argumentavimų galima nedaug suprast. Bet visgi galima suprast kad jis inteligetiją paskaito už kovotoją prieš reakcijos ir žmonijos prispaudimus. Kitaip sakant jis galvoja, kad inteligentija yra vadovais kovoje su ginklu rankoje, kad jos priderystė stovėti visada priekyj kovojančios minios ir būti strategikais kovos lauke. Jeigu autorius taip nemanytų, jis nesakytų, kad: ... «ji negalėjo nuilsti, vien likosi primušta, apalpo baisioje kovoj su daug kart stipresniu priešu. Ji krito, bet nežuvo. »

Historija mums parodo daugelį pavyzdžių, kaip pagerinimui savo būvio minios vedė kovas; bet suvis mažai parodo pavyzdžių, kur inteligentas su plunksna rankoje būtų ėjęs priešakyje minios. Jeigu atsirado kur pavienės ypatos ir ėjo su minia, tai ir jos turėjo ginklą rankoje ir buvo tiktai minios nariu, bet ne vadovu Historija mums parodo taip gi faktus, kur inteligentija nurodinėja, kas daryti miniai kovos lauke, bet mažai faktų rasime kur minia nusekė pilnai jų nurodymus. Juk galima sutaisyt kovos planus vienu, dviem, trims ir daugiau būdais; bet sutaisydamas planą jis negali permatyti priešo strategikos. Tą permato tik kovojanti armija, susitikus su priešu ant kovos lauko. Yra atsitikimų, kur keletas galvočių kariškų inžinierių keleto mėnesių laiku taisė planus paėmimui tvirtovės, ir teorijoje išrodė, jog niekas jų negalėjo paimti. Bet, atėjo su keletu šimtų narsių kareivių pulkininkas, beveik nemokantis rašyti, metė žvilgį į aplinkybes ir paėmė tvirtovę į dvi valandas. Kaipo pavyzdį galima prirodyt vieną iš Napoleono I karvedžių, Lefevrą, kuris į dvi valandi inėmė tvirtovę Danzig, ir kuris nevieną sykį ėjo prieš inžinierių planus nes... jis tų planų nepažino. O vienok nebuvo kovos, kur Lefevras nebūtų ingalėjęs.

(Užbaiga seka.)

A Atgaja, R. R.

—: o :—

AKIVAIZDOJE BEGALĖS.

Stebėjaus jurei ir godžiom's akim's
Aš apėmiau jos dumburius ir plotį:
Pažino tad dvasia nesoti,
Koks menkas sviete jos smilkims.

Kaip krislas antorių platybėj,
Iš baimės tirpsta čia mintis,
Ir silpno žmogaus išmintis
Suvirpa nuduotoj stiprybėj.

Aklybėj savo susipratęs,
Toks žemas jaučias viešpats tas,
Jog puikės skraistę nusikratęs,
Į Dangų ištiesia rankas.

Šešėlis.

Redakcijos pastaba. Viršuj einančios eilutės buvo atspauzdintos «Žvaigždės» N6, 1901 m. Tame pačiame laikraštyj ir to paties autoriaus yra išspauzdinta ir daugiaus eilučių, kurias «Ž-ės» redakcija sako esančios «nespauzdintos kun. A. Burbos dainelės.» Iš styliaus ir eilių dvasios jau pasirodo, kad tai ne velionio Burbos eilės. Taip gi šiemet išleistame J. Mačio eilių rinkinėlyj per Brolius Baltrušaičius randame indėta to paties Šešėlio iš «Ž-ės» eilutes: «Pažįstu verksmą» ir «Po žemę slankiojant su baime». Męs prieinam prie tos nuomonės, kad J. Mačys, po pseudonimu Šešėlis ir daugiau eilių parašė, kurios gal randasi «Žvaigždėje» ir kituose laikraščiuose. Todėl dabar išleistos J Mačio eilės yra toli nepilnos. Jau ir «Vien. Liet.» yra jo eilių, dabartinian rinkinin neindėtų. Taip ant pusl. 445, 1891 m., yra likę jo eilės iš Heines «Nebėdavok, męs tave priglausim».

—: o :—

NAUJI RAŠTAI.

Vilkų Lizdas. Zuzana Moravska. Apysaka iš kryžiuočių laikų. Skiriama priaugančiai jaunuomenei. Iš lenkų kalbos vertė A. Vėgėlė. Brooklyn, N. Y. Spauda ir lėšos «Vienybės Lietuvninkų». 1911. Pusl. 117. Kaina 35c.

Iš kryžiuočių gadynės męs labai mažai teturime apysakėlių. Turime tą gadynę nupieštą historijos veikaluose Daukanto, Norbuto, Jucevičiaus, Dr. Šliupo, Roemerio ir kit. lietuvių rašytojų. Bet historiški veikalai sunkiai ineina į galvą prasto mūsų kaimiečio, ypač nelankančios mokyklų jaunuomenės. Jie geriausiai su historija ir žmonėmis apsipažįsta per lengvas apysakas. Deja, jų mums ir trūksta! Todėl su džiaugsmu reikia sveikinti viršuj minėtą kningą «Vilkų Lizdas», kurią p. A. Vėgėlė gana lengvoje kalboje į lietuvišką perdėjo. Čia skaitytojas atranda papasakojimus, kaip kryžeiviai senovėje vogdavo lietuvių, lenkų bei kitų tautų jaunučius vaikus, ir juos mokindavo naujo tikėjimo, vokiškos kalbos, o paskui tuos ištautėjėlius jaunikaičius panaudodavo karėse, kaipo kareivius ir kaipo tulkus-vertėjus tarpe kryžeivių ordeno ir tųjų tautų. Gražiai p-ni Moravska nupiešia, iš vienos pusės kryžeivių žvėriškumą, iš kitos lietuvių vargus. Jaunimui šita kningutė būtinai reikia perskaityti.

Vadovas, mėnesinis laikraštis, skiriamas dvasiškiems lietuvių reikalams. Seinai, 1911. Pusl. 308—212. Turinys: (be kitų grynai bažnytinių raštų, pamokslų, etc.) J. Kubilius, Kun. P. Bučys „Katalikystė ir tiesa''. Perkūnas „Filosofiniai Tolstojaus doros mokslo pamatai''. Kun. A. Bizauskas „1Dėl dekreto ‚Quam Singulari'''. Iš bažnyčios ir visuomenės dirvos. Laikraščių apžvalga (šitame skyriui visuomet būna kova su pirmeiviais, todėl jį ir vadina «pirmeivių žiedais». Šiame num. kliuna socialistams ir žydams. Jovarui, kad savo eilutėse «burnoja prieš Dievą»). Svarbiausis straipsnis, tai besitęsianti Rygiškių Jono „Lietuvjų kalbos Sintaksė».

vieną mūsų žmonėms perskaityti.

P. V. Jankauskas ją dailiai perskaitė, tik biskį perilga buvo, nes užėmė veik dvi valandas. Tokios sunkios ir svarbios tėmos reikia išskirstyti į smulkias daleles ir po biskį iš lėto perskaityti. Lieviai paprastai šitokius klausimus labai sunkiai suvirina savo protavimuose.

Po paskaitos buvo radęsis keletas užklausimų. Ant keleto p. Jankauskas atsakė, kaip va: ar yra pilietis tas, kuris gimęs iš tėvo piliečio. Atsakyta: yra. Piliečiu būna net tas, kuris gimsta Europoje, jei tėvas gyvena čia ir yra pilietis. Vienas vaikinas, matyt prisiagitavęs, su karštumu užklausė: „Ē-ē-ē, ar yra čia, ē-ē-ē kokia laisvė, ē-ē-ē ar laisvė čia yra tik bomams ar policmanams, kaip gi ē-ē-ē laisvė ir tt.?" Matyt vaikinas turėjo gerus norus ir norėjo paklaust, ar yra laisvė Amerikoje, kad policmanai kartais neduoda prakalbų sakyt ant gatvių ar maždaug panašiai. Prelegentas matomai greitai suprato, ko užklausėjas nori, todėl gerai paaiškino, kad jei męs norim tikrą laisvę pasidaryt, tai privalome dalyvauti rinkimuose. Bet kaip statistika parodo, darbininkai ar bent tie ką policmanų nemėgsta, kuomažiausiai rinkimuose dalyvauja, o jau lietuviai tai nei už ką rinkimus arba pilietystę telaiko. Todėl valdžią renka tik tie, kurie rinkimų svarbą jau suprato ir pasidaro jie tokią valdžią, kokia jiems patinka. Vaikinas pasiliko užganėdintas.

Daugelis klausimų būtų pasipylę taip svarbioje tėmoj, bet vėlus jau buvo laikas. Čia tai ir reikėtų patėmyti, kad prelekcijos visuomet laikyti kuotrumpesnės, o daugiau laiko duoti ant diskusijų ir pasikalbėjimų iš referato tėmos.

Nors jau vėloka buvo valanda, arti vienuolikos, vienok buvo išpildyta ir antroji vakarėlio dalis. Deklamavo p. K. Kriaučiūnas tevynainiškas eilutes iš «Aušros», paskui p-ni M. Jukelienė padeklamavo «Suskambėjo kanklių stygos» ir kitas kokias eilutes, kurios buvo p. A. T. Račiūno pailliustruotos. Ant užbaigos, kaip paprastai, buvo p. A. T. Račiūno rodomi krutomieji paveikslai.

Žmonių buvo susirinkę pusėtinai ir visi išsiskirstė užganėdinti su šio vakaro paskaita.

Mariutė.

BOSTON, MASS.

Kovo 17 d. per Bostono evakuacijos dieną, kaip kasmet, taip ir šiemet, atsibuvo paroda. Tuopačiu laiku ariai apvaikščiojo ir savo Šv. Petrikį. Tose parodose pasirodė ir vienas lietuvis Jonas Adomavičius, atsisėdęs ant baltos kumelės jojo reprezentuodamas lietuvius. Nebutų iš ko juoktis, jei jį butų lietuviai išrinkę, bet pats save persistatė Labdarių Draugijos sekretorium, nebūdamas nei jos nariu! O pirmiaus prieš šitą draugiją agitavo kad žmonės jon nesirašytų.

Labdarių Draugijai dabar gerai klojasi, nes daugiausiai jaunimas remia, kadangi matosi reikalingumas salės So. Bostone.

Ant 19 balandžio minėta draugija rengia balių ir bus vaidinta komedijėlė «Geriaus vėliaus negu niekad». Prižadėjo atlošti Jaunimo Ratelis. Repeticijos laikomos L. Uk. Klube, kuris suteikė mokinimuisi ruimą.

Adomo Sūlus.

Papratimas yra tai oda, kurioje laipsniškai apauga žmogaus siela.

PASTEBĖJIMAI IŠ ŠALIES.

«V. L.» 12N, korespondencijoje iš Lewistone, Me. p. P. J. Čereška rašo: esą tenai laisvamanių, socialistų ir pirmeivių. Bet tarp visų ten lietuvių blogais darbais labiau užsiimą «tautiečiai» ir «tikri katalikai su katalikėmis». Negalima žinot, ką p. Čereška supranta po žodžiu «tautiečiai»? Juk laisvamaniai, socialistai ir pirmeiviai visi yra vienas kitam tautiečiai. Lietuvis lietuviui yra viens kitam tautietis, vientautis, sangentis ar kaip ten kitaip nepavadintum. Kokie ten dar ypatingi tarpe lietuvių Lewistone galėjo rasties «tautiečiai», kurie visų tautiečių vardą suteršia? Ar gal p. Čereška nori pasakyt, kad laisvamaniai, socialistai ir pirmeiviai paeina ne iš lietuvių, bet iš žydų, cigonų, eskimosų, chinų, etc., o girtuokliauja tik jo tautiečiai lietuviai?

Malonu butų, kad p. Čereška išaiškintų apie tuos Lewistono nepaprastus «tautiečius».

A. B.

MIRĖ.

Mirė...

Koks tai skaudus žodis!... Tas žodis reiškia atskyrimą nuo manęs brangiausios ypatos... Tai skaudus neperkenčiamas atsitikimas.. Perėjo toji valanda ir nei žingsnio atgal... Viskas užsivėrė ant visados.. Viską galiu rast ant svieto, bet jos jau nėr...

Mirė...

Ji mane mažą lopšyje supavo... Per dieną sunkų darbą dirbus — naktį per mane ji negalėdavo užmigti. Aš būdamas kūdikiu čiulpiau jos krūtį...

Ji jau mirė...

Mirė ta, kuri iš savo kūno išauklėjo mane.. Ji nesigailėjo man savo kraujo... Neretai ji prausė mane savo ašaromis... Ką ji turėjo brangiausio — viską man atidavė...

Mirė.

Ir aš už viską nesugebiau ištarti jai nei ačiu... Skauda man širdį...

Atsimenu, kai jau gražiai pradėjau žodį ištarti — ji prie ratelio sėdėdama paėmė mano ranką, padėjo ant kaktos ir tarė:

— Sakyk: «Vardan Dievo Tėvo».

Aš nenorėdamas kartojau jos žodžius. Paskui padavė žąsies plunksną, pridėjo prie raidės ir tarė:

— Sakyk — A!

— A!— aš šaukiau

Kiek vargo turėjau, kol atvedė mane iki zet!... Nei viena raidė man nebuvo taip sunki išmokt, kaip S. Neišmokstu ir gana... Kada jau su savo nežinojimu įsipykau amžiną atsilsį mamai — ji pasakė:

— Tėvai, paduok pantį...

Tėvas nuo gembės nukabino pantį o ji užtempė man per pečius ir sakė:

— Es, es es!...

Tai baisi buvo es... Paskui norėdamas tą raidę atsiminti — ištardavau·

— Pantis.

Ir pats balso galas lengvai man primindavo raidę — S.

Tankiai girdėdamas šnekant apie karalystes, aš užsižingeidavau ir paklausiau:

— Kokioje męs karalystėje gyvenam?

— Lenkų...— ji atsakė.

— Kodėl męs ne lenkiškai šnekam?

— Męs — chamai...

— Kodėl urėdninkas ruskis?

— Dėlto, kad ruskiai valdo lenkų karalystę.

— Ar tai lenkų ponai nenori valdyti?

— Nori, bet lenkams Dievas nepadeda...

— Kodėl Dievas ant lenkų piktas?

— Jie apgavo šventą Kazimierą...

— Kas tokis buvo tas Kazimieras?

— Lenkų karalius.

— Tai kaip jie jį apgavo?

Mama atsikvėpė ir pradėjo pasakot:

— Kazimieras buvo lenkų karalius, bet jis jaunas būdamas mirė. Jam mirštant lenkai nusigando ir klausė, kas valdys karalystę. Šventas Kazimieras liepė šauktis ir prižadėjo ateit į pagalbą...

— Paskui?

— Būrys lenkų nuėjo ant jo kapo ir pradėjo šauktis, kad ateitų į pagalbą...

Mama atsikvėpė ir pasakojo:

— Ir tuojau pamatė debesiais atplaukiant Šventą Kazimierą su būriais ginkluotų kareivių... Bet lenkams pagalbos nereikėjo, tik jie norėjo patirti, ar eis... Už apgavimą Šventas Kazimieras ir supyko... Dasigirdo apie tai ruskiai ir pradėjo valdyti lenkus.

— Tai kvaili lenkai!...— aš priduriau.

Bet skaitydamas lementorių aš radau šitai ką:

«Klausimas. Kas tu esi?

Atsakymas. Lietuvis.

Kl.: Kur tu gyveni?

Ats.: Lietuvoje.»

Tuojau aš priėjau prie mamos ir paklausiau.

— Kas tie lietuviai?

— Męs lietuviai — žemaičiai.

— Tai kodėl sakei, kad męs chamai?

— Chamai — prasti žmonės.

Nuo to tat laiko aš pradėjau žinot, kad aš — lietuvis. Kai jau aš pramokau kningą skaityti — man tėvas parnešė kokią tai kningutę, kur aš radau daug sykių suminavotą Lietuvą, Nemuną, Šešupę, Dubysą. Iki tolgi aš nekenčiau savęs už tai, kad chamas..

Paskui aš mačiau pas kaimyną — Gusteikį, kaip jų jaunas sūnus mirkė į dažus plunksną ir gražiais vingiais vadžiojo ant poperiaus. Jo sesuo gi iš tų vingių skaitė žodžius... Parėjęs aš namo tėvui sakiau:

— Tėvuk! Nupirk man dažų ir plunksną, aš noriu rašyt.

— Kad tu nemoki.

— Nupirk, nupirk man!

— Et, nutilk!

Negavęs geidulį inkūnyt — susiradau ant sąšlavynės seną bonkutę ir mamai nematant prisipylęs lazurkos į lementorių žiūrėdamas, pradėjau rašyt raides.

Ir dabar liko tik atmintis...

Nėr mano mamos... Kai važiavau į Ameriką — ji man pasakė:

— Mano silpna sveikata — nesulauksiu jau aš tavęs...

Tie žodžiai krauju užbriežti ant mano širdies..

Pernai brolis rašė viename laiške, kad mama serga; kitam laiške, kad žymiai eina silpnyn — trečią gi gaunu su juodais kraštais..

Knykt man per širdį... Rodos lėkčiau, nors numirusiai paskutinį atsisveikinimą atiduoti, bet, o deja, nėra sparnų!...

Atsiplėšiau laišką ir skaitau:

«Mama mirė.»

Mirė..

Širdį kaip replėmis sugniaužė.. Ašaros pradėjo ristis...

Skaudu...

Jos vėlė nulėkė pas dievus... Ten, — anoje nežinomoje valstybėje jai gerai, ramu, linksma... Ji už savo vargą gavo pas dievus atlyginimą.. Ją myli Lietuvos dievai galingi...

Kūnas gi jos ilsisi Kalnujų kapinyne... Šalta žemė slėgia jos krūtinę, o ant viršaus smilgos nuo vėjo ošia jai nuliudimo giesmę..

Šliburis.

3—III—1911 m.

---

* * *

Aplūžę, sunykę sodeliai...
Plunksnuočių mažai bematyt...
Kur-nekur tik jųjų lizdeliai
Jau baigiami vėjo draskyt.

Kur dingo dabar tie paukšteliai
Kodėl jie nelinksmina mus?
Ar jie tiktai buvo sveteliai
Kad metė savuosius lizdus?

Taip!.. pametė jie mųs šalelę,
Pasiekė šiltuosius kraštus,
Nes bijo sus'tikti žiemelę,
O męs n'apturėsim sparnus!..

V. V.

ŠIS-TAS.

Braziliečių laidotuvės. Brazilijoje yra gana daug visokių draugysčių, tarpe kurių verta paminėjimo indomi draugystė «Linksmo palaidojimo». Kas nori, gali į tą draugystę prigulėti už gana mažą mėnesinę mokestį. Priedermės žėdno nario yra tos, kad numirus draugystės nariui, visi būtinai turi dalyvauti šermenyse.

Laidotuvės mieste Rio de Janeiro nustebina kiekvieną atėjūną. Numirus vienam «Linksmo Palaidojimo» nariui susirenka visi, ir būna visi per pirmą dieną prie lavono; naktį visi išsiskirsto, bet paskutinę naktį prieš palaidojimą šeši nariai lieka budėti per naktį prie lavono. Kambario langai turi būti atviri. Galima matyti, kas kambaryje yra. Kampe stovi grabas su nabašninku, gale kojų dega dvi žvakės, kurios pridengtos iš viršaus, idant šviesa pultų ant nabašninko kojų; gale galvos stovi kelios kvietkos. Antrame kampe stovi stalas, apie kurį sėdi šeši vyrai įsigilinę į grajų vadinamą «Baccarat»; stovi ir kelios bonkos su gėrimu. Trečiame kampe arba ant trepų sėdi moteris, kurios plaukai yra palaidi; ypatingai renka moterį su juodais plaukais; tai reiškia gėlavą. Budėtojai praleidžia naktį šnekučiuodami, dainuodamis ar kitokiomis zobovomis užsiėmę. Moterį, kuri sėdi per naktį, vaišina saldum gėrimu kas valandą, pastiprinimui spėkų ir prašalinimui miego. Auštant pradeda rinkties draugystės nariai; tada budėtojai apleidžia savo vietą ir eina ant pasilsio. Ar lija ar labai giedra diena, daugybė žmonių palydi į kapus nabašninką; bet pas juos nėra jokio liūdnumo; visi linksmi, šnekučiuodami, eina nešdamies didelius saulesargius, nuo saulės spindulių, baltomis drapanomis apsirengę. Prie to viso eina muzikantų orchestra, kuri griežia visokius linksmus šokius arba maršus. Ta visa procesija tankiai sustoja ties vaisių sankrova, arba ties gėrimų sankrova pasidrūtinimui. Žmonių eilė traukiasi per kokius 20 arba 30 blokų. Atėjūnas, pamatęs tokias dideles laidotuves, užklausia: gal tai kokis didžturtis numirė? Ne! — atsako jam brazilietis, — tai vargšas juodveidis važnyčia. Tai gal jis turėjo daug draugų? — klausia atėjūnas. Ne, — atsako brazilietis,—jis prigulėjo į «Linksmo Palaidojimo» draugystę. Jis ir dabar yra linksmas, matydamas, kaip jo draugai linksminasi!

J. A. Stankus.

Iš praeities. 1861 m. kovo mėnesy Rusijoje buvo perskaitytas 19 vasario manifestas apie paliuosavimą iš baudžiavų. Bet nevisur jį aiškiai perskaitė, todėl išėjo visoki paskalai ir plepalai. Nebuvo kam gerai mat perskaityt. Taip va viename bažnytkiemyj senukas popas pradėjo iš ambonijos manifestą. Vargiai sužabydamas literas priėjo prie žodžių: «O sieni, o...sieni.. ne, palaukit, vaikai! Osieni sebia krestnym znameniem, pravoslauny narod!» (reiškia: persižegnokit, pravoslaviška liaudis). Bet čia klausytojams pasirodė, kad manifeste yra kas rašoma apie šieną (sieno), tik popas nori užslėpt. Todėl privertė jį skaityt išnaujo. Bet kada apie šieną visgi nebuvo, todėl mužikai atėmė iš popo manifestą ir išsinešę iš cerkvės patįs pradėjo skaityt...

A. B.

Kada žemė prisipildys. Dabar ant viso žemės skritulio yra žmonių apie 1,467 milijonus. Ant kiekvienos angliškos ketvirtuotos mylios skaitosi po 31 žmogų o žemės skritulys turi paviršiaus 46 milijonus ket. mylių, iš tų 14 milijonų mylių tyrai, o 4 milijonai — pustynės). Pagal Ravenšteina ant ketvirtuotos mylios gali išsimaitinti 207 žmonės. Tokiu būdu visa žemė gali išmaitinti 5,994 milijonus žmonių. Skaitant dabartinį dauginimąsi žmonių, atėjus 2072 metams skaitlius žmonių pasieks 5,994 milijonus. Tokiu būdu už 164 metų bus visa žemė pilnai apgyventa.

A. B.

Chinų revoliucijinės partijos. Abelna nuomonė dabar yra, kad Chinų šalis stovi ant didelių perversmų slengsčio. Chinų valdžia mat labai konservatiška — ji nenori ir girdėti apie įvedimą stambesnių politiškų permainų ir pagerinimų pilkosios liaudies būvio. Dar 1888 m. jaunas chinų mokslinčius Kang-Viu-Vai, dabar «Konstitucijinės Partijos» vadas stengėsi atmerkti valdžios akis. Tą-patį be pasekmės bandė ir kitas chinų veikėjas Siun-Ven, 1905 m. Nepasisekus, įsikurė revoliucijinė draugija «Ko-Ming-Čang», kuri dabar turi savo adeptus povisą šalį. Veikiai apsireiškė veiklumas ir kitų dviejų revoliucijinių draugijų: «Baltasis Lotos» ir «Trias». Revoliucijonierių vadas Siun-Ven yra krikščionis ir jo šalininkai daugiausiai jauni chinų krikščionįs. Jų programa tautiška: Chinai dėl chinų! Bet reikalauja išversti karaliaus dinastiją ir apšaukti laisvą respubliką, kaip va Amerika.

A. B.

FELJETONELIS.

Gaida kaip:

„Oi grybai, grybai, jus patieka mano!
„Kas jus neėda — nieko neišmano".

„Oi vyrai, moters! Bijokit jųs Dievo!
„Kam rankas keliat prieš viršiausį tėvą"

Šaukė „seiniškiai". didžiai nusigandę,
Opiausią žaizdą tarp dantų sukandę.

„Męs įsišokom, protestą parašę,
„Bet tuoj atšokom dėl menkiausio grašio

„Gali iš vietos mumis atstatyti, —
„Iš klebonijų greitai išvaikyti.

„Štai juk ne ponas, o botags užrėžė,
„Iš kupros mūsų dirželius išrėžė.

„Męs dabar matom: čia botags kaltesnis;
„O tėvas mūsų geras, dar geresnis.

„Prieš botagėlį męs tenai kalbėjom,—
„Prieš vyriausybę kilti nežadėjom.

„Kas gerai tuomet butų mus supratęs,
„Tegu jis sako, protesto nematęs.

Ig. K-ėtis.

(„Liet. žin.")

ŠPIKUČIAI.

Teisybė prieš teisybę

Jis dailus...ji dar dailesnė... Jos geltoni biskį garbiniuoti, plaukai pridavė jos skaisčiam veidui graciją. Balti, kaip perlas, dantįs, tarpe darnių lūpų, išrodė, kaip pas nekaltą kudikį šypsanti laimė.

Jų dviejų širdyse dega laimės ir meilės spindulis. Čilbėdami, yt paukšteliai, jie eina karidorium... Pasukė į kairę... Jau jie miegamajame kambary... Rėdos... Jaunasai «Dovanokie man, širdyt, kad aš tave ikišiolei apgaudinėjau, bet dabar manau prisip...» Nedašnekėjęs iki galo, brūkšt! nutraukė nuo savo galvos, yt šlapią varną, peruką ir bloškė ją į šalį, palikdamas visai pliką galvą, yt nuskustą jierką.

Jaunamartė atsakė: «Tai, ir ką čia nusimint? teisybė prieš teisybę», — jaunamartė su plaukais tą-patį padarė, ką ir jos naujas vyras; bet ant to nepasibaigė — sukišo, yt kablius, pirštus į gerklę ir išten išvilko du puslankiu guminių, dailiai prisodintų moteriškų dantelių, kuriais jos buvusis kavalierius, o dabar vyras, ne sykį grožavosi.

Iš tokio persimainimo, jie abudu, buvo nuliūdę... Viens į kitą pasižiūrėjo, nieko nebesakė, tik sunkiai-sunkiai abudu atsiduso.

Fr. Bartašius.

Žydo baimė.

Kaimietis (paėmęs kuolą ir pridėjęs prie ausies, cielija į žydą).

Žydas: Ui nustok, nustok, žmogau! Dar gali ušoit!..

Kaimietis: Nesibijok, tai ne karabinas, bet kuolas.

Žydas: Niu, o kaip Dievas apleis, tai ir iš kuolo gali išoit!

P. Simanavičius.

LAIŠKAI IN REDAKCIJĄ

«V. L.» Redakcijai:—

Meldžiu nuoširdžiai Tamstų, pranešti man per Tamstų garbų «V. L.» laikraštį, pavardę dabartinio klebono Šv. P. P. parapijos, Panevėžyje, Kauno gubernijos.

Su pagarba

V. L. Skaitytojas.

Nuo Redakcijos: Mums tas tuom tarpu nežinoma. Gal kas žino iš skaitytojų?

REIKALINGI REDAKCIJAI.

Pereitų metų šie numeriai «Vienybės Lietuvninkų»: 29, 38, ir 43.

Kas iš skaitytojų turite ir nelaikote, malonėkite mums jų prisiųsti, o męs būsime labai dėkingi.

«V. L.» IŠLEISTUVĖ.

New Yorko žinios.

¶ **Moterų billius.** Albany senatan moterims pasisekė induoti billių. Jos ir šito billiaus rėmėjai tvirtai esą įsitikėję, kad šį rudenį bus moterįs prie balsavimų prileistos.

¶ **Šluos ir nedulkįs.** Ant 4-tos ave. gatvių šlavimo departamentas daro mėginimus naujai išrastos šlavimo mašinos. Ji atrodo į automobilių, dvicjų žmonių varomą Penkios šluotos nuo 9 pėdų pločio šluoja ir tucjaus vidun intraukia šiukšles, nepakeldamos dulkių ir ligoms gemalų. Naują mašiną padarė kokia ten Emersono kompanija, kuri ir siūlosi miestui pati iššluosianti gatves už tam tikrą mokestį nuo pėdų.

¶ **Rusai sektantai.** Paskutiniu laiku New Yorke įsikūrė nauja rusų ateivių sekta, kuri šliejasi prie žinomos sektos baptistų. Ant 47 Suffolk str. jie laiko savo ir pamaldas. Vadovai tos naujos sektos koksai tai buvęs social-revoliucijonierius Slesarenko ir kokis tai Andriejus, buvęs Baku mieste gorodavuoju.

¶ **Lietuvių Ukėsų Klubo** paskaitos gerai klojasi. Tik pereitą savaitę neturėta, nes nenorėta kun. Šeštokui pakenkti. Mat tą dieną kun. Šeštokas turėjo savo bažnyčioje paveikslus Kristaus prikryžiavimo.

¶ **Pakliuvo už «Bibliją».** Federališka valdžia, ant 43 E. 49 str. suėmė iš Švedijos paeinančią grafienę Oną Oxienstierna, kurią apkaltinta indomioje prigavystėje: ji dažinodama kur pasimirus dievotam žmogui, siuntinėdavo jo namiškiams laiškus, kad damokėtų jai variusi jau koks šeštas mėnuo.

¶ **Uždyką operos!** New Yorke ir Brooklyne nuo ateinančios vasaros žadama intaisyti sodnuose (parkuose) teatrus ir ... operas. Lošimai atsibus po atviru dangumi ir publikai «ineiga» — uždyką. Keletas operų dainininkių pasižadėjo uždyką iš operų padainuoti ir mažos trupelės sulošti operetes.

¶ **Tuberkulozo «šventė».** Katalikų dvasiškija nutarusi paskirti vieną dieną, kaipo «šventę»... tuberkulozui (džiovai). Kardinolas Gibbons patariąs, kad tai butų 30 d. balandžio. Tą dieną visos Amerikos bažnyčiose atsibus pamaldos ir pamokslai apie nuo džiovos apsisaugojimą.

¶ **Pančekos ir «Votes for Women».** Sufragistės nutarę po velykų siuravoti pančekas tik tais siūlais ir tomis adatomis, kurios parsiduoda iš Women's Political Union, su parašais «Votes for Women!» (Moterims balso!).

¶ **Brangiai apsiėjo mandagumas.** Mokyklos N26 principalas, Bernard Cronson, tapo nubaustas savo keterių mėnesių alga — $1,200, už «perdaug mandagų apsiėjimą» ir bučiavimą moteriškų mokytojų.

¶ **Pabijojo moteriškų kelinių.** Nauja mada moteriškų drabužių, — kuriuose vieton sijono, užsimauja kelines, — atėjo ir į New Yorką. Bet reikia, kad ta mada butų oficiališkai pripažinta Todėl dvi merginos: E. Richmond ir E. Gordlau, apsimovę kelinėmis perėjo per miestą ir norėjo ineiti į City Hall pas majorą. Bet majoro sekretorius Maloney pamatęs merginas, skubinai uždarė visas duris.

¶ **Policijos būrys dėl ištvirkėlių.** Iš policijos departamento tapo suorganizuota tam tikras policmanų būrys kovai su ištvirkėliais, prostitucija, etc. vadinamas «Vice squad»

Stebuklingąjį daktarą nuteisė. «New York Journal», nuo kovo 24 d. paskelbė, jog pasiliko nuteistas Dr. John E. Thompson, kurio medikališkas institutas buvo ant 42 W. 27 str. New Yorke. Anot minėto dienraščio, Thompson gavęs bausmės — 4 metus į federališką Atlantos (Ga.) kalėjimą. Kaltinamas buvo už siuntinėjimą krasa nepadorių raštų ir prigaudinėjimą publikos netikrais prižadais. Aiškiau pasakius tai išeis šitaip: Thompson užsiimdavo nelegališku išnuodijimu vaisiaus. Už šitą valdžia baudžia. O vėl gi buvo skundai, kad jis tą apsiėmė, paėmė pininigus ir nieko nepadarė. Už tai vėl baudžia krasa, kaipo už prigavingą schemą.

Thompsono byla traukėsi visą savaitę.

Tuojaus po išnešimo verdikto D-rui Thompson tapo areštuotas tulas Charles J Harramija, kuris pas Thompsoną dirbo, ir buvo šioje byloj už liūdininką Jis būsiąs teistas už tą patį, ką ir Dr. Thompson.

Keista tik. kad visi anglų dienraščiai Dr. Thompsono institutą vadina «Lietuvių Medikos Institutas», kada pas Thompsoną net nei vienas lietuvis nedirbo. Jau labiau galėtų pavadinti «lietuvišku» Collinsą, pas kurį nuo seno lietuviai subudavojo biznį, ir iki paskučiausių laikų dirbo.

Collinso Institutas irgi bus vėliau teismo pakedentas.

BAISI NELAIMĖ! ŽUVO 150 ŽMONIŲ.

Pereitą subatos pavakarį, kovo 25 d. New Yorke užsidegė siuvėjų darbavietė, ant Greene str., ir Washington square, ir gaisro laiku pražuvo į 150 darbininkų, daugiausiai moterų ir merginų.

Budinkas buvo 10 augštų. Ugnis prasidėjo iš aštuntojo augšto, ir pasigavo visas dirbančias mergaites ant viršutinių augštų. Negalėdamos beišeiti trepais, ėmė šokinėti pro langus ant gatvės. Šoko iš 8-to. 9-to ir 10-to augšto. Beveik visos šokusios mirtinai užsimušė.

Darbavietė priklausė Triangle Shirt-waist Co. Dirbo apie 1500 moterų ir merginų, italijonkų ir žydelkaičių. Pasirodo, kad toje darbavietėje nei vienų į priešakį nebuvo išbėgių. Ir iš viso tik vieni tebuvo, ir tai vidujė.

Baisi tai nelaimė, kokios New Yorke nuo sudegimo laivuko «Slocum» nebuvo. Suskaityta sudegusių 145. Bet dar vis randa naujus lavonus.

Vietines Žinios.

— **Nepažįstamas skenduolis.** Ties Brighton Beach pajury rasta ant vandens plaukiojantis lavonas, kažin-kokio turtuolio. Pas jį buvo rasta piningų ir brangųs deimantai.

— **Ištaisys pajurį.** Kapitalistų bendrovė po vardu Tompkins derasi atpirkti visą South Brooklyno pajurį Intaisyta busią puikios prieplaukos, keliai, alejos ir tt. Visas tas pakraštis dabar baisiai apleistas. Jo ištaisymui apsieisią į 30 milijonų dolerių.

— **Kratos** Šiąnedėl antWallabout rinkos valdžia padarė kratas farmerių sankrovose, kuriose jie prigaudinėdavo mažomis mieromis pirkėjus binsų (pupelių).

— **Naujas lietuvių choras** So. Brooklyne susitvėrė lietuvių maišytas choras. Kovo 22 d. atsisusirinkę 13 vyrų buvusi to choro pirmoji lekcija ant kampo 3-čios Ave. ir 21 gatvės lenkų salėje. Pirmon lekcijon susirinkę 13 vyrų, 6 merginos. Bet tai sako, dar nevisi susirinko, kurie buvo prisižadėję.

Mokina šį naują chorą p. L. Ereminas.

— **Lietuvis į emigrantų namą.** Žinomas lietuvis, p. F. Juškevičius, dirbęs pas Grochovskį, šiomis dienomis tapo valdžios užkviestas į Philadelphiją užimti vietą emigracijos įstaigoje. Jisai nesenai išlaikė dėlei to kvotimus.

— **Drutuolių imtynės.** Balandžio 6 d. Brooklyne atsibus keleto pagarsėjusių drutuolių imtynės, kaip va: A. Thomas su brooklyniečiu W L. Travis; lietuvis p.A. **Kandrotas** lenktyniuos su išlaimėjusiu Travis-Thomas varžybose ir eis imtynių su graikišku galinčium Romanos; be to eis imtynių italas champion Young Monday su Young Moldoon ir Young Sharkey su Frank West.

Tos didelės imtynės atsibus 6 d. balandžio, Palace Hall svetainėje, 8:15 vakare.

— **Moterų Prog. Sus. paskaitos.** Kovo 19 d. Taut. Namo salėje, nedėlios vakare, p. J. Perkūnas turėjo pirmą paskaitą iš eilės surengtųjų per L. M. P. S. 1-mą kuopą. Paskaitos tėma buvo: «Moteriškė religijoj ir moksle». Žmonių buvo apie kokį 40 tų tarpe desėtkas moterų. Matyt, mūsų moterįs per «dinerkučių» skambėjimą dar neišgirsta, kad dėl jų yra rengiama paskaitos.

— **Ką cenzo taryba atsakė Liet. Uk. Pol. Klubui.** Pereitam nr «V. L.» buvo rašyta, kad vietinis Liet. Ukėsų Klubas užprotestavo prieš Sveikatos ir Švietimo Biūrą, kad išdalindami po namus lapelius, pamokinančius apie sveikatą, išdalino juos lietuviams anglų kalboje, kurios lietuvių, ypač moterų, didesnė pusė nesupranta. Ant šito protesto, New Yorko cenzo taryba klubui davė atsakymą, kad jie labai apgailaują, jog nežinojo, kad tiek daug lietuvių (pasakyta buvo: 40,000) čionai yra. Dabar šitų lapelių lietuvių kalboje išspausti nebegalėsią, nes miesto rekordų darbai ir spauzdiniai būna apspręsti tik du sykiu per metus: prieš sausį ir liepos mėnesį, šešis mėnesius išanksto. Todėl ir lietuviams sveikatos lapelių spauzdinimas galės but ant tolesnio pradėtas tik po liepos mėnesiui.

Reikia žinot, kad miesčionims esti dalinama labai daug visokių miesto padavadijimų. Kitos tautos gauna juos ir savo kalbose (žydai, italai, etc.). Kodėl lietuviai negalėtų gauti? Kodėl jiems nereiktų nuolatos susipažinti su miesto padavadijimais? Labai gerai butų, kad L. U. Pol. Klubas šitą puikų reikalą išvestų iki galui.

Iš Liaudies Mokyklos veikimų. Kovo 20 d. p. Draugelio salėje atsibuvo visuotinas Liaudies Mokyklos narių susirinkimas (narių skaitosi į 20). Apmokėta šiokios-tokios sąskaitos ir nutarta, užbaigiant paskaitų sezoną, parengti kokį šaunų viešą vakarėlį, su teatru, žaidimais, šokiais, balium ir kitais dailiais pasilinksminimais. Tam tikslui jau pradėta rengtis iš anksto. L. M. nariai pasidalino darbą ir nutarė dar sykį susirinkti galutinam išdirbimui to vakarėlio programos.

Pereitą nedėlios vakarą, ant 20 Broadway Ostermano salėje buvo lietuvių inteligentų klubo «Lithuania» vakarėlis. Svečių ir viešnių dalyvavo į 20 suviršum asmenų. Prie vakarienės buvo sakyta prakalbos, paskui pasikalbėjimai, lietuviški žaidimai, šokiai ir tt.

— **Numirė lietuvis „special''.** Kovo 24 d. po N 103 Grand str. pasimirė gerai visų pažįstamas lietuvis, Petras Protusevičius. Jisai buvo visų žinomas, kaipo lietuvis «spe cial» — policmanas kartais detektivas. Nabašninkas žuvo, galima sakyt, degtinės meilės suėstas

— J. Miliauskas, rusas, kuris ant Grand str. gyveno ir laikė kningų krautuvėlę, išvažiavęs su pačia Europon, nors visiems sakėsi čia kur važiuojąs.

— S. Brooklyno Lietuvių Jaunų Vyrų Draugiškas Kliubas rengia ant 9 d. balandžio didelį susirinkimą ir prakalbas, paminėti 50 metų sukaktuves nuo panaikinimo baudžiavos Lietuvoje. Prakalbos atsibus p. Šežo svetainėje (650—3rd Ave. So. Brooklyn.) Prasidės 2 val. po pietų. Kalbės p.p. J. Šukys ir J. Lutkauskas.

NUO „AUŠROS'' DRAUGIJOS.

„Lietuvos'' num. 8-tame, „Tėvynės'' num. 8-tame ir „Vienybės Lietuvninkų'' num. 9 tame, šių metų tilpo „Paramos'' atsišaukimas į amerikiečius. Nieko tame atsišaukime įstabaus nebūtų, jeigu jame nebūtų **neteisingai užgauta „Aušra''.**

Nežinia iš kur „Parama'' sugalvojo, būk „Aušra'' atsisakė jai pagelbėti nes atsišaukime pasakyta, kad „Amerikos «Aušra» atsisakė ir paskolinti'', reiškia, duoti pagelbą, kas yra **neteisinga,** nes „Aušra'' **norėjo ir stengėsi „Paramai'' pagelbėti,** ką aiškiai parodo sekanti faktai:

1) Pirmosios kuopos „Aušros'' susirinkime rugsėjo 23 d., 1910 metuose likosi išrinkta komisija, kurios priderystė būtų surasti būdus sušelpimui „Paramos'' piningiškai ir sueiti su ją į artesnę pažintį.

2) Pirmoji „Aušros'' kuopa surengė „Paramos'' naudai vakarėlį vasario 25 d., 1911 m., „Aušros'' svetainėje, Chicagoje.

Šitie faktai aiškiai pilnai parodo, kad „Aušra'' užjautė „Paramai'' ir **norėjo ir stengėsi** jai pagelbėti. Tik nežinia iš kur „Parama'' gavo tokias neteisingas žinias ir jas talpino viešai laikraščiuose, tuomi suvedžiodama visuomenę ir šmeiždama „Aušrą''.

Kadangi „Parama'' **neteisingai** „Aušra'' užgavo ir visuomenę suvedžiojo, šiuomi męs **reikalaujame,** kad „Parama'' taipjau **viešai** savo klaidą atitaisytų ir atšauktų; o ateityje, kad būtų atsargesnė su platinimu neteisingų žinių ir suvedžiojimu visuomenės

„Aušros'' Centro Valdyba:

J. Ilgaudas,
Šernas,
P. Mikolainis,
J. Šliupas.

Liaudies Mokyklos paskaitos.

Antros pusės šito sezono laiku Liaudies Mokykla turės sekančias paskaitas (pirmesnės jau čia pra leista):

Kovo mėnesiu:

28 d. p. A. Lalio trečias referatas **Iš Kulturos Historijos.**

Balandžio mėnesiu:

4 d. p. P. Bukšnaičio ketvirtas referatas **Iš Geografijos.**

10 d. p. J. O. Širvydo ketvirtas referatas **Iš Etnografijos.**

18 d. p. A. T. Račiūno referatas

25 d. p. B. Lapienio trečias referatas **Iš Abelnosios Historijos.**

Gegužio mėnesiu:

2 d. p. J. Baniulio referatas **Mintįs apie Poeziją.**

8 d. N. N. paskaita ant tėmos **Kas mums artimesnis?**

Paskaitos atsibus p. P. Draugelio salėje, 73 Grand str., vakarais, reguliariškai kas utarninkas, išėmus kiekvieną antrą utarninką mėnesy, kuri paskaita bus atkelta panedėlin.

Po kiekvienos paskaitos bus rodomi tai radioskopu paveikslėliai, tai dailųs krutomieji paveikslai: šitą vakaro dalį ves žinomas kinematografas, Liaudies Mokyklos narys, p. A. T. Račiūnas. Paveikslai bus taikomi prie referatų tėmos, podraug bus įmaišoma šiaip įvairių bėgančių paveikslų: histo

Norintieji užsikviesti į kitas vietas referentus iš Liaudies Mokyklos, ar šiaip reikalui esant su jaja susinešti, meldžiame kreipties valdybon šiuo adresu:

P. Bukšnaitis,
141 Washington Str.,
New York City.

Skaitytoju atidžiai.

Gerbiami skaitytojai, «Vienybės Lietuvninkų», kuriems yra paraginimo laiškeliai išsiųsti ir kurių prenumerata yra pasibaigus malonėsite atnaujinti, nes kitaip priversti busime sulaikyti laikraštį. Šį numerį siunčiame kaipo paskutinį.

„Vienybės Lietuvninkų„
Administracija

Į «V. L.» SKAITYTOJUS!

Daugelis laiškais ir ypatiškai nuolatos pas mus teiraujasi: kada bus išsiuntinėta skaitytojams didžioji dovana, kurie buvo ją prie laikraščo užsirašę, būtent **Geografiškasis Atlasas?** Šiuomi pranešame visiems, kad šitas atlasas dar tebėra spaudoje. Kaip greit tik bus atspausdintas ir apdarytas, tuojaus nevilkindami nei vienos dienos išsiuntinėsime visiems tiems, kurie užsirašė «V. L.» su dovanomis. «Pažvelgus Atgal» ir kalendorius jau išsiuntinėjome.

Taip gi duodame žinoti, kad «Vien. Liet.» jubilėjinio numerio yra likęs nedidelis skaitlius egzempliorių; tas didelis ir dar vienatinis savo rūšies veikalas mūsų literatūroje, su keliomis dešimtimis straipsnių ir fotografijų įžymesnių lietuvių veikėjų ir rašytojų, tekaštuoja 10 centų su prisiuntimu. Kurie nori jį įsigyti atminčiai ar padovanoti draugams, tepasiskubina prisiųsti 10c. krasos ženkleliais, pakol dar neišbaigta pardavinėt.

«V. L.» išleistuvė.

Krasos dėžutė.

Gulbinui, Antanovui: Gavome. Ačiu.

M. Jukelienei, New York: Indėsim į kitą numerį. Šis, kai gavom, jau buvo sustatytas.

J. K. Guokui, Portland: — Eilutės neturi nei rimo nei ritmo Žodžiai gražus, bet dėl eilių jie netinkamai sudėstyti. Tamsta vieton eilučių vely parašinėkite žinučių iš vietinių lietuvių gyvenimo.

25 METŲ ORGANIZACIJA.
Lietuvių Susivienijimas Amerikoje....

Yra tai dižiausia lietuviška organizacija pasaulyj. Susivienijimas turi suvirš 10,000 sąnarių, bet geistina, kad turėtų 100,000 sąnarių, tuomet tokia organizacija galėtų atlikti milžiniškus mūsų tautos darbus. Jeigu S. L. A. kuopos rastųsi kiekvienoje Amerikos vietelėje, kur tik yra būrelis lietuvių ir kad visi suaugę būtų jo sąnariais, kaipo pasekme to, našlės ir našlaičiai ir nusenę, po mirusiam sąnariui gautų $1,000.00, tai pamąetyt reikia kiek apsunkinimų, kokius dabar nuolatos lietuviai nukenčia, galima būtų išvengti, kiek našlaičių būtų išgelbėta lietuvystei, kurie dėl prievartos pakliūva į rankas kitataučių ir žūva kaipo lietuviai! Kiek piningų mūsų visuomenė tada galėtų apversti visokiems naudingiems reikalams!

Šituos klausimus reikalaujame, rimtai apsvarstyti. Pasvarstyk valandėlę, kaip daug gero gali būti padaroma tokios organizacijos, kaip **Susivienijimas Lietuvių Amerikoje.** Imkime pavyzdin: daleidžiame jog tas atsieina dvilika dolerių kiekvienam sąnariui kas metai, tas mažiaus kaip trįs ir vienas trečdalis cento per dieną. Kiek žmonių išleidžia daugiaus tokio skaičiaus nenaudingiems ir kenksmingiems dalykams, be mažiausios vilties sugrįžimo išleistų piningų kuomet tokie piningai indėti į tokią organizaciją kaip **Susivienijimas Lietuvių Amerikoje,** buva pilnai užtikrint atgavimui atgal sunkiose gyvenimo valandose ir dar dapug sykių didesnį negu tapo įmokėta.

Susiv. L. A. moka mirusio nario pašelpgaviui taip: pirmo laipsnio — $150.00, antro laipsnio — $300.00, trečio laipsnio — $600.00 ir ketvirto laipsnio — $1000.00.

Visokios blankos, konstitucija ir mokesčių kningelė yra gaunama dovanai pas Susivienijimo sekretorių: **J. Žemantauską, 307 W. 30-th Ssr., New York City.** Jeigu tavo miestelyje nėra dar S. L. A. kuopos, o nori tapti šios organizacijos sąnariu, tai rašyk klausdamas išlygų ir konstitucijos pas sekretorių virš pažymėtu adresu, arba pas prezidentą: **M. J. Damijonaitį, 812 33-rd st., Chicago, Ill.**

IŠKILMINGA ATHLETIŠKA PARODA!
Syriškas stebūklas.

Alex Thomas, kuris iššaukė dvikovon Gotch, Hackenschmidt ir Zbyško konkursuos (varžysis) sujungtose imtynėse ir kilnojime sunkenybių už viršystę su Brooklyno Mylimuoju Sūnum Warren Lincoln Travis, drūčiausiu žmogumi pasaulėje. Lietuškas Levas—A. Kandrotas, kurį Galingasis Lenkas Zbyško negali inveikti, eis geriausiose imtynėse Romanos Graikišku Galijotu ud iš trijų puolių. Kandrotas lenktyniuos su išlaimėjusiu Warren—Travis varžybose. Imsis: Yuong Monday su Yuong Moldoon, Yuong Sharkey (Italas Championas) su Frank West (Vidutinio sunkumo Championas)). Tas viskas atsibus ketvergo vakare, 6 d. Balandžio (Apr.) 8:15, Palace Hall 91—93 Grand str., Brooklyn, N. Y. (Trįs minutės ėjimo nuo Williamsburg tilto.

Prof. A. Barker prendėjas.
Ineiga 50 centų.

ANT PARDAVIMO

kendžių štoras, geroje vietoje Brooklyne. Randa pigi. Dasižinokite pas:
Bresmaną,
247 E. 3-rd Ssr., New York.

KAMBARIS.

Galima gaut kambaris (board) dėl dviejų ypatų pas:
J. Ambrozaitį,
94 So. 1-st Str., Brooklyn, N. Y.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo draugo Jono Jagmino, Kauno gub., Šaulių pav., Kurstavėnų parapijos, Badausikų sodžiaus. Antri metai kaip prasišalino ši Kenosha, Wis. Turiu labai svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas meldžiu duot žinią ant šio adreso:
Kazimers Šimkus,
P. O. Box 146, Kenosha, Wis.

Jieškau Onos Laužuškos, kuri pribuvo iš Lietuvos į Ameriką 1911 m. 12 d. rugpjučio (August) ir apsigyveno Brooklyne, N. Y. pas ją liko mano guberskas prašportas, o jisai man reikalingas. Kas kitas ar ji pati prašau duoti žinią ant šio adreso:
Ona Jankauskienė,
Box 881 Mechaniesville, N. Y.
(17)

Jieškau pusbrolio Simano Kielio, paeinančia iš Kauno gub., Ukmergės pav. Rugavos parapijos, Paštakio sodžiaus; pirmiaus gyveno New Yorke, dabar nežinau kur jis yra.
M. Drusutis,
33 North Str., Worcester, Mass.

Paprasti silpnumai gali daeiti į labai sunkias ligas, bet toki silpnumai gali buti prašalinti umai vartojant vaistus Severos.

Su prasidejimu naujo sezono pavasarinio

reikalauji nusikratyti jautimus nuilsimo,
reikalauji išbudinti užmigusius veiksmus,
reikalauji gryno, apstaus ir sveiko kraujo,
reikalauji pereiti gydymą

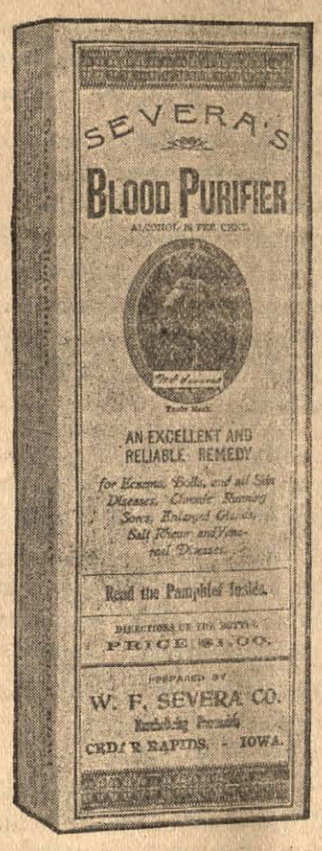

Severos Valytojas Kraujo

PADARO DIDELES ATMAINAS KAS LINK SVEIKATOS. Kaina $1.00

—PARSIDUODA APTIEKOSE.—

Neužmirškit pasakytit kad nori tiktai SEVEROS ir nepriimkit jokių kitų vaistų kokius jums siulytų dėl geresnio pelno, kurį gali but pardavėjas turėtų.

SZALTAS ORAS

yra priežastim užsišaldymo, kosulio, užsišaldymo gerklės ir sunkaus kvėpavimo, bet

SEVEROS BALSAMA PLAUČIAM

susideda iš tikrų be apsirikimo vaistų ant visų panašių susirgimų. Tankiai pirmas naudojimas palengvina

Kaina 25 ir 50 centų.

LIEŽUVIS TAVO PARODO

kad skilvys tavo netvarkoje. Jeigu yra apsivėlęs, tai reiškia, kad jau laikas imti

SEVEROS BALSAMĄ GYVYBĖS.

Reguliuoja susirgimus perėjimo maisto, sukelia kepenis į veikmę ir palaiko fizišką atgaivinimą.

Kaina 75 centai.

JEIGU REIKALAUJI RODOS, RAŠYK Į MŲS VAISTŲ PERSKYRĄ.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Telephone 2427 Greenpoint.

„Vienybe Lietuvninku"

SENIAUSIS LIETUVIU LAIKRAŠTIS AMERIKOJE.

Inkurtas 1886 m.

„Vienybė Lietuvninkų" seniausis iš visų kitų lietuviškų laikraščių, radikališkai, pirmeiviškai ir bepartyviškai vedamas, pertai plačiai lietuvių skaitomas ir turįs geriausį pasisekimą, „Vien. Lietuvninkų" obalsis—teisybę į akis. „Vien. Liet." paduoda naujausias ir svarbiausias žinias, kas „Vien. Lietuvninkų" skaito, tas išsilavina supratime ir doroje, kaip iš geriausio humaniškumo mokslainės.

„Vienybę Lietuvninkų" skaito ne vien darbininkai, bet ir inteligentai: daktarai, advokatai, kunigai ir biznieriai, nes joje kiekvienas randa reikalingiausias žinias ir tą, ko žmogaus protas pirmei viškame laikraštiyje ieško. Norintiems matyti „Vien. Lietuv." siunčiame vieną numerį dovanai.

„Vienybė Lietuvninkų" išeina kas Sereda jau nuo 1886 m.

Amerikoje prekiuoja metams $2.00, pusei m. $1.00. Užsieniuose metams $3.00, pusei m. $1.50.

Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų" reikia ir pinigus sykiu prisiųsti. Pinigus geriausia siųsti per „Money Orderį" arba registruotame laiške. Permainant adresą, reikia paduoti ir senąjį.

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

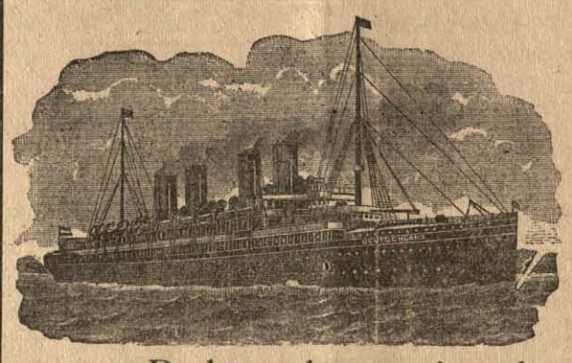

Parduoda Laivakortes

SIUNČIA PINIGUS

in visas svieto dalis ir išmaino užrubežinius pinigus pagal kursą.

Padaro aktus rejentalnus su Konsulio paliudijimu.

Parduodame tikietus ant geležinkeliu Amerikoje in pietines ir vakarines valstijas.

Didžiausia krautuve visokiuiu knygu, kokios tik yra išeję iš po spaudos, kaip svietiškos, teip maldu knygos. Žodynu, randvedžiu ir Bibliju. Visoki spaudos dalykai atliekami, kokius tik kas reikalauja.

J. J. Paukształis ir K. Brazys,

120=124 Grand Street, BROOKLYN, N. Y.

PIRMAS LIETUVISZKAS

Fotografistas ir Maliorius

VISOKIU FOTOGRAFIJU

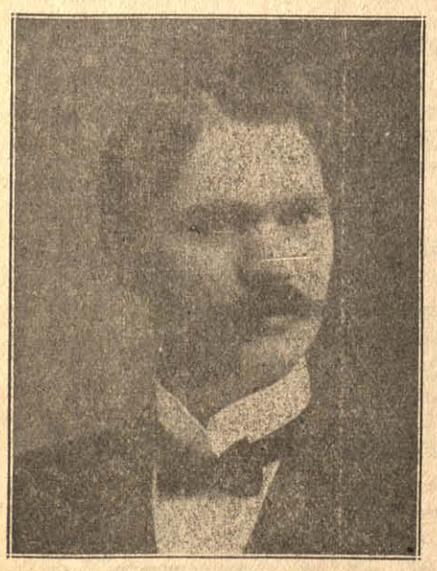

Darbą atlieku puikiai ir pigiai. Taipgi išmokinu nutraukti ir padirbti fotografijas, pirma mokestis tik 5 dol. Ateikit ir atsiveskit savo draugą arba draugę ir nutrauksi jo ar jos fotografiją pats, ir į 24 valandas bus atliktas pirmos kliasos darbas.

G. BENSON

328 Bedford Arv. Brooklyn, N. Y.

Telephonas: Greenpoint 8.

Daktaras A. Szliupiute-Jankauckiene.

Gydo visokias ligas moterų, vaikų, vyrų ir lanko prie palagų.

VALANDOS: Nuo 12—2 po piet, nuo 7—8 vakare.

265 Berry St., prie Grand St., BROOKLYN, N. Y.

FARMOS! FARMOS!

Štai puiki proga įgyti Farmą! Žemė apgyventa 61 lietuvių farmerių. Šioj kolonijoj lietuviai turi susiorganizevę Ukišką Draugystę palengvinimui ukininkavimo ir apdirbimui lauka, tapgi susišelpia laike ligos. Ši lietuvių kolonija randasi Lake Maisan paviete, Michigan valstijoj, vakariniame krašte palei ežerą Michigan prie pramoningų miestų ir miestelių; tarpe 4 gelžkelių, tarpais gražus tyro vandens ir žuvingi ežerėliai. Turime toje apielinkėje tūkstantį (1000) pardavimui farmų, geros, derlingos žemės; ir pigios, geros žemės visokiems javams, daržovėms, sodams ir pievoms; pieninkystėi, galvijų ir paukščių auginimui. Parduodame pigiai, ant lengvų išmokėjimų. Gali pasirinkti kas kiek žemės nori. Prekė nuo $10,00 iki $25, 00 už akrą. Norinti pirkti kreipkitės adresu:

ANTON KIEDIS,
PEACOCK, LAKE CO, MICHIGAN.

Baltramiejaus Naktis.

Yra tai puikus prancuzų romanas. Svarbus tikėjimiški ginčai. Labai žingeidžios paslaptįs karalių, vyskupų ir kunigų.

Kaip dievobaimingi katalikai, su bažnyčios palaiminimu, tik viena nakčia Paryžiuje išskerdė 60 tukstančių žmonių, prieštngų popiežiui.

Dviejų mirštančių kalba bedievio su kataliku, kaip jie tada atjaučia ir kaip brolis brolį dėlei karaliaus nušovė ir daug visokių akyvumų mislijantiems žmonėms. **Kunigai tą knygą draudžia skaityti.**

"Baltramiejaus Naktis" didelė knyga; kaina tik 75c. Ji reikalinga kiekvienam perskaityti, iš kelių tukstančių lickasi jau tik 200 egz. Pasiskubink gauti. Siunčiant orderį, adresuoti ant išleidėjo vardo:

J. NAUJOKAS

120 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Vienas Doleris Dovanų.

Kuris per mane užsirašys sau, arba kitą naują skaitytoją laikraščiui prikalbins, prisiunčiant $2.00 ant mano vardo, apturės vieną iš čion paminėtų laikraščių, t. y. „KOVĄ", „LIETUVĄ", „VIENYBĘ LIETUVNINKŲ", ar „LAISVĄJĄ MINTĮ" per ištisus metus, gaus dovanai garsiąją knygą „BALTRAMIEJAUS NAKTĮ" ir dar GRAMATIKĄ" (MOKYTOJĄ) iš kurios išmoksi **angliską kalbą,** taip labai reikalingą Amerikoje. Laikraščių prenumerata metams vistiek 2 dol. kaštuoja, bet kuris per manę užsirašys, tai gaus ir laikraštį ir labai naudingas knygas. Kaip tik prisiųs 2 dol. už naują skaitytoją, tuojaus viską apturės. Metai skaitosi nuo dienos užsirašymo.

J. NAUJOKAS.

20 Metu Senas Laikrasztis

"LIETU A"

Išeina kas Petnyčia Chicago, Ill.

Laikraštis, "Lietuva", 8 puslapių, didelio formato, redaguojamas geriausių redaktorių, talpina raštus geriausių raštininkų ir visuomet pilnas naujausių ir tikriausių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir viso pasviečio, ypač iš didžiausio miesto Chicago, kuriame gyvena apie 60,000 lietuvių ir turi šimtus visokių pašelpinių, teatrališkų, bizniškų, ir kitokių draugysčių.

Užsirašyti "Lietuvą" galima kiekviename laike.

Užsirašant "Lietuvą" reikia drauge ir prenumeratą siųsti per pačto Money Orderį arba pinigais registruotame laiške ant išleistojo rankų, adresuojant šiteip:

A. OLSZEWSKY

3252 So. Halsted St., Ghicago, Ill.

Rašyk tuojaus, o gausi vieną "Lietuvos" numer ant pažiuros dykai.

Suvienytose Valstjose šaunės

Amerikos: -- Metams $2.00, pusei metu $1.00.

Kanadoj ir Mexike: -- metams $2.50, pusei metu $1.25.

Rusijoj, Lietuvoj ir kitose užrubežinėse viešpatystėse: -- Metams - $3.00, pusei metu - $1.50.

THE AMERICAN

Labai puiki mašina drukavojimui laiškų.

Preke $7.00.

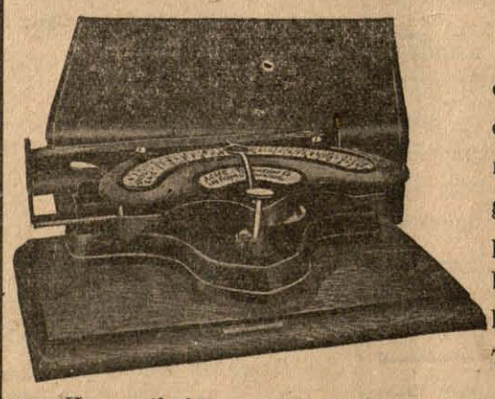

Šita mašina puikiai drukuoja, labai aiškus drukas ir dručiai padaryta, visa jos sistema gražiai sutaisyta. Ji parsiduoda po $10 dol., bet dabar ant trumpo laiko atpiginta tik už 7 dol. Skrinelė 2 dol.

Kam reikalinga tankiai kilnotis, tai geriausia pirkti mašiną su skrynele, kurią pasiėmęs į ranką kaip čemodanėlį, gali neštis kur nori.

Pati skrynelė..... $2.00
O mašina..... $7.00

Dabar yra gera proga šitą maziną pigiai nusipirkti.

J. J. Paukształis & Co.

120-:124 Grand str. Brooklyn, N. Y.

SAVYŠALPA.

Suvienytose Valstijose lengvai galime rasti tūkstančius žmonių, kurie be kitų pagelbos, savo energiją taupumu ir ištvermė įsigijo mokslą, augštą padėjimą, turtą ir garbę. Daugelis mūsų skaitytojų tokia jau savyšalpa patapo finansiškai nepriklausomais. Minime tai, kad parodžius mus turinčius visuomet pasitikėt pirmiaus savimi, negu prašyt kitų pagalbos. Kiekviena šeimyna turi žinot, kas daryt priepuoliuose. Atsitikus kokio šeimynos nario nesveikumui, apetito stokai, silpnumui ar nerviškumui, namų šeimyninkė, žinoma, bandys suteikti pirmąją pagelbą, pirmiaus negu pakvies gydytoją. Taigi tokiuose atsitikimuose turi but vartojamas Trinerio American Elixiras iš kartaus vyno. Kelios dozos tai gali būt viskas, ko reikia. Vartokite jį visokiuose vidurių nesveikumuose. Gausite vaistų sankrovose. Jos Triner, 1333—1339 So. Ashland ave. Chicago, Ill.

VYRAI

Dr. O'Malley, Specialistas.

RUPTURA, NERVIŠKI ar KENČIANTI VYRAI.

Yra klaida, labai didelė klaida, patrotinimas laiko ir pinigo, o ir nereikalingu kentėjimu, idant pasitikėti ant naminio gydymo dėl aplaikytos arba nerviškos ligos, katrų paprasti daktarai mažai žino arba visai jų nesupranta. Daug kartų męs esame pašaukti pataisyti klaidas tokių **nesuprantančių daktarų ir teip vadinamų specialistų,** kada liga taip toli insigavo, kad beveik sunku yra ją išnaikinti. Į kenčiančius męs sakom: matyk

Dr. O'Malley

garsingą specialistą, dėl greičiausio ir atsargiausio gydymo: širdies, kepenų, inkstų, ar puslės, paslaptų vietų ligos, rupturos, verikosele, kraujatekio, fistula, speciališkų ligų, kroniško nesmagumo, visokios paslaptos ligos vyrų, užnuodijimas kraujo ir t. t. Gydome šimtus tokių sunkių ligų pasekmingai, kur vietinis daktaras gal tik vieną gydo. Mųsų gabumas yra jųsų protekcija. Prekės prieinamos. Kreipkitės pas mus su užsitikėjimu.

DR. ALEX. O'MALLEY

158 Washington st., Wilkes-Barre, Pa.

Kur lietuviškai ir lenkiškai susikalbama ir susirašoma.

Suviršum 20 metų daktaravimo mieste Wilkes-Barre, mųsų vyriausias ofisas.

Prisiųsk 2c. markę, o gausi knygutę apie rupturą dykai.

Gera Proga!

Geras laikraštis tai žmogaus ištikimas draugas. Norėdami tatai, kad daugiausiai žmonių draugautų su gerais laikraščiais, pranešame visuomenei, jog nuo Naujų Metų galima įgyti du geru laikraščiu už prieinamą kainą:

Visiems, kas užsirašys *tiesiog* pas mus "Laisvąją Mintį" ir prisiųs mums $3.00, siuntinėsime par ištisus metus "LAISVĄJĄ MINTĮ" ir kaipo priedą "VIENYBĘ LIETUVNINKŲ" ir gi par metus, kuriedu laikraščiu, atskirai užsirašant, apsieina $4.00. Sunku susilaukti geresnės progos, o kadangi ir šita neilgai tebus, tad pasiskubinkite!

Adresas:

"LAISVOJI MINTIS"
1401 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.

HOTELIS
VIN. DAJNIO

12 W. Main st. Plymouth, Pa.

Užlaiko visokios arielkos, vyno, skanaus alučio, porterio ir kvepenti cigarai. Salė dėl draugysčių ir šeip susirinkimų.

Reikale kreipkitės pas savo tautietį VINCĄ DAJNĮ.

Telephone 1285--5

Nik. P. Zelwis

LIETUVISZKAS GRABORIUS

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius.

Karietos laidotuvėms, veseilioms ir krikštynoms.

Ofisas ir gyvenimas:

1034 Bank Street,
Waterbury, Conn.

Lietuviai, kreipkitės reikale.

Nepamirškit

Tautiško Namo!

Erta, daili salė mitingams, veselijoms, tea rams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanųs užkandžiai ir nakvinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.

Razutis & Dixon

101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Telephone 1470 Greenpoint.

PUIKUS HOTELIS

Andriaus Milišausko

Visada šaltas alus, skani arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kvepianti cigarai.

Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur, nepamirškit šios puikios vietos.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.

Priešai Central Dypą

New Phone 4023-2. Lock Box 48.

CHAS. ADAMS.

Laikau agenturą, parduodu šifkortes ant geriausių linijų ir greičiausių laivų ir siunčiu pinigus į visas vieto dalis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. Prieg tam laikau **HOTELĮ.**

Chas. Adams,

George ave & Ash st., Parsons, Pa.

Daktaras Tiesu, Julian Czupka

Advokatas ir Notary Public.
Ofisas: 3 N. Main Street,
Wilkes-Barre, Pa. kasdien.
138 So. Washington Ave.
Scranton, Pa.

Panedėliais ir Ketv. nuo 6—7 vak. Užsilimu provomis Wilkes-Barre ir Scranton. Teipgi pas skvairas paliudijimus (doviernastis) išrupinu Rosijoj ir Lietuvoj.

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPELLER"

Prie išsisukimo, Sudurdimo, Perimtu muskulu, Skausmu Romatizmo, Neuralgijos ir panašiu kankiu niekas taip greit nepamačina, kaip sutepimas su **Pain Expeleru**

Gaunama visose aptiekose už 25 ir 50c.

F.Ad.Richter&Co
215 PEARL ST.
NEW YORK

Tėmykit ant Ankero ženklo apsaugojimo.

Tel. 3123 Orchard

Dr. EVA KATZMAN, Dentiste,
203 E. Broadway, New York, N.Y.

Ofiso Valandos: Seredomis 9r.–8 v., Nedeliomis 9 iš rito iki 3 po piet; Petnyčiomis uždaritas.

Cia kalbame maskoliškai ir vokiškai.

PITTSTON, PA.

Cia visi perka šifkortes, siunčia pinigus ir padaro daviernastis. Auksinius dziegorėlius ir žiedus, siuvamas mašinas, drukarnėles, bankas, visokius sidabrinius ir auksinius daiktus.

G. J. JESZMANT
120 N. Main st., Pittston, Pa.

ADVOKATAS

VIKTORAS E. GARCAS

45 Broadway, New York, N. Y.

Išveda pasekmingiausiai visas **Kriminališkas ir Privatiškas Provas** visuosia Amerikos ir Rusijos suduosia. Jei jumi atsitinka kokia nelaimė (**sužeidžia**) pasiklauskite pirma mano rodos. Išduodu visokias **Rajantališkas popieras Daviernastis** ir t. t. Su PALIUDIJIMU KONSULIO. Kas negali asabiškai atsilankyti, tegul atsišaukia per laišką ant sekančio adreso:

VIKTOR E. GARTZ
(Advokatas)
45 Broadway, New York, N. Y.

Prašau atsilankyti, broliai, pas savo!
Tikras Lietuviškas

Dziegormeisteris ir Auksorius.

Nuo 30 metų tame amate esantis. Taisau pats ir gvarantuoju savo darbą teip laikrodėlių kaip ir sieninių laikrodžių, krajavų ir amerikoniškų. Teipgi visokių žiedų, spilkų, lenciugėlių, o labiausiai išdirbu geriausiai šliubinius žiedus, tikro aukso 14 arba 18 k., kokius kas nori ir signatus. Teipgi užlaikau visokių dalykų. Nepamirškite mano adreso.

JOSEPH MITKO
168 Grand st., Brooklyn, N. Y.
kampas Bedford ave.

Gydau tiktai vyrus.

Speciališkas ir užsedintas vyru ligas.

AR ESI APIMTAS KOKIOS SPECIALIŠKOS LIGOS,

kurią nenori gydytis pas šeimynos daktarą? Kraujo užnuodijimą, pučkus, skaudėjimus burnoje, gerklėje ir ant liežuvio. Ar tavo plaukai puola? Ar kvapas atsiduoda? Ar skauda dantis ar smegenis? Ar turi galvos skaudėjimą, ar didesnius arba mažesnius skaudėjimus kitose kuno dalise. Aš gvarantuoju išgydymą šiuose dalykuose. Vandentekį, jaunystės klaidas, uždegimus, susisukimą ar subrinkimą gyslų privatiškų dalių, nustojimą tvirtumo. Ar esi peržengęs tiesas sveikatos ir gamtos? Ar silpni pečtai? Ar nuvargęs! Ar esi apimtas nepasekmių, kaip tai nerviško nusilpnėjimo ir nustojimo vikrumo? Ar jautiesi silpnas, susikrimtęs ir negali atlikti darbą kaip pirmiau? Ateik pas mane, o aš tau pagelbėsiu.

Patarimai ir egzaminavojimai dovanai.

Ofiso valandos: nuo 10 iš ryto iki 4 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakare. Nedėliomis ir šventomis dienomis, nuo 10 valandos ryte iki 1 val. po pietų.

Senas Dr. Geary

151 W. 23-rd st., New York, N. Y.

Visi aplikantai dėl gydymo turi pributi ypatiškai del išekzaminavojimo. Ligos negali but pasekmingai gydomos per laiškus. Nerašykite, bet ATSIKANKYKIT.

Pigiausios kainos — Didziausia apsauga $100.000.00

Skaitykite atydžiai! Nesiduokite apgaudinėt triukšmingiems ir melagingiems Agentų apgarsinimams. Jeigu kuris sako jogei kame nors Jus užtikrina, paklauskite apgavikė, kuomi užtikrina ir kur jo gvarancija? Atsakomasis Agentas ir bankierius sudeda gvarancią į Valstijos kasą. Pirm negu pavesite savo pinigus taupinimui arba pasiuntimui Tėvynėn, pasiteiraukite kaip ir kuomi užtikrina Jųsų sunkiai uždirbta skatiką. Sudėjan Valstijos kason Šimtą tukstančių dolerių kaipo užtikrinimą Jums. Įsitėminkite, jogei netikrojo bankieriaus reik lenktis. Jųsų patarnavimams yra senas datyrusis Agentas, kuris: Siunčia 50 rub. už $26.15, 100 rub. už $51.90, 500 rub. už 259.40, 1000 rub. už $518.00. Parduoda laivakortes į Eurodą ir į Ameriką. Padaro kontraktus ir įgaliojimus (daviernastis) visą tą atlieka pigiai atsakančiai ir greitai. Reikalaukite pinigų kurso ir laivakorčių kainų. Atsakinėju greitai, o patarimai dykai.

HENRY J. SCHNITZER
141 Washington st. NEW YORK.

Pigiausios kainos -- Didziausia apsauga $100.000.00

Pigiausios kainos -- Didziausia apsauga $100.000.00

Pigiausios kainos — Didziausia apsauga $100.000.00

NEW YORKO GARSAUS

Dr. F. Hartmanno

Nauja Metoda Gydymo!

Šita nauja metoda gydymo visokias ligas, yra teip **pasekminga,** kad šitas daktaras gali pasididžiuodamas sakyti, jog tai tikriausias ir geriausias budas išgydymui visokių ligų; todėl kad tai yra paslaptys surastų vaistų paties Dr. Hartmanno ir paslaptybė to išradimo; apie kurią kiti visai nežino tojo budo sutaisymo vaistų kaip Dr. Hartmannas yra išradęs. Kadangi tai naujas budas gydymo tik dabar atidengta, tai ir vadinasi NAUJA METODA GYDYMO, — be abejonės kuri sergantiems pagelbsti ir išgydo greičiau ir teisingiau, negu koksai su jermulka iš New Yorke netikras. Dr. Hartmanui, yra dėkingi žmonės, kurie tik kreipėsi prie jo, tai visi apturėjo sveikatą, tik pasidėkavojant jo geriems vaistams ir NAUJAI METODAI, kurią naudoja išgydymui sergančių. Jeigu tulas vaikiozas tik buvęs New Yorke ir pas mane, o pabėgęs iš čia, nesisarmatija užsidėjęs žydišką jermulką su kitu, vadytis dideliu daktaru, tai galit žinoti, kad Dr. Hartmanas turi buti daug sykių didesniu daktaru, todėl kad suvirš per 20 metų New Yorke hospitolėsia buvo ir dabar gydo žmones tam pačiam mieste. Geras daktaras nereikalauja bėgiot. Dr. Hartman visokias ligas išgydo be peilio: ir nežudo žmonių su aperacijoms, nes pagelbsti su gerais vaistais.

Nereikia daug kalbėti, bet štai patys žmonės kalba, kurie yra dėkingi Dr. Hartmanui už jo gerą gydymą: tad iš daugumos nors porą talpiname:

Guod. Tamista Daktare.

Aš žemiau pasirašęs, širdingai dėkavoju Dr. Ferd. Hartmanui, už išgydymą nuo ligos, kuri kankino mane per 3 metus, skaudėjimas viduriuose, pagedusių nervų ir kraujo; kas mane labai privargino. Nors kiti neįstengė išgydyti, bet kad Dr. Hartmanas pataikė, ir pamatiškai išgydyti, tad pripažinstu, kad esi geras daktaras. FR. LEVAČEKS,
514 W. 50 St., New York, N Y.

Malonus Dr. Hartmanai:

Su džiaugsmu siunčiu didelį dėkingumą už išgydymą mano vidurių ligos, išbėrimo kuno, blogo kraujo, sutinimo ir skaudėjimo blauzdose. Dar kartą sakau, nemažai esiu dėkingas už sveikatą. JOS. TURKEVIČIA,
695 Sheridan Road Canal, Wilmette, Ill.

Kad kitiems pagelbėjo, tad Dr. Hartmanas gali ir tau pagelbėti, tai atsišauk pas jį parašydamas lietuviškai, aprašant ligą, o apturėsi tokius vaistus ir pagelbą, kuri tau išeis ant sveikatos nuo rheumatizmo, dispepsijos, nusidėvėjimo, širdies ligos ir kraujo nečystumą, kaip tai išbėrymus ir niežėjimo odos ant viso kuno ir t. t., teip-pat užkietėjusių vidurių, nuomario, mažumos kraujo ir įvairiau piktas ligas, kurias dėlei negražumo vardų neminim ir nuo saužagystės, teip-pat ir moterų nesveikumus ligų ant kurių tik sergate. Atsišaukite ar parašykit apie savo ligą adresuojant:

DR. F. HARTMANN,
231 East 14 St., New York, N. Y.

Valandos nuo 10 ryte iki 5 po piet. Nedėliom nuo 10 ryte iki 1 po piet.

Dr F Hartmans, parašė ir jau išleido knygą po vardu "NAUJA METODA", yra tai žingeidi knygelė, kuri aprašo, kaip kraujas teka po žmogaus kuną ir visokias ligas. Prisiųskie 10 centų ir čionai paminėk savo liga ant kurios nesveikas ir iškirpęs prisiųskie.

Vardas pavardė.....

No. ir gatvės.....

Miestas ir Steitas.....

THE LACKAWANNA

Parankiausei geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų auglinių kelias).
Trumpiausis kelias į Buffalo.
Tiesiai į Scrantoną ir Anglių Sritį.
Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas.
Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:

Lackawanna Railroad

George A. Cullen,
General Passenger Agent,
90 West Street, N. Y.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS
— pas —
JonaKulboka
SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA, VISOKI VYNAI, KVEPIANTI CIGARAI.
74 Grand st., Brooklyn, N. Y.
(kampas Wythe ave.)

Tel. 2884 Greenpoint.
PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS
pas PETRA A. DRAUGELI.

Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikus užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veselių. Nepamirškit šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

MOKINKIMĖS PATYS

Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) **$1.00.**
Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo **15 c.**
Naujas Budas mokintis rašyti be mokintojo..... ..... **10 c.**
Aritmetika mokinimuisi rokundų su paveikslais (apdaryta).....**35 c.**

Pinigus siųskit per Money Order šiuo adresu

P. Mikolainis,
Box 62. New York City.

Telephone 854 W. Williamsburgh.

Williamsburgh BATHS.

E. APRIL, Savininkas.

Rusiškos ir Turkiškos

PIRTYS

274 South First Street,
(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)
BROOKLYN, N. Y.
Moterims kiekvieną utarninką.

Atidžiai visu Lietuviu

LAIKAU PUIKŲ SALIUNĄ

Skanus alus, gardi arielka, Havanos cigarai. Teipogi puiki salė mitingams veseilioms ir šiaip visokiems susirinkimams. **Salė 212 Berry Str.** Reikale kreipkitės prie mųs, o busite užganėdinti konogeriausiai.

JUOZAS JURKEVIČIUS
112 N. 3rd st., Brooklyn, N. Y.

New Phone 1284 — R.

PUIKUS HOTELIS!

KAZ. MILIŠAUSKO.

Geriausia užeiga lietuviams.
Salė mitingams ir susirinkimams.
Priek tam laikau kriaučyste. Steliuotus siutus dirbu pagal naujausią madą, už prieinamą prekę.
Reikale nepamirškite savo lietuvį.
243 E. Market st., Wilkes-Barre, Pa.
Hotelis žemai, o kriaučystė viršuj.

«VIENYBĖS LIETUVNINKŲ AGENTAI.

Baltimore, Md.
J. Luis, 521 W. Baltimore str.,
J. Zebrauckas, 112 Green str.

BROOKLYN, N. Y.
T. Jarmala, 217 Berry str.
J. Ambraziejus, 120 Grand str.
P. Pilenas, 102 Grand str.
A. J. Jankauckas, 65 Hudson ave.

BENLD, ILL.
J. J. Guzevičia, Box 155.

BRIDGEPORT, CONN.
Fr M. Vitkauskas, 355 S. Main st.

CAMBRIDGEPORT, MASS.
P. Bartkevičius, 877 Cambridge st.

CHICAGO, ILL.
P. M. Kaitis, 1607 Ashland ave.
J. Ilgaudas,
1613 So. Halsted st.,
K. Sitavičius, K. s.
349 Kensington ave.,

CLINTON, IND.
J. Skinderis, B. F. D. No 1 Box 35 A.

EASTON, PA.
Feliks Raulynaitis, Box 196.
A. J. Neris, Box 195.

ELIZABETH, N. J.
Dom. Boczkus, 211 --th str.

GRAND RAPIDS, MICH,
J. Garnupis, 653 N. Front str.
Z. Urbanavičius, 264 Hamilton str.
Jonas Brazaitis, 581 Broadway,

HARRISON, N. J.
J. A. Benish, 310 John str.

KENOSHA, WIS.
M. K. Petrauskas, 264 Pine str.

LAWRENCE, MASS.
A. Ramanauskas, 99½ Oak str.

LOWELL, MASS.
P. A. Jatulevičius,
474 Merrimack st.,

LEWISTON, ME.
K. Vilaniškis, Box 36.
MONTELLO, MASS.
B. P. Miškinis, Box 124.

NEWARK, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry str.

NEW BRITAIN, CONN.
V. Alksninis, 52 Grave str.

NEW YORK CITY.
J. M. Danielius, 211 W. 12-th str.
J. Žemantauckas, 307 W. 30-th str.

PITTSBURG, PA.
J. G. Miliauckas,
% Union Saving Bank

PHILADELPHIA, PA.
A. A. Pauža, 1332 So. Water str.
J. L. Grušas, 3179 Salmon st.,
A. Bernotas 509 So. 4-th St.

PATERSON, N. J.
A. Varaškevičius, 70 Lafayette str.

RUMFORD, ME.
J. A. Kalvelis, 222 Pine str.

ROCHESTER, N. Y.
A. S. Šmigelskas, 31 Weyl st.,
T. Petronis, 49 Cole st.,

So. MANCHESTER, CONN.
A. Zokaitis, 30 School st.,

SCRANTON, PA.
J. Petrikis, 1514 Rose Ave.
K. Vilkevičius, 115 W. Market str.
J. Digrys, 1213 Philo str.

SO. BOSTON, MASS.
N. Gendrolius, 224 Athens str.
J.J. Stropus, 30 W. Broadway.
K. Jurgeliūnas, 233 Broadway.

TURNERS FALLS, MASS.
K. P. Šimkonis, Box 671.

WATERBURY, CONN.
K. Ch. Kažemekas, 785 Bank st.,
A. J. Povilaika, 804 Bank str.
M. Alyta, 1235 Bank str.

WORCESTER, MASS.
M. Paltanavičia, 15 Millbury str.
Jos J. Kalakauckas, 121 Green str.

Boston, Mass.
Julius Bukantis,
172 Endicatt St.

Didžiausis ir gražiausis pasaulėje teatras

HIPPODROME

ant 6 Ave. ir 43-44 st., New York

Lošia: „Tarptautiškas Lenktynes", „Niagaros Balletas, „Žemės Viduriuose" ir 12 aktų cirkaus.

Kasdien po pietų 2 v. ir vakarais nuo 8.

Geriausios sedynes $1.

Antanas Stašauckas.

Labai puikioje vietoje saliunas, užlaikau skaniausius gėrimus ir kvepiančius cigarus. Lietuviai, nepamirškite atsilankyti pas savo vientautį.

No. 2 Cor. Nesbitt ir B.
EAST PLYMOUTH, PA.

DABAR LAIKAS: NAUDOKITES VISI!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams ir mano kostumeriams, kad aš perkėliau savo krautuvę iš Brooklyn N.Y. in SCRANTON. PA. ant žemiau paduoto adreso, kurioje galit gauti LAIKRODŽIU, LAIKRODĖLIU, LENCIUGĖLIU, PUIKIU ŽIEDU, SPILKU, KALČIKU, KOMPASU, KRYŽIUKU. Puikiausiu ARMONIKU, SKRIPKU, KLERNETU, TRUBU, KONCERTINU ir daugybe visokiu muzikališku instrumentu. Geru BRITVU, visokio skyriaus DRUKAVOJIMUI MAŠINUKIU, ALBUMU FOTOGRAFIJOMS, GUMINIU LITARU. ISTORIŠKU ir MALDA-KNYGIU, visokiu gražiu POPIERIU gromatoms rašyti su puikiausiais apskaitymais ir dainomis su drukuotais aplinkui konvertais TUZINĄ už 25c., 5 tuz. - $1.00, Perkupčiams 1.000 už $6.00. LIETUVIŠKA BIBLIJA arba ŠVENTAS RAŠTAS seno ir naujo testamentu lietuviškomis litaromis pusl. 1127, dručiai apdaryta, su pris mu $3.00. Jai katras neturit mano didelio KATALOGO No 3 pareikalaukit šiandien: prisiusdami tikrą savo adresą ir už 5 c, markę gausit ji su 456 paveikslais ir 1.000 naudingu daigtu. Aš gvarantuoju, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordelius išsiunčiu greitai i visus Amerikos ir Kanados kraštus. Perkupčiai gali gaut pirkt tavora daug pigiau kaip kitur. Kviečiu visus su ordeliais ir visokiais pirkiniais kreipties šiuo adresu: M. K. WILKEWICH, 115 W. MARKET Str., Providence Sq. SCRANTON, PA.

Rusiszkai Amerikoniszka Linija.

Vienatinė be persėdimo linija tarpe Amerikos ir Rusijos.

Nauji su dvejais šriubais laivai: „Kursk", „Russia", „Birma", „Lituania" reguliariškai bėgioja tarp Rusijos ir Amerikos. Yra tai vienatinė Linija, kuri eina tiesiai Rusijon be mainymosi. Keleiviai gali susikalbėti savo prigimtoj kalboj ir gauti priprastą valgį. Kad nereikia mainytis, tai gali paliudyti tukstančiai keliaujančių, kurie važiavo ant šios linijos.

Laivai išplaukia iš New Yorko

Lituania Kovo	25, 1911	Birma Geg.	13, 1911
Russia Balandžio	8, 1911	Kursk Baland.	22, 1911

Su artesnėmis žiniomis reikia kreiptis prie vyriausių tos linijos atstovų:

A. E. JOHNSON & CO.
General Passenger Agents.
27 BROADWAY NEW YORK CITY, N. Y.

BENNETT TYPEWRITER. Preke $18.00

Bennett Typewrite yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios masinos. Ji yra su universališkais raktais, teip kaip mažinos už $100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirto plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atrametuojasi nuo kaspino.

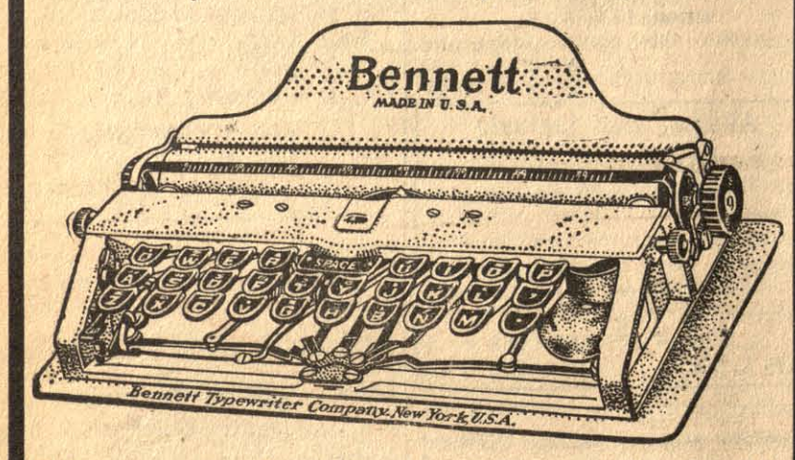

Didumas mašinos 2×5×10 colių. Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su litaromis mainosi ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netiktai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Pauksztis & Co.,
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

NAUDOKITES ISZ GEROS PROGOS!

($110,000,000 (šimtas dešimts milijonų dolerių) paskirta dėl iškasimo kanalo, kurs bus dešimts mylių ilgio ir penkios pločio, ir trauksis visu East New Yorko pakraščiu, kurs vadinasi Jamaica Bay, tarp Rockaway ir East New York, bus tai didžiausia prieplauka (portas) kariškiems ir tavoriniams Suvienytų Valstijų ir visų viešpatysčių laivams. Tą liudija nutarimas 13 d. Lapkričio 1909, komisijos *The Canal Terminal Board City of New York*, ir pripažinta per kongresą 10 d. Vasario, 1910, Washington, D. C. Plianai buvo patilpe visuose laikraščiuose New Yorko. Tai-gi dabar da galima pirkti gana pigiai lotus no $450.00 iki $750.00. Galima žinoti visiems kad ta vieta bus didelę biznio vieta, kaip tai: įvairiausis štorai, hoteliai, ir tt., tai žemė turi pakilti į gana aukštą kainą. No eleveiterio tik 4 bliokai už 5c į visas dalis miesto galima davažiuoti. Kreipkitės pas vietinius asabiškai ar per laiškus su visokiomis informacijomis.

Musų Brančiaus Offisai ir reprezentantai:

V. J. Šlakys ir J. A. Žemaitis, 119 E. Centre st. Shenandoah Pa.
J. G. Alenskas, 80 Garnet Lane Wilkes-Barre, Pa.
M. Valentinaviče, 1831 N. Main Ave., Scranton, Pa.

MARTUS REALTY CO.,
120--124 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.
Telephone, 2427 Greenpoint.

SUSTOK IR KLAUSYK!

Gražus gvarantuotas laikrodėlis — mašina dėl rašymo — revolveris — britva pačiam skustis — lenciugėlis vyriškas ir moteriškas prie laikrodėlio — bronzaleta — pypkė — knypkiai į rankovgalius — 6 videlciai — 6 peiliai — 6 šaukštai — šaltininė plunksna — spilka į kaklaraikštį — pugilaresas — šepetys prie daiktų ir kitokių kruvoj daiktų 150, t. y. viso 200 daiktų. kiekvienam žmogui namieje ir kitur reikalingų — ir išsiųsime juos už prisiuntimą mums $2.00. **Bet dabar nesiųskite nei cento,** tiktai rašykite kad norite juos mėtyti ir prisiųskite 4 centų markėmis adresu:

Kanegi Sup. Co.
107 W. 27th st. D-6. NEW YORK.

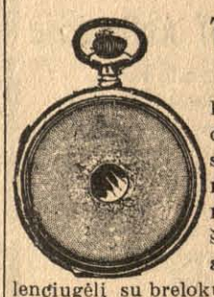

Tiktai 5 centai

Jeigu apsiimi mokėti po 5 centus kas diena, tai mes atsiųsime **Gražų 14 karato auksuotą laikrodėlį** su trimis lukštais, gvarantuojam ant 20 metų ir dailų lenciugėlį su breloku. Kaina laikrodėlio, kartu su lenciugėliu ir breloku 32.000

Dabar nereikalinga atsiųsti nei vieno cenio, tiktai rašykite klausdami katalogo ir indėkite markę dėl prisiuntimo ir atsakymo.

Gold Watch Co.
2205—3rd Ave. D-7.
NEW YORK.

Didele Krautuve

Visokio tavoro, kaipo tai: laikrodžių, laikrodėlių, lenciugėlių, visokių žiedų čysto aukso, šliubinių ir šiaip nešioti merginoms ir vaikinams, spilkų, armonikų, britvų, maldaknygių ir svietiškų knygų, škaplierių, rožančių, kryželių, abrozų, visokių paveikslėlių ir tt.

Biblija lietuviškoms raidėms $3.00.

Popieros gromatoms rašymui dideliam pasirinkime, tuzinas 25c., 5 tuzinai $1.00, už 1000 $6.00.

Trajanka partraukta iš Vokietijos, parsiduoda baksukas 25ct., svaras $1.25 su prisiuntimu.

Magiškos kaziros parsiduoda už $3.00. Ir šiaip visokį tavorą agentams duodu su dideliu nuošimšiu.

Lietuviai ir lietuvaitės, visi draugai ir pažįstami reikale malonėkit kreiptis pas savo tautietį, o busite užganėdinti.

Adresas:

V. Vaidelis,
112 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

GERA SVEIKATA

Štai ko sergančiam reikia, gero daktaro, gerų liekartų, o tuoj busi sveikas, teip kaip daugybes sergančių išgydė daktarai Philadelphios M. Kliniko; todėl kad čion nedaro experementų ant sergančių, kaip daro be praktikos daktarėliai; bet šiam Klinike seniai persitikrinę geri daktarai darbuojasi, kurie pasekmingai, greit ir gerai visokias ligas išgydo ir teip-pat todėl gali **Gerai iszgydyti,** kad šitam Klinike, kiekvienam atsišaukusiam, užrašo ir duoda tikras liekarstas, kurios yra žinomos kaipo geriausios ir kurias tik mokslas ir gamta gali pagaminti, nors ir pargabentos iš toliausių kraštų svieto. **DŽIAUGIASI ŽMONĖS, turėdami Philadelphioj tokį gerą Kliniką,** į kurį kas tik atsišaukia, apturi greitą sveikatai pagelbą, todėl lietuviai nereikalauja patekt į „gišeftmeikerių" žydiškų slemezernikų rankas, nes **šitam Philadelphios M. Klinike geri seni daktarai,** teisingos liekarstos ir kiekvienam sergančiam atsišaukusiam užtikrinta sveikatai pagelba. Tas Philadelphios M. Klinikas paties gubernatoriaus legalizuotas.

Kad iš visur žinotų kur išsigydyti ir visada atrasti teisingą nuo visokių ligų pagelbą kaip iš Philadelphijos teip ir iš tolimų vietų, tad pranešame per laikraštį, kad atsišauktų stačiai lietuviškoje kalboje, o išsyk apturės visokias rodas ir geriausias liekarstas. pagelbą sveikatai ir neatidėliojant išgydomi bus nuo: skaudėjimo kaulų, sąnarių, strėnų, krutinės, pečių, rankų ir kojų. Nesveikumo vidurių ir inkstų, zarnų ligų. Nusilpnėjimo, sunkaus kvėpavimo, nervų, slaptų užsikrečiamų ligų. Blogus sapnus, kosulio, širdies ir galvos ligų. **TEIP-PAT MOTERŲ,** skausmingas mėnesines ir visas kitas ligas, kurios tik atsiranda varginimui žmonių. Gydome kaip šviežias teip ir užsisenėjusias ligas, nepaisyk kad tau niekas nepagelbėjo, neatideliok, bet atsišauk lietuviškai, o busi išgydytu nuo visokių ligų, kurios varginimui žmonių atsiranda ir yra išgydomos.

KAM mokėti didelius pinigus šundaktariams už be vertės pamieštą vandenį, kad Philadelphios M. Klinikas duoda teisingas, grynas, geras liekarstas už mažą atnagradijimą, naujausio sutaisymo ir vartojant tikras gyduoles apturėsi reikalingą gerą sveikatą.

Perstok sirgęs kad gali but išgydytu, bet atsišauk nevilkinant prie:

The PHILADELHIA MEDICAL CLINIC,
1117 Walnut St., Philadelphia, Pa.

Ateinantiems valandos: nuo 10 iki 4 po piet; šventadieniais no 10 iki 1 p.p. Utarninke ir Pėtnyčioje nuo 1 iki 8 vakare.

Dr. Aleks. Browne, Vyriausias Daktaras.

Šitam Klinike tikrai tik moksliški diplomuoti daktarai gydo; ir vietoje didelių apgarsinimų duoda geras liekarstas, kurios išgydo sergancius, **yra tai teisingiausias apgarsinimas.**

Bischoff's Banking House

287 Broadway Kampas Reade Gatvės
New York N. Y. Telefonas: Worth 2822

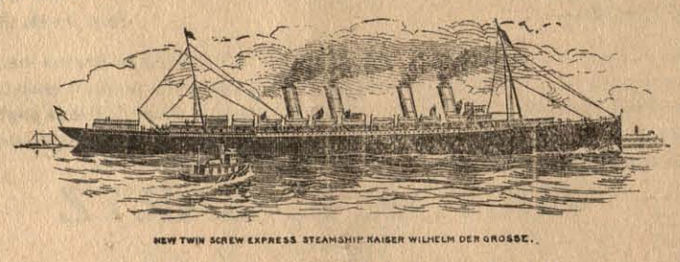

Kas reikalauja teisingo patarnavimo ir nori idant jo reikalai butų greitai atlikti, tegul atsišaukia

Seniausį Bankinį Namą Uždėtą 1848 m.

(Stovinti po Rėdiška Kaucija $100.000).

Pinigus siunčiame į Krajų kuo greičiausiai. Pinigus visų kraštų išmainome pagal kursą. Pinigus priimame ant procento ir išduodame ant pareikalavimo. Šipkortes parduodame ant geriausių Garlaivių visų Linijų į ir iš Krajaus už pigiausią prekią. Pašportus dėl keliaujančių į Krajų pastorojame nereikalaudami jokių popierų. Daviernastis padarome pigiai ir visas kitas rejentališkas popieras su paliudijimų Konsulio. Atjieškojimą dalių atliekame kuoteisingiausiai. **Atidaryta: kas dieną iki 6 vakare.**

Subatoje iki 8 val. vakare. Nenėlioje nuo 10 iki 12 val. ryte.

LIETUVY, MOKINKIS FOTOGRAFIJŲ AMATO!

Dabar geriausia proga, nes išmokinsiu už mažą atlyginimą arba užmokestį. Platesnių žinių klauskite per laišką arba pats ateikite.

Jos. Shukis
20 East Market st. Wilkes-Barre, Pa.

Telephone 2762 Greenpoint.

Daktaras Brandšteinas

Turėjęs praktiką Europoje 18 metų, dabar Brooklyne, N. Y., atidarė ofisą.

103 So. 2-nd Str., kampas Berry Str.

Gydo naujausiu budu ligas vyrų, moterų ir kudikių. Specijalistas prie ligų chroniškų (įsenėjusių).

Valandos priemimui ligoniu:
Isz ryto nuo 9 iki 10; vakare nuo 6 iki 10.

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.

Offisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENN'A.

Office Phone Peoples 37
„ Bell 47
Residence Peoples 1100

B. HORAK

191 17-th Str.
So. Brooklyn, N. Y.

DIPLIOMUOTA
AKUSZERKA

Su daug metinia praktika ligonbučiuose New York. Priima palages pas save namuose ir eina kitur, prekė vidutinė. Patarimai dykai.

Persikėlė iš 691 4-tos ave. po nu. 191 17-th str. čia netoli 4-tos ave.
So. Brooklyn, N. Y.

TOLIAUSIA NUEISI. SU DIEVU IR TEISYBE

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių GALVOS skaudėjimų, KAULŲ, PERSALIMO, REUMATIZMO, STRENŲ SOPĖS, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO IR DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, nejieškok rodos pas kokius nemokįtus žydelius ar kryžiokus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaudamas tikrų grynų ir gydančių vaistų —pas ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ, Plymouth, Pa. garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolų", o persitikrinsi, kad neišskleisi veltui ir ant apgavyščių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių lidų, kokios tiktai randasi ant svieto teip del senų žmonių, kaip del kugikių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai—Lietuviški" vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tavę!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį

Delto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesigailėsi.

Adrisuok:

Albertas G. Groblewskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

VIENINTELIS LIETUVIŠKAS HOTELIS
J. B. DAINIO.

Skanus alus, gardi arielka, visoki vynai ir kvepianti cigarai. Vietiniai ir iš apylinkės nepamirškite šios puikios vietos, o busite užganedinti.

36 OXford Str.
Kampas Lee Park Ave.
Wilkes-Barre, Penn'a.

PRIETELIAI LIETUVIAI.
12 dideliu ir 12 mažu,

H. B. ROSENSON,
317--319 Grand St., BROOKLYN, N. Y.
Telephone, 1162 W'msburgh

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisinga ir artistiszką iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, GERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

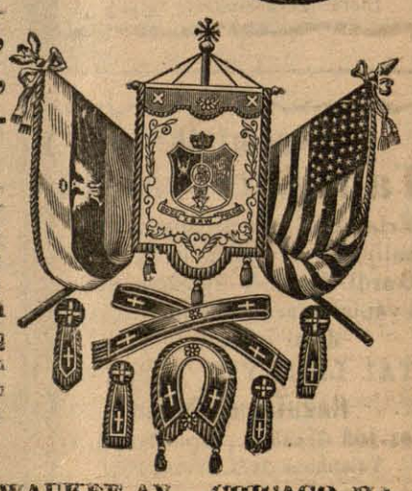

Turiu už garbę apreikszti guodotiniems Kunigams ir guodotin Draugystėms, kad asz dirbu wisus augszcziaus paminėtus daigtus **Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei,** nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrika.

Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.